

საქართველო

ეროვნული თავისუფლების ბრძოლა — პიროვნული თავისუფლებისათვის
პიროვნული თავისუფლების ბრძოლა — ეროვნული თავისუფლებისათვის

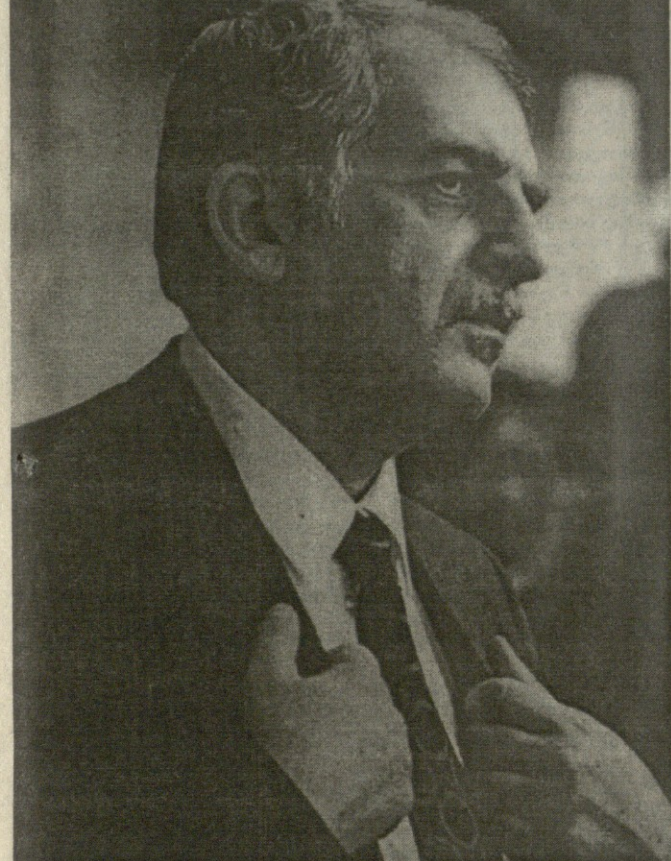
ეროვნული
შეფასება

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი. გამოდის სამშაბათობით

№15 (1716)

27 აპრილი — 3 მაისი, 1999 წ. ● ღირსი 50 თეთრი

ქართველი ერი ღირსია

იმისა, რომ
პრეზიდენტი-
სა და მისი
ოჯახის
წევრების
შესახებ
სიმაართელა
იხსოვას

სხვათა შორის, საქართველოს პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას მიმართ გამოცენება სიტყვებისა: „ექსპრეზიდენტი“, ან „ყოფილი პრეზიდენტი“ არასწორად მიმაჩნია, რადგან დევნილობაში მყოფი ზვიად გამსახურდია, მართალია, ვერ ახორციელებდა ქვეყნის პრეზიდენტის უფლებამოსილებას, მაგრამ იურიდიულად იგი მაინც პრეზიდენტი იყო და სიკვდილის მომენტშიც პრეზიდენტის თანამდებობას ფლობდა...

მოსამართლე თალაყბაძის „საქმენი საგმირონია“

ანუ, „თუ ქართველი ხარ, 50X50-ზეც რომ ყოფილიყო, საქართველოს მხარე უნდა დაიჭირო!“

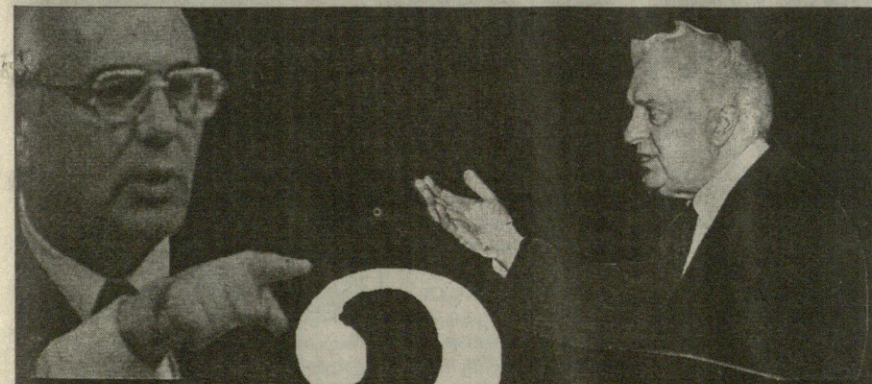
ორიგინალური
თვალთახედვა
პრეზიდენტობის
ინსტიტუტის
შესახებ

ქართულ პოლიტიკაში

„TBC-ბანკი“ მართალია! 4

ქიზოს განკურნება შესაძლებელია

გორბაჩოვს,
იაკოვლევს და შავარდნაძეს
იდავლები არასოდეს
ჰქონიათ

2

როკის გვირაბთან უნდა დადგეს
ქართველი მებაჟე და მესაზღვრე! 8

ჭ
ი
უ
დ
ე
რ
ი
ნ

„საუბრები ბუნკერში“ 12

ბ ნ დ ე რ დ ი

ელექტრონული ვერსია <http://www.opentext.org.ge/sakartvelo>

ინტერვიუ

ლენინიზმი კომპარტიზმის გამოვლინებაა მოკბაროს, იაკოვლავს და შავარდნაძეს იდალები არასოდეს ჰქონიათ

— ბატონო ვლადიმერ, დღევანდელი ჩვენი საუბრის მთავარი თემა გვსურს იყოს საქართველოს ამჟამინდელი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობა. დღესდღეობით ჩვენ ვხედავთ, რომ ხელისუფლებასა და ხალხს შორის დიდი უფსკრულია წარმოქმნილი, რადგან ხელისუფლება საკუთარი ინტერესებით ცხოვრობს, რომელიც არ ემთხვევა ხალხის ინტერესებს, ამის გამოხატულება თუნდაც ის არის, რომ სახელისუფლო კლანებმა უკანასკნელ წლებში დიდი სიმდიდრე

ვლადიმერ ხვედელიძის წერილებში და ინტერვიუმ ჩვენს გაზეთში ფართო დაინტერესება გამოიწვია. ვითვალისწინებთ რა მკითხველის დაინტერესებას, და ამავე დროს იმასაც, რომ ბატონ ვლადიმერს კიდევ ბევრი რამ აქვს სათქმელი, ვაგრძელებ მასთან ინტერვიუების ციკლს. ამჯერად შევეცდებით პურს ჩვენი არსობისას, ანუ ეკონომიკას. მკითხველი ამ საუბრით შეიტყობს ერთ-ერთ არგუმენტირებულ ვერსიას, თუ საიდან მოვდივართ და საით მივდივართ.

ანი კი უპირველესად ნიშნავს ეკონომიკურად თავისუფალ ადამიანს, ანუ მესაკუთრეს. ამიტომ, სანამ ვილაპარაკებთ ქვეყნის დემოკრატიზაციაზე, მანამდე უნდა შეიქმნას ეკონომიკური მესაკუთრეთა ფენა, თან რაც უფრო ფართოა ეს ფენა, მით უფრო მეტი დემოკრატიზაცია. თავის დროზე უან-უაკ რუსო აღნიშნავდა, რომ ღარიბი ადამიანი ვერ იქნება თავისუფალი, მხოლოდ ეკონომიკურად უზრუნველყოფილი ადამიანი შეიძლება იყოს თავისუფალი. ეკონომიკურად დამონებული ადამიანი უტოლდება იდეოლოგიურად დამონებულს, აქ დიდი სხვაობა არ არის, თუმცა გარკვეული განმასხვავებელი ნიშნები გააჩნიათ. ჩვენ გამოვიყენებთ ტოტალიტარული ქვეყნიდან, სადაც ბატონობდა გეგმიური ეკონომიკა და უფრო ადამიანობა უნდა გამოვლინებულიყო. საინფორმაციო ეკონომიკურ სისტემაზე ჩვეულებრივ, როცა იცვლება ეკონომიკური ბაზისი, იცვლება ზედნაშენიც, თითქმის ეს მარქსისტულად უდრის, მაგრამ, იმავე მარქსთან ყველაფერი უარსაყოფი კი არ არის, ბევრ რამეს მართლაც ამბობდა. და აი, ჩვენი ცნობილი დემოკრატიზაცია, სადაც ციდან კი არ ჩამოვარდნილა, არამედ, იგი შემუშავებული იყო უმძლესი პარტი-

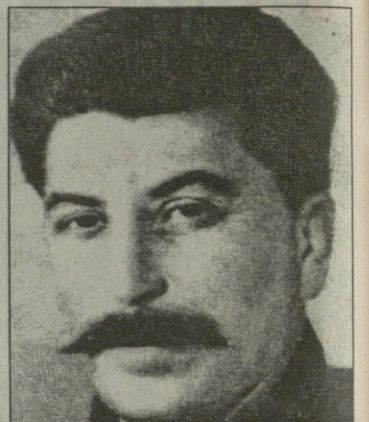
ნომენკლატურის მიერ, რომლის წინაშეც იყო იმ ამოცანის ოპტიმალურად გადაწყვეტა, რაც ითვალისწინებდა არა მარტო ხელისუფლების შენარჩუნებას, არამედ, იმ სიმდიდრის შენარჩუნებასაც, რომელსაც იგი განაგებდა ძველი რეჟიმის დროს. ესე იგი, ჩატარდა ემმაცური რევოლუცია. ის ამხანაგები, რომლებიც განაგებდნენ ქვეყნის უზარმაზარ სიმდიდრეს, რომლებსაც ძველი სისტემის დროს არ შეეძლოთ სიმდიდრის მემკვიდრეობით გადაცემა, ასევე, იძულებულნი იყვნენ დაეძაბათ საზოგადოებისათვის თავიანთი რეალური განუსაზღვრელი შემოსავალი და გაეღწა, განხორციელებული რევოლუცია.

ვეცდები განვმარტო და გავშივრო. უპირველესად, უნდა შევთანხმდეთ, რომ საბჭოთა კავშირში განხორციელებული ეს საოცარი რევოლუცია დაშვებული იქნა ზემოდაზღვევით. ეს გეგმა მოიცავდა ქვეყნის ქონების კრიმინალურ გადასაწილებას, რასაც გოგორუხინმა კრიმინალური რევოლუცია უწოდა. საქმე იმაშია, რომ ეს მოვლენები განვითარდა სუფთა რუსული მეთოდებით, დაუფიქრებლად, რაც იქნება-იქნება წესით. როგორც ჩერნომირდინმა თქვა — გვინდოდა კარგად და გამოვიდა ცუდად, მაგრამ ეს გამოთქმა ეკუთვნის არა ჩერნომირდინს, არამედ სალტიკოვ-შჩერდინს, რომელმაც ჩერნომირდინამდე მრავალი ათეული წლით ადრე თქვა: რუსეთში ყოველთვის ასეა, უნდათ უკეთ, მაგრამ გამოდის, როგორც ყოველთვის ცუდად.

— ამასთან დაკავშირებით, მე მასხენდება თქვენი წრეცხელი წერილი ჩვენს გაზეთში, სადაც თქვენ მოგვყავთ კვლევითი თანამშრომლის ნიგნი, სადაც ამტკიცებენ, რომ „მერქსტროიკა“ მოფიქრებული იქნა ანდროპოვის მიერ.

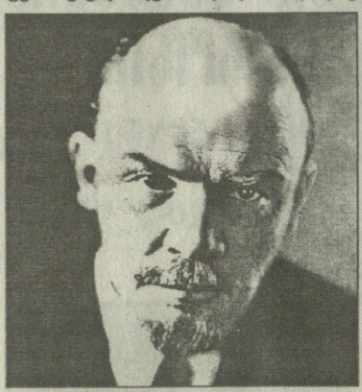
— დიას, ეს არის 70-იან წლებში გამოცემული ნიგნი, რომელსაც შემო-

ვევით ნაფანდი პარიზში და მისი ავტორია „კვპ“-ს პოლიკონკი გოლიცოვი, რომელიც ემიგრაციაში გაიქცა და ზუსტად აღწერა ის მოსალოდნელი მოვლენები, რომლებიც 20 წლის შემდეგ დატრიალდა საბჭოთა კავშირში. თუმცა უნდა ითქვას, რომ ანდროპოვი და მისი ჯგუფი ქვეყნის რაიმე ძირულ გარდაქმნას კი არ გეგმავდნენ, არამედ მათ სურდათ ვითომც და სტალინიზმის აღმოცენა და სუფთა ლენინურ ხაზზე დაბრუნება, რაც ნიშნავდა ცნობილი „ნეპს“ ეპოქის დაბრუნებას და ეკონომიკის

ამ გზით გამოცოცხლებას, არადა, ცნობილია, რომ სტალინს ლენინის გზიდან არ გადაუხვევია და იგი აკეთებდა იმას, რაც ლენინს ჰქონდა განზრახული და არ დასცალდა. რაც შეეხება ანდროპოვს და მათ მიმდევრებს კომუნისტური ოლიგარქიდან — გორბაჩოვს, იაკოვლევს, შევარდნაძეს და სხვებს, მათ ვერ განსაზღვრეს, რომ ქვეყანაში იყო არა 20-იანი, არამედ 80-90-იანი წლები და სრულიად განსხვავებული სოციალური

გაგრძელება მე-5 გვ.

დაბაროვს, ხოლო ხალხის დიდი მასა ამ ფონზე უკიდურესად გაღატაკდა. ეს, თუ რეალურად შევაფასებთ მდგომარეობას, ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკურ კრიზისზე მიუთითებს. თქვენი აზრით, რატომ ხდება ჩვენს ქვეყანაში ასე, თითქმის დემოკრატიულ სახელმწიფოში ვცხოვრობთ, ხელისუფლების შენარჩუნება ან დაკარგვა არჩევნების გზით ხალხზე დამოკიდებული და მაინც ჩვენი ხელისუფლება სრულიად უგულბებელყოფს იმავე ხალხის ინტერესებს.

— მე დავიწყებ იმით, რომ დემოკრატია ადამიანს ანიჭებს თავისუფლებას. თავისუფალი ადამი-

ბით ქვეყანას მოველინენ აღნიშნული ქონების კანონიერ მესაკუთრეებად. თუ როგორ მოახერხეს ყოველივე ეს,

გორბოქა — გიორგაძის ტანდემი 9 აპრილის შესახებ

რა დაგიზავათ, ბატონო გენერალბო, თავდადებულმა ქართველებმა?

ნამდვილად არ გვეგონა, თუ საქართველოში კიდევ მოიძებნებოდა ვინმე, ვინც 9 აპრილის ხოცვა-კლევას არ დაგმობდა და მოწამებული გაზეთითა და ალყილი ნიშნებით შეიარაღებული პროფესიონალი მკვლელების ქომბაგობას იკისრებდა. მაგრამ ჩვენს არაორდინალურ ყოფაში გასაკვირი არაფერი ყოფილა. სწორედ ამაში დაგვარწმუნა 1999 წლის 9 აპრილს ტელეკომპანია რუსთავი-2-ის საინფორმაციო

არამედ აპრილის წვიმისგან „პრიოსკუბის“ დასაცავად ცელოფანს პარკები ჩამოუფარებიათ თავზე და ამით მოგუდულან. სულ ეს ყოფილა 9 აპრილის ტრაგედიის მიზეზი. ამიტომ, რას ვემათლებით, რაში ვდებთ ბრალს იგორ როდინოვს და იმპერიის მაღალ ჩინოვნებს, ყველაფრის მიზეზი „პრიოსკუბი“ და ცელოფანს პარკები ყოფილა. ეს თუ ყველაფერი მართალია, როგორც ამას გადამდგარი გენერალი პანტელეიმონ გიორგაძე და მოქმედი გენერალი შოთა გორგოძე გვიმტკიცებენ, მაშ რისთვის ავტყებთ ამდენი ალიაქითი ქართველებმა, რატომ შევძარით მთელი პლანეტა. ნუთუ ნაცარი შევყარეთ თვალზე მსოფლიო საზოგადოებას და სამარცხივო ბოძზე გავაკართი უდნაშაული ადამიანები?

9 აპრილის დამკვეთები და შემსრულებლები დღეს ყველასათვის ცნობილია. უბედურება ისაა, რომ დანაშაუვითა დასჯა არავის შეუძლია, მაგრამ გასაკვირი და აღმაშფოთებელი ქართველი კაცის მიერ 2000 კაცის მოწამვლის ფაქტის „ბლეფად“ წარმოდგენა. პანტელეიმონ გიორგაძის მიერ რუსის ჯარის გამართლება ალბათ ბევრს აჯრც გაუკვირდა, რადგან მისი განცხადებები სერიოზულ ყურადღებას კარგა ხანია აღარ იმსახურებს, მაგრამ რა დავარქვავთ ბატონ შოთა გორგოძის ასეთ გამოსვლას.

ერთი ნუთით დავუშვათ, რომ შოთა გორგოძეს ასეთი აზრი გამოუთქვა ათი წლის წინ, ცხელ კვალზე, როცა იგი შინაგან საქმეთა მინისტრი იყო და ყველაფერში არ იყო გარკვეული, მაშინ შესაძლებელია უცოდინარობა და დოყლაპიობა და ჩაგვეთვალა მისი გამონათქვამი, მაგრამ ქვეყნის პრევილი ჩვენი რომ ასეთი განცხადებას აკეთებს ცხრა წლის შემდეგ (გამოსვლა ჩანერგულია 1998 წელს), ამას 2000 მოწამულულის და 150-ზე მეტი დაინვალიდებულითა მიმართ. რა დაგიშვავთ, ბატონო გენერალბო, სამშობლოსთვის თავდადებულმა ქართველებმა?

აფერუმ, თქვენს კაცობას!

ირაპალი ქართველიშვილი
ადვოკატი

P.S. ჩვენი რეპლიკა დამთავრებული გვქონდა, როცა ხელში ჩაგვივარდა ბატონ შოთა გორგოძის სურათებით დამზენებული ინტერვიუ გაზეთ „შანში“ (ან. 22-28 თებერვალი), რამაც ცხადყო ამხანაგ პანტელეიმონისა და ამხანაგ შოთას იდეურ-მსოფლმხედველობითი ნათესაობა. როგორც იგი ინტერვიუმ ამბობს, თურმე მინისტრი მაშინ ყოფილა, როცა ქვეყანა ქვეყანას ჰგავდა და ხალხი ხალხსო. ყოფილი

მინისტრი აღშფოთებულია საბჭოთა კავშირის დაშლით და ამის მიზეზს, მისივე თქმით, ამერიკის აგენტს, მისივე გორბაჩოვის პიროვნებაში ხედავს. ხოლო უფროსში და არაკომპეტენტრობაში ჩვენი პრეზიდენტის თამაშობით მის გუნდს სდებს ბრალს. ამ ინტერვიუს ნამკითხველისთვის 9 აპრილის გორგოძისული შეფასება გასაკვირი არ იქნება, მაგრამ ის ნამდვილად არის გასაკვირი, როგორ ბედებს ქვეყნის პოლიტიკური კურსის საწინააღმდეგო აზრების ქადაგებას სცეციალიზებული უმძლესი სასწავლებლის რექტორი და 69 წლის მოქმედი გენერალი შოთა გორგოძე, იგი ხომ ჯერ არ არის პანტელეიმონ გიორგაძესავით გადამდგარი გენერალი და პოლიტიკური პარტიის ლიდერი?

ეროვნული პოლიციის კადრების აღზრდის საქმეს განაგებს ვადა გადაცილებული, 69 წლის გენერალი, რომელსაც სიზმრად სდევს „BXC“-ის მოღვაწეობა და ტოტალიტარული რეჟიმისადმი სიყვარული.

აი, სათავე, რამაც დაამოწმებდა ხალხი და პოლიცია ერთმანეთისაგან.

ლია ნეჩილი

საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრს, გაზონ კახა თარგამაძეს

ბატონო კახა, თქვენ კარგად მოგეხსენებათ მასმედიის როლის შესახებ დემოკრატიული სახელმწიფოს აღმშენებლობის საქმეში და ისიც კარგად უნყით, თუ როგორი დამოკიდებულება აქვს ქვეყნის პრეზიდენტს თავისუფალი პრესის, როგორც დემოკრატიის ერთ-ერთი მძლავრი ბურჯის მიმართ.

ჩვენ არ გვეჭვება, რომ თქვენც, ერთ-ერთი საკვანძო უწყების მესვეურს, კარგად გაქვთ გაცნობიერებული მასმედიის მნიშვნელობა დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის გზაზე შემდგომი ქვეყნისათვის, თუმცა გვაფიქრებს ერთი რამ: გაზეთში გამოქვეყნებული კრიტიკული პუბლიკაცია თუ ეთერში გაშვებული ამავე ხასიათის გადაცემა ძალიან ხშირად მათი ადრესატების მხრიდან რეაგირების გარეშე რჩება ხოლმე. ჩვენი ღია წერილით თქვენადმი მიმართვის მიზეზიც სწორედ ეს არის.

გაზეთ „საქართველოს“ ან. 2-8 მარტის ნომერში დაისტამბა პოლიციის აკადემიის თანამშრომლის, ბ-ნ იმედო გვარამიას ღია წერილი თქვენადმი, რომელიც პოლიციის აკადემიის რექტორის, გენერალ შოთა გორგოძისა და მისი გარემოცვის მოღვაწეობას ეხებოდა. აღნიშნულ პუბლიკაციაში უამრავი საგანგაშო, აღმამოთხელებელი ფაქტები დაფიქსირებული აკადემიის რექტორის და მისი გუნდის საქმიანობის შესახებ.

ფიქრობდით, გარკვეული რეაგირება მოყვებოდა ამ პუბლიკაციას თქვენი მხრიდან, მაგრამ ამოდ. ბატონო კახა, ჩვენ ვიცით, რომ დღეს საქართველოში ძირითადად წერე და იკითხეს პრინციპი მოქმედებს, ანუ მასმედიის კრიტიკული გამოხატულებისადმი ნაყრუების პოლიტიკა, მაგრამ არცთუ უმნიშვნელო ფაქტია ის, რომ ეს ყველაფერი საზოგადოების ცნობიერებაში ფიქსირდება და აქედან გამომდინარე, ხელისუფლების სხვადასხვა შტოების მიმართ გარკვეული შეხედულებაც ყალიბდება.

ამჯერად, საქმე ეხება თქვენი უწყების იმიჯს ზოგადად და კერ-

ძოდ იმ აკადემიას, სადაც დემოკრატიული აღმშენებლობის გზაზე შემდგომი ქვეყნის მომავალ სამართალმცავეებს ზრდიან. იმ წერილიდან, რომელიც ჩვენ გამოვაქვეყნეთ და სავარაუდოდ, თქვენ არ ნაგავითხავთ (უკეთეს შემთხვევაში), კარგად ჩანს, თუ როგორ მასივ ატმოსფეროში ხდება მომავალი პოლიციის ოფიცირების დაზოგადებული მომავალში საეთი ნესტის დამცველობა ხელში.

საჯაროდ და დაბეჭდვით გთხოვთ, იქნებ გამოიხატოთ დრო და ღია წერილით აღნიშნულ საკითხზე ინტერვიუ მისცეთ ჩვენი გაზეთის კორესპონდენტს, ან, თუ ეს არ მოხერხდება, ოფიციალურად მოგვცით თქვენი აზრი აღნიშნული პუბლიკაციის შესახებ და იმ ღონისძიებათა თაობაზე, რაც უნდა გაატაროს სამინისტრომ პოლიციის აკადემიის მესვეურთა მიმართ.

ასევე გვინტერესებს, ითვალისწინებს თუ არა კანონი საჯარო სამსახურის შესახებ 68 წლის გენერალის საკვანძო თანამდებობაზე ყოფნას. იმედი, ამ ჩვენს ღია წერილს მაინც არ დატოვებთ უყურადღებოდ და გამოგვეხმაურებით.

პატივისცემით
გაზეთ „საქართველოს“ რედაქტორი
სირბო ჯანაშია

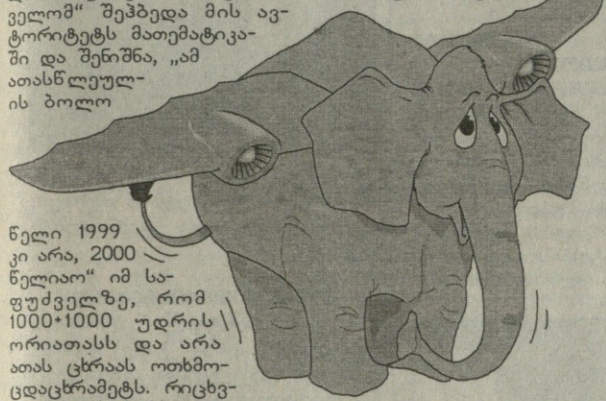

გადაცემამ „კურიერმა“, ვინც გადაცემა იხილა, მას კარგად მოესვენება, რომ ამ გამოგონებელი აზრების ავტორები გადამთილები არ იყვნენ, ხოლო მათ, ვინც გადაცემა ვერ ნახა, შეგახსენებთ, რომ როდინოვის ჯარის ქომბაგობა ამჯერად იკისრა ქართველ გენერალთა შესანიშნავმა ტანდემმა — კომუნისტთა ლიდერმა ამხანაგმა პანტელეიმონ გიორგაძემ და შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემიის რექტორმა ბატონმა შოთა გორგოძემ. ორთავე გენერლის შეფასებით 9 აპრილს არავითარი მოწამვლა არ ყოფილა. ამხანაგი პანტელეიმონი მიიღო კატეგორიული პოზიცია იცავს რუსეთის ჯარის უდანაშაულობას და უარყოფს მოწამვლის ფაქტებს, ხოლო გენერალი გორგოძე მოწინააღმდეგეობას გამოჰყენებს „ბლეფს“ უწოდებს და თან იმუქრება, რომ არავის არ ეშინია და ამას ყველგან განაცხადებს. როგორც იმდროინდელი შინაგან საქმეთა მინისტრი, ადამიანთა მსხვერპლის გამოშენება, „ორიგინალი ვერსიას“ სთავაზობს საზოგადოებას, რაც იმაში მდგომარეობს, რომ გოგონები და ქალები თურმე გაზეთი კი არ მოწამულან,

მიუხრანვენი სკილოები, მიუხრანვენი შორს

ერთ-ერთი დემოკრატიული ქვეყნის პრეზიდენტმა ბრძანა, 1999 წელი ჩვენი ათასწლეულის ბოლო წელიაო. გაზეთმა „საქართველომ“ შეგებდა მის ავტორიტეტს მათემატიკაში და შენიშნა, „ამ ათასწლეულის ბოლო“

ატიკოსს, ასტრონომს ან სხვა რამ მონათესავე დარგის წარმომადგენელს, რომელიც მოისურვებს დაასაბუთოს თეზისი,

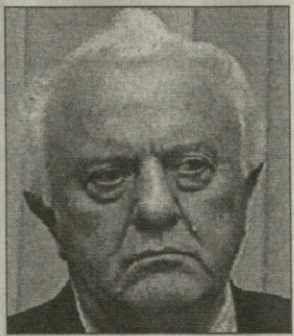
წელი 1999 კი არა, 2000 წელიაო! იმ საფუძველზე, რომ 1000+1000 უდრის 1000-ს, ათასი ათასს და არა ათას ცხრაას ოთხმოცდაცხრამეტს. რიცხვთა თეორიის სპეციალისტმა, ქალბატონმა რუსუდან ბერიძემ საჭიროდ დაინახა ტელევიზიით ჩაბმულიყო ამ დისკუსიაში და თავისი აზრი გამოეთქვა, რომ ასეთ თუ ისე, ათასი პლუს ათასი მაინც ათასს ცხრაას ოთხმოცდაცხრამეტს უდრის. გაზეთ „საქართველოს“, სამწუხაროდ, არა აქვს ის კვალიფიკაცია უმაღლეს მათემატიკაში, რომ ესოდენ გადამავებული მეცნიერულ კამათში კიდევ ერთხელ ჩაებას, ამიტომ იმის გასარკვევად, დაფიქრებულ თუ არა, ბოლოს და ბოლოს, სპილოები, შემოვლითი გზა ავირჩიეთ. ვინაშე ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე ნებისმიერ მათემ-

წლებანდელი წელი მეორე ათასწლეულის უკანასკნელი წელიაო. განსაკუთრებული გულმოდგინებით ვეპატიუებით სახელგანთქმულ ქართველ მათემატიკოსს, აკადემიკოსს ივანე კილურაძეს, ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ყოფილ თავმჯდომარეს, რომელმაც თავისი სახელი უკვდავყო 1995 წლის საპარლამენტო არჩევნებში ბლოკ „XXI საუკუნის“ უკანონოდ ჩადგების სახით.

ამჟამად
პრეზიდენტი
„საქართველოს“ საკუთარი
კორესპონდენტი მადლი
იდეათა საფულოში

ინტერვიუ ასათი პოლიტიკით საქართველო იქცევა დაკარგულ ქოხნალურ გინაში. სოლო ქართველი პარი სხვათა მოსახურა პარად

— ამ ცოტა ხნის წინათ ფილარმონიის დიდ დარბაზში ჩატარდა ფერმერთა საკრებულო კავშირის I ყრილობა, სადაც დიდ აქტიურობას იჩენდნენ სამთავრობო სტრუქტურების ხელმძღვანელები. მაგალითად, სოფლის მეურნეობის მინისტრმა, ბაკურ გულუამ რიზით განაცხადა, რომ საქართველოს სოფლის მეურნეობა ამჟამად აყვავება დაიწყება და ამავე დროს შევარდნაძის საარჩევნო შოუს სახეც მისცა ამ ყრილობას. განაცხადა, რომ ქართველი ფერმერები ერთმანეთს უჭერენ მხარს იდეურად შევარდნაძის საპრეზიდენტო არჩევნებში. თქვენ როგორ ფიქრობთ, ამ ნოვოქალაქურას სძალავს რაიმე ხელშეწყობის გავლენა სოფლის

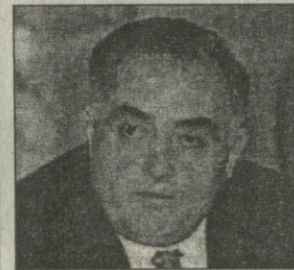
მეურნეობის სფეროში?
— ჩემი აზრით, ფერმერთა კავშირი უფრო პოლიტიკური მიზნებისათვის შექმნილი ორგანიზაციაა. როგორც ხედავთ, არჩევნების მოახლოებასთან ერთად სამთავრობო კლანის მიერ უამრავი პარტია იქმნება ხელისუფლების შენარჩუნების მიზნით. ასე რომ, არანაირ ორიგინალობას არ ვხედავ ალბინო-სხელი ორგანიზაციის შექმნაში. რაც შეეხება სოფლის მეურნეობის განვითარების საკითხს, დღევანდელ ეტაპზე, პირველ რიგში უნდა ხაზი გავსვა, რომ სოფლის მეურნეობის დარგი არ არის რაღაც რიგითი, არამედ

გალა დღევანდელი დაიბადა 1961 წელს. დაამთავრა თბილისის მე-9 განხორციელებული სკოლა. იმავე წელს ჩააბარა ზოოფერმერული ინსტიტუტში, რომელიც დაამთავრა 1985 წელს. სამეცნიერო საქმიანობა გააგრძელა იმავე ინსტიტუტში. 1986 წელს დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია. 1985 წლიდან მუშაობდა სოფლის მეურნეობის აკადემიაში მდივნის თანამდებობაზე. 1998 წლიდან ამავე აკადემიის აგროეკოლოგიური ცენტრის დირექტორის მოადგილე სამეცნიერო ნაწილში. ხელმძღვანელობს გაერთიანებული რესპუბლიკური პარტიის თბილისის ორგანიზაციას. ჰყავს მუშა და ორი შვილი.

იგი არის სტრატეგიული დარგი ჩვენი ქვეყნისათვის. უფრო მეტიც, აგრარული დარგი ქვეყნის უშიშროების ამოცანასაც უთანასწოროდებს. ათეული წლების მანძილზე არა მარტო კომუნისტების დროს, არამედ რომანოვების იმპერიის პერიოდში, რუსეთი საქართველოში ეწეოდა კოლონიალურ აგრარულ პოლიტიკას, რომლის ამოცანაც იყო საქართველოს მაქსიმალური დამოკიდებულების მიღწევა რუსეთის იმპერიისადმი. ყველაზე დრაკონულად ამ ამოცანის გადაჭრა კომუნისტებმა სცადეს. ამოცანა კი მდგომარეობდა იმაში, რომ საქართველოს არ ჰქონოდა საშუალება სტრატეგიული მნიშვნელობის სასურსათო პროდუქტებით დაკმაყოფილების საკუთარი მოსახლეობისთვის. სხვათა შორის, 1953 წლამდე ლავრენტი ბერია ცდილობდა სოფლის მეურნეობის განვითარების ისეთი გეგმის შემუშავებას, რომ საქართველოს თავად უზრუნველყო თავი მარცვლეულით და იმ დროისათვის ერთ მილიონ ჰექტარს მოიცავდა სახმელეთს ფართობები, მაგრამ სულ მოკლე ხანში, ეს ფართობები სამჯერ შემცირდა და 300 ათას ჰექტარს შეადგენს. ამ გამოცდის მიზნის წინაშე ბოლოს, ეროვნული მოძრაობის აღმავლობის შემდეგ, რომ საქართველოს უნდა მოემარაგებინა საჭმელს სოფლის მეურნეობის საშუალებით, ვინ გვაქმევს

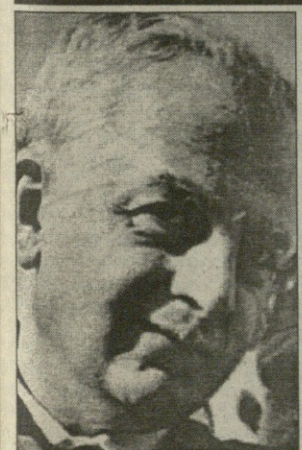
პურსო. ამიტომ მინდა ხაზი გავუსვა დამოუკიდებელი ქვეყნის აგრარული სექტორის ინფრასტრუქტურის შექმნის აუცილებლობას. ის, რომ ჩვენ პატარა ქვეყანა ვართ და არ გვაქვს საშუალება განავითაროთ სტრატეგიული მნიშვნელობის სასოფლო-სამეურნეო დარგები, ეს არის სიცრუე და თავის მოტყუება. საკმარისია ავიღოთ მსოფლიოს პოლიტიკური რუკა და დავინახოთ, რომ ჩვენზე ბევრად ტერიტორიულად პატარა ქვეყნებს, რომლებიც ამავე დროს, მოსახლეობის რაოდენობით გვჭარბობენ, შესანიშნავად აქვთ მოწყობილი სოფლის მეურნეობის ინფრასტრუქტურა, რომელიც თავიანთ მოსახლეობასაც აკმაყოფილებს სურსათით და ამასთან ერთად, სოფლის მეურნეობის პროდუქტის მომგებიან ექსპორტსაც ახერხებენ. ასეთი ქვეყნებია: ისრაელი, ნიდერლანდები, ბელგია, დანია და სხვა. ასე რომ, არ არსებობს პატარა და დიდ ქვეყანა, არსებობს ძლიერი და სუსტი ქვეყანა. ასევე არიან ქვეყნები, რომლებიც ორიენტირებული არიან ისტორიულ პერსპექტივაზე და არიან ქვეყნები, რომლებიც ისტორიული პერსპექტივებით არ აგებენ თავიანთ ცხოვრებას. საბჭოთა ეპოქაში ჩამოყალიბდა ისეთი კონცეფცია, რომ საქართველოს უნდა მოემარაგებინა საჭმელს სოფლის მეურნეობის საშუალებით, ვინ გვაქმევს

ვათ, ჩაით, ციტრუსით და ყურადღება არ ექცეოდა ისეთ უმნიშვნელოვანეს დარგებს, როგორიცაა მემარცვლობა, მეცხოველეობა, რის გამოც საქართველოს სოფლის მეურნეობა ვერ შეასრულებდა დამოუკიდებელი ქვეყნისათვის საჭირო ფუნქციას. 1990-91 წლებში ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების დროს იყო მცდელობა, რომ მდგომარეობა გამოსწორებულიყო, მაგრამ იმ დილენტატურის გამო, რაც მაშინდელი ხელისუფლებაში იყო, ეს ვერ მოხერხდა. 1992 წლიდან კი სოფლის მეურნეობაში რადიკალური ცვლილებები დაკონსერვდა, იყო გარკვეული პოლიტიკა მინის ნაწილის პრივი-

ტიზაციის განხორციელების, მაგრამ ერთიანი აგრარული პოლიტიკა არ არსებობდა. 1995 წელს გამოქვეყნდა აგრარული პოლიტიკის კონცეფცია პრეზიდენტ შევარდნაძის ხელმოწერით. ჩვენ შევინახეთ ეს კონცეფცია და დავასვენით, რომ მასში სოფლის მეურნეობის ეროვნული ინტერესებისათვის სასარგებლოდ განვითარება არ არის გათვალისწინებული. სამწუხაროდ, 1999 წელს კვლავ შემუშავდა სოფლის მეურნეობის განვითარების კონცეფცია, მაგრამ ჩვენი კრიტიკა არ იქნა გათვალისწინებული და მისი შინაარსი არ შეცვლილა. როცა ლაპარაკია სოფლის მეურნეობაზე

ქართველი ხალხი ღირსია იმისა, რომ საქართველოს პრეზიდენტი და მისი ოჯახის წევრები შესაძლო იქნათ

ფაქტია, რომ, რაც უფრო გამოჩენილია ადამიანი, მით უფრო მეტია საზოგადოების დანტრეფება ამ ადამიანის პირადი ცხოვრებისა და ოჯახისადმი. სხვათა შორის, საქართველოს პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას მიმართ გაჩენილია სიტყვებისა: „ექსპრეზიდენტი“, ან „ყოფილი პრეზიდენტი“, არასწორად მიმართა, რადგან დღევანდელაში მყოფი ზვიად გამსახურდია, მართალია, ვერ ახორციელებს ქვეყნის პრეზიდენტის უფლებამოსილებას, მაგრამ იურიდიულად იგი მაინც პრეზიდენტი იყო და სოციალისტ მომენტშიც პრეზიდენტის თანამდებობას ფლობდა.

გამსახურდიას ბედისადმი პარალელის გაკლება შეიძლება კენედისთან. ედუარდ კენედის სოციალისტ მომენტში პრეზიდენტი იყო, ოღონდ, რა თქმა უნდა, ამერიკისა და ამიტომაც მას ყოველთვის მოიხსენიებდნენ ამერიკის პრეზიდენტად. ასევე, ზვიად გამსახურდიამ სო-

ცოცხლე საქართველოს პრეზიდენტის რანგში დააბრუნა და ისტორიაში შევიდა, როგორც საქართველოს პრეზიდენტი, რა წოდებითაც უნდა მოიხსენიებოდეს იგი მუდმივად. ზვიად გამსახურდია ის პიროვნებაა, რომლის მიმართაც მისი არაორდინალური ცხოვრებისა და ტრაგიკული აღსაზრდის გამო ინტერესი დიდხანს არ გაწყვეტდება. აქედან გამომდინარე, ზვიად გამსახურდიას ოჯახის წევრები საზოგადოების ყურადღების ცენტრში იმყოფებიან. ამიტომ დიდი რეზონანსი გამოიწვია ცოტნე გამსახურდიას შესახებ კრიმინალური ინფორმაციის გავრცელებამ. ფაქტია, რომ ახალგაზრდა ადამიანი ცეცხლსასროლი იარაღით არის დაჭრილი, საბედნიეროდ, როგორც გავამცნობენ, მის სიცოცხლეს საფრთხე არ ემუქრება. ახლა, ამ ფაქტის შემთხვევის, შესწავლისა და გამოძიების ჯგერია და რაც უფრო სწრაფად და კვალიფიკაციურად იქნება ეს საქმე ბოლომდე მიყვანილი, მით უფრო სასარგებლოა, ისე ხელისუფლებისათვის, აღარას ვამბობ დაზიანებას, არამედ დაზიანებას, რომ ამ ფაქტმა დიდი პოლიტიკური აუცილებელი გამოიწვია. ქველი ხელისუფლების მომხრეებმა აშკარად დასდეს ბრალი ხელისუფლებას ამ ინციდენტის ინსპირირებაში, რაც მიზნად ისახავს თურმე, როგორც ეროვნული იდეოლოგიის პარტიის სხვადასხვა ინციდენტებით ცნობილმა თავმჯდომარემ ზურაბ გაგნიძემ აღნიშნა: „პრეზიდენტის ვაჟის, ცოტნე გამსახურდიას კომპრომეტირებას“ და მანანა არჩაძე-

დგმა ეჭვი, რომ გამსახურდიების ოჯახის კომპრომეტაცია ცენტრალური ხელისუფლების მიერ არის ორგანიზებული. აქედან გამომდინარე, ყველაზე მიზანშეწონილი იქნებოდა, თუკი ამ საქმის გამოძიებისთვის შეიქმნებოდა თბილისისა და ბათუმის მიერ ერთობლივად დაკომპლექტებული საგამომძიებლო ჯგუფი. როგორც ცნობილია, ცოტნე გამსახურდია ბათუმის მეორის ასულან სიმრბას თანაშემწედ მუშაობს. ამავე დროს, აჭარის ხელისუფლება ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლების კანონიერ ნაწილს წარმოადგენს და ბუნებრივია, პრეზიდენტ გამსახურდიას ოჯახის ინტერესებს თავგამოდებით იცავს, რაც თვით ბატონ ასულან სიმრბას მიერ ამ საკითხთან დაკავშირებული განცხადებითაც მტკიცდება. უფრო მეტიც, ასულან აბაშიძის მრჩეველი იურიდიულ საკითხებში ვალერი გელაბაძისთან ცოტნე გამსახურდიას დაცვის მიზნით სრულიად არასამართლებრივ განცხადებას აკეთებს, დახარჯებული არც უჩივის და არც ბრალდებას უყენებს ცოტნე გამსახურდიას. აქ ხელისუფლების დაინტერესებაა. არადა, ბატონმა ვალერი გელაბაძისმა კარგად იცის, როგორც კვალიფიკაციურულმა იურისტმა, რომ დაზარალებულის ცეცხლსასროლი იარაღით სხეულის მძიმე დაზიანებასთან გვაქვს საქმე და რადგან ეს ფაქტი დანაშაულის მძიმე კატეგორიას განეკუთვნება, შინაგან საქმეთა ორგანოების ვალდებულებაა აუცილებლად ჩაატარონ გამოძიება ფაქტის დაფიქსირების შემდეგ, სულ ერთია, დაზარალებული

ჩივის ან ბრალდებას უყენებს ვინმეს თუ არა. დროა, ქვეყანაში მიმდინარე საზოგადოებრივმა ურთიერთობებმა ცივილიზებული სახე მიიღოს. პრობლემების მიფურჩება და ჭორების დონეზე დატრიალება გამოსავალი არ არის, რადგან ეს იწვევს მომავალში ამავე პრობლემის უფრო გართულებული ფორმის წინაშე დადგომას თავისი უარყოფითი შედეგებით. ამასთან დაკავშირებით, გავიხსენებ პრეზიდენტ ზვიად გამსახურდიას სიკვდილის ფაქტს, რომელიც ჭორ-მართალის ბურუსშია გახვეული და მრავალი ადამიანის ინტერესებს ლახავს, თუ არა მთელი ქვეყნისა. ყოველივე ამის მიზეზი კი არის ელემენტარულად ის, რომ არ ჩატარდა ზვიად გამსახურდიას გვამის ექსპერტიზა, რომ დადგენილიყო, თუ რამ გამოიწვია პრეზიდენტის სიკვდილი. როგორც გამსახურდიას დაცვის ნევრი ბაჩუკი გვანცელაძე გავით „საგალ-დასავლისათვის“ მიცემულ ინტერვიუში გვამცნობს, პრეზიდენტის ქვრევამ მანანა არჩაძე-გამსახურდიამ მოტივით პუტჩისტებსა და მასონებს ზვიადს ხელში არ ჩავუდებო, ცხედარის გაკვეთაზე უარი განაცხადა. არადა, ეს შემთხვევა გავითებულიყო გროზნოში, სადაც სამართლიანი ექსპერტიზის ჩატარებას ხელს ვერაფერი შეუშლიდა, თუმცა საქართველოში მოწვეული გამოჩენილი უცხოელი ექსპერტების დასკვნებიც არ იქნებოდა საეჭვო. ყოველივე ამის გამო, გაურკვეველი დარჩა ზვიად გამსახურდიას სიკვდილის მიზეზი, რაც საფუძველი

გახდა გამსახურდიას ხელისუფლების პრემიერ-მინისტრის ბესარიონ გუგუშვილის და ასევე დაცვის წევრების მიმართ, არც მეტი, არც ნაკლები, გამსახურდიას მკვლელობის შესაძლო ყალბი ბრალდების წაყენებისა, რაც დამეთანხმებით, თუ ეს ბრალდება მართლაც ყალბია, უდიდესი პიროვნული ტრაგედიაა თითოეული მათგანისათვის. ამასთან ერთად, ისიც უნდა ითქვას, რომ ზვიად გამსახურდია ერთ-ერთი ქართველი ოჯახის წევრი კი არ იყო მხოლოდ, არამედ უპირველესად საქართველოს პირველი პრეზიდენტი და ქართველი ხალხი ღირსია იმისა, რომ იცოდეს, როგორ დაიღუპა მისი პრეზიდენტი. ყოველ შემთხვევაში, ზვიად გამსახურდიას მეუღლე, ჩემი ღრმა რწმენით, არ არის მართალი ქართველი ხალხისათვის სიმართლის გაგების უფლების წარმომცემი.

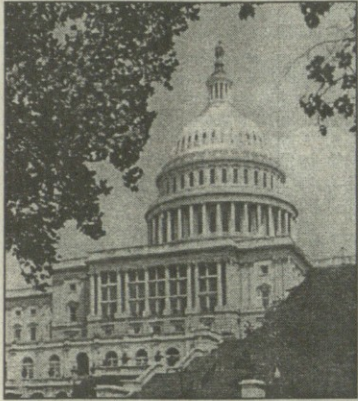
მია თხალავაძე

ახალ-ახალი აგებები რეპლიკა-კოპიონებად

ამერიკას მათხოვრები ხომ არ ვაძინებ?

როგორც გვამცნობენ, საქართველო იმ ქვეყნების ხუთეულში შევიდა, რომლებსაც თითო მოსახლეზე ამერიკა ყველაზე მეტ დახმარებას უწევს.

დახმარება კარგია, მაგრამ ეს დახმარება იმდენად მათხოვრულია, რომ შიმშილისგან მოსახლეობის გადარჩენა არ შეუძლია. ვთქვათ, ამერიკა ყოველწლიურად გამოუყოფს

დახმარების სახით საქართველოს 50 მილიონ დოლარს, ეს რომ გადავანალიზოთ 5 მილიონი საქართველოში, გამოდის 10 დოლარი თითო სულზე. საქართველოს მოსახლეობის მხოლოდ ნახევარს თვლიან გაჭირვებულად, რაც მეტად შემცირებულია და მათზე ანაწილებენ აღნიშნულ დახმარებას, მაშინ 2,5 მილიონ მოსახლეობაზე თითო სულს ერგება 20 დოლარი დახმარება, ეს დღევანდელი კურსით 44 ლარს უდრის, ახლა განვსაჯოთ, უშველის კი 44 ლარი დახმარება მთელი წლის განმავლობაში გაჭირვებულ ადამიანს? მითუმეტეს, ამ დახმარების დიდ ნაწილს კორუპციული ხელისუფლების წყალობით თვლიან ვერ ხედავს ხალხი. ამიტომ, მაგ დახმარების იმედად ჩემი მტერი იქნა. ეგ თვალეში ნაცრის შეყრა და მეტი არაფერი.

გაუჩუქრება მსოფლიო ინსტიტუტი ალადონა?

ისტორია-მითიანების რწმუნებულის, კობა ბუჩუკურის განცხადებით, ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებში ლეიბორისტული და სხვა ოპოზიციური პარტიის გამარჯვება „გრუს“-ს მიერ იყო მომზადებული და თუ ვითარება არ შეიცვალა, ორ წელიწადში საქართველო ომით კი არა, არჩევნებით დანგრეული იქნება. საინტერესოა, ოპოზიციურმა პარტიებმა ამ ბრალდებით გამორთო უჩივლონ ბატონ კობას, რა საბუთებით აპირებს თავის მართლებას. იქნებ მცხეთა-მთიანეთის გუბერნიის ფარულად აღდგა დავით აღმაშენებლის დროინდელი მსტოვართა სამსახური და ისე ეფექტურად მუშაობს, რომ დოკუმენტები „გრუს“-ს შტაბიდანაც კი დაითრია.

ერთიც უნდა ითქვას: ბუჩუკური ბრძანებს, ვითარების შეუცვლელია მცხეთაში საქართველო არჩევნებით დაინგრევა. უნდა ვიგულისხმოთ, რომ ოპოზიციის არჩევნებში გამარჯვება დალუპავს ქვეყანას. არჩევნებში გამარჯვებული ოპოზიცია მომავალში რას იზამს, ღმერთმა უწყის, მაგრამ მოქალაქეთა კავშირი რომ აგრესიულად იქნება ანგრევეს ქვეყანას, ეს ფაქტია. აფხაზეთი და სამაჩაბლო დაკარგულია, ხალხი შიმშილით ქვეყნიდან გარბის ან იხოვება, ამ დროს კი სახელისუფლო კლანები ისე დაძლენ, კანში ვერ ეტყვიან. მეტი დანგრევა ქვეყნისა რაღა უნდა იყოს, თუ ტუნგუსის მეტეორივით რაღაცა უნდა დაეცეს ჩვენს ქვეყანას, რომ მთლიანად დაანგრის? გადატანითი მნიშვნელობით ეს მეტეორი უკვე დაეცა საქართველოს, რომელსაც ზედ ანერია: „საქართველო“

ლოს მოქალაქეთა კავშირი“.

მილიონების რანაღა გვაქვს

აზერბაიჯანის საეთაშორისო საოპერაციო კომპანიის პირველ პრეზიდენტს, ტერი ადამსს, საქართველოს საპატიო მოქალაქის წოდება მიენიჭა.

როგორც ამბობენ, საპატიო მოქალაქის თბილისში პრესტიჟულ ბინას აძლევდნენ და სოლიდურ პენსიასაც უნიშნავდნენ. თუ ეს ასეა, მილიონერის რჩენა აკლდა ჩვენს გაძვალტყავებულ ბიუჯეტს.

ვაი, ასეთ მთავრობას!

მცხეთა-მთიანეთის მხარეში ყოველწლიურად პენსიების გასაცემად 170 ათასი ლარია საჭირო, რაიონს კი 140 ათასი ლარის გამოყოფა შეუძლია.

ქვეყნის ისეთ მთავრობას რა ვუთხარი, რომელიც ათლარია პენსიების გაცემასაც კი ვერ ახერხებს.

ჩვენს მოსამართლეს

საქართველოს სტატისტიკის დეპარტამენტის მონაცემებით, 1999 წლის დასაწყისისათვის საქართველოს მოსამართლეთა საშტატო ერთეულის საერთო რაოდენობა 343 კაცს შეადგენს, მოქმედ მოსამართლეთა რაოდენობა 319 კაცია.

თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ მილიონი სამუშაო ადგილის შექმნის იმედი ხალხმა უკვე დაკარგა და ახალგაზრდების ერთი დიდი ნაწილი თავს ძარცვა-ჭურჭლით ირჩენს, ხოლო პრინციპით — თევზი რაც მეტია, მით უფრო მეტი ხდება ბაღში, დაპატიმრებულითა რაოდენობა იმდენად დიდია, რომ ეს ჩვენი 319 მოსამართლე განხილულ საქმეთა რაოდენობით, ალბათ, მალე გინესის წიგნში გაინახდება ადგილს.

ავი ენები იმასაც ამბობენ, რომ მოხმარებული ამინსტიების მიზეზი შევარდნაძის ხელისუფლების ლმობიერება და მოწყალე გული კი არ არის, არამედ ის, რომ თუ ხანდახან გარეთ არ გამოყარეს პატიმრები, მაშინ ციხეებში ფეხის ჩასადგმელი ადგილი არ იქნება.

დათვები — ტყუილი

შსს-ს ეკოპოლიციამ სამ ორგანიზაციას წითელ წიგნში შეტანილი კავკასიური მურა დათვები ჩამოართვა. დათვების წყევანზე, უსასრობის გამო, ზოოპარკმა უარი განაცხადა. ტყეში დაბრუნება კი თავად დათვებს „არ უნდა“.

არ უნდათ, მაგრამ მათი ტყეში გაშვება უფრო იოლად მოხერხდება, ვიდრე სავარძელზე მილურსმული ზოგიერთი თანამდებობის პირის თანამდებობიდან გაშვება.

ცრუანტელას ნაპირჩაბლი თითოვრი

ხანძარსაწინააღმდეგო დეპარტამენტის ცნობით, მიმდინარე წლის პირველ კვარტალში ხანძართა საერთო რაოდენობამ 1278 შეადგინა, ხანძრის შედეგად გარდაიცვალა 17, დაშრობა მიიღო 25-მა ადამიანმა. დაფიქსირდა 240 ფიქტური გამოძახება.

წინადადება შემომაქვს, ფიქტურ გამოძახებაში დამნაშავეს მისაჯოს ნაკვერჩხლების ხელში 10 წუთით დაჭერა. მთლად ინკვიზიციის ცეცხლზე დასაწვავად ვერ ვიმეტებ.

ნატოს სახელის შეცვლა

უნდა ვთხოვოთ

6 აპრილს პარლამენტის სხდომათა დარბაზში ნატოს 50-ე წლისთავისადმი მიძღვნილი კონფერენცია გაიმართა.

იმისათვის, რომ ნატო ონოანის დაბადების დღე არ აგვერიოს ნატოს დაბადების დღეში, ვთხოვთ ქალბატონ ნატოს, რომ სახელი გადაირქვას, თორემ ნატოს

რომ ეგ ვთხოვთ, ვაითუ, გაბრაზდეს და ბომბები დაგვაცაროს.

პოტა დაპოტავს

გაეროს მისიის ხელმძღვანელმა საქართველოში ლივიუ პოტამ სოხუმის ხელისუფლებასთან მოლაპარაკება გამართა დსთ-ს სამიზნე მიღებულ გადანაცვლებათა შესახებ.

პოტა რომ დიდი ხანია უშედეგოდ დააპოტებს საქართველოში, ცნობილია, მაგრამ ვილატ-ვილატებს ჯერ კიდევ რომ სჯერათ პოტების, როგორც ადრე სჯეროდათ, ბუტროს გალი გალს რომ დაგვიბრუნებდა, ჩვენი უბედურება ეს არის.

ვახტანგ VI-ს ეპიგრაფია

27 აპრილს სტრასბურგში, ევროსაბჭოში საქართველოს წევრად მიღების ოფიციალური ცერემონია გაიმართება.

ინფორმაციის მომწოდებელს არ დაუკონკრეტებია, საქართველოს დელეგაცია რამდენი ასეული კაცისაგან შედგება. ისე, ხანდახან რუსეთში, 1500 კაციანი დელეგაციით წასულ ვახტანგ VI-ს შემურდებოდა, უცხო ქვეყნებში საქართველოს პრეზიდენტის მხლებელთა რაოდენობას რომ გადახედავდა.

ვაი, სირცხვილო

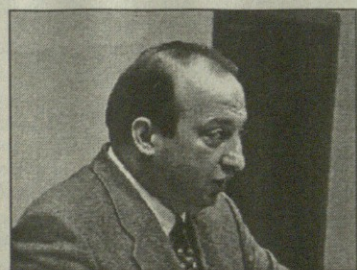
15 მაისიდან საქართველოს დამოუკიდებელ ჟურნალისტთა კავშირი „სხივი“ მხატვართა კავშირთან ერთად 9 აპრილს დალუპულთა მემორიალის ახალი კონკურსის ჩატარებას გეგმავს.

ისე, ჩვენი ბედოვლათობა ამ წმიდა საქმეშიც მუდამ დგება. 10 წელი გავიდა 1989 წლის 9 აპრილის შემდეგ, რომელმაც საქართველოს დამოუკიდებლობის საკითხი დღის წესრიგში დააყენა და ჩვენ ამ საშვილიშვილო საქმისთვის შენირულ მხვერვალთ ერთი ღირსეული ძეგლი ვერ დავუდგით.

ორდენები კარგია, მაგრამ აფხაზეთის დაბრუნება სჯობს

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარე, თამაზ ნადარეიშვილმა აფხაზეთის ომში დაღუპული მებრძოლების ოჯახის წევრებს ვახტანგ გორგასლის პირველი ხარისხის ორდენები გადასცა.

ორდენები კარგია, დიდი დაფასებაა, მაგრამ ამ ბიჭების სულებისათვის უკეთესი იქნება, თუ მათ ოჯახებსა და შვილებს

მეტ ყურადღებას მივაგებთ, აფხაზეთის დაბრუნებასაც შევძლებთ და ამ გმირ მებრძოლების ნეშტებს მშობლიური აფხაზეთის მიწას მივაბარებთ.

ვაი, ჩვენს პატრონს!

ტალინში ფალსიფიცირებული ქართული ღვინოები აღმოაჩინეს გაყიდვაში; „ხვანჭარას“ და „ქიქმარაულს“ ქართული შტრიფი — 486 ჰქონდა.

ესაა საქმე? ჩვენი სიმდიდრით სხვა მდიდრდება. ისე, ერთი მიკვირს, თუკი უდაბნოში ისრაელი ასერხებს იმდენი ყურძნისა და ხილის ღვინო-ლიკიორის წარმოებას, რომ ყოველწლიურად ერთი მილიარდნახევარი დოლარის ექსპორტს ეწევა, ჩვენ რა ღმერთი გაგვიწყრა. ამ კითხვაზე პასუხის გაცემა, თუ სამართალია, ბაკურ გულუას ეკუთვნის.

ეშვილება რაში

სართიქალის ძარხანას?

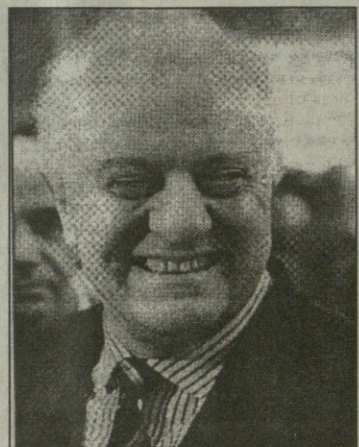
სართიქალის ნავთობგადამამუშავებელი ქარხანა წარმოების შეჩერების გამო ყოველწლიურად 1720 დოლარის ზარალს განიცდის.

ეს ფაქტი კიდევ ერთხელ ამტკიცებს, თუ რა დღეშია ამ ხელისუფლების ეკონომიკური პოლიტიკის წყალობით ქართული წარმოება.

შეპარდა — ოლიგოპოლიზმი?

16 მაისს თბილისში ჩამოვა საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის პრეზიდენტი ხუან ანტონიო სამარანჩი. იგი საქართველოს პრეზიდენტს ოლიმპიურ ოქროს ორდენს გადასცემს.

გაგიუდები კაცი. შევარდნაძის პრეზიდენტობის პერიოდში საქართველოს ოლიმპიურმა ნა-

კრებმა ერთი ოქროს მედალიც ვერ მოიპოვა და რა დამსახურებისათვის აძლევს სამარანჩი შევარდნაძეს ოლიმპიურ ოქროს მედალს. საკითხავი აი, ეს არის.

ისე, ჩარკვიანმა ბრძანა, ჩვენს პრეზიდენტს 40 წლის კაცის ტენი აქვს. შეიძლება 30 წლის კაცის გული და ფეხებიც აქვს და არ არის გამორიცხული, ინკოგნიტოდ სპორტის რომელიმე სახეობაში ოქროს მედალიც მოიპოვას.

საბარტველო კოლონია?

იტალიური ფირმა „ჯი-ეს-ესი“ გურიაში ყველა ტიპის სოკოს ყიდულობს. ერთი კოლონიაში სოკოს ფასი 15 თეთრია.

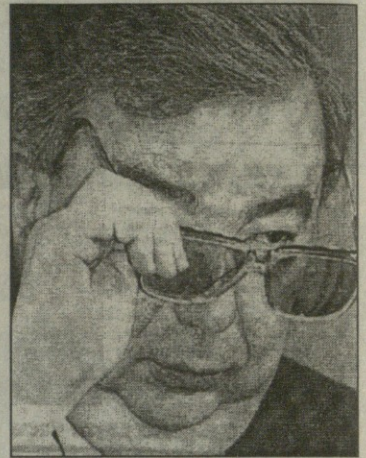
თვითონ მერე, ალბათ, ხუთ დოლარად ყიდის.

ეს არის სწორედ კოლონიური იაფი მუშახელის გაჩენა საქართველოში.

პატრონი მაინც გვპირდება

რუსეთის პრემიერ-მინისტრმა პრიმაკოვმა ყვანისთან შეხვედრაზე განაცხადა, რომ რუსეთის ბაზების გატანა ჩვენთვის პრობლემა არ არის, თუ ამას საქართველოს ხელისუფლება მოისურვებს.

ეს განცხადება მესხს გავარდნასავით იქნება საქართველოს ხელისუფლებისათვის. მათ ხომ ურუსეთოდ ან ვინმეს პატრონობის გარეშე თავი ვერ წარ-

მოუდგენიათ. ასე რომ, რუსების გასვლის შემთხვევაში ამერიკის ჯარის შემოსვლა გარანტირებულია.

009 ლეიბორისტობა

ლეიბორისტული პარტიის ფრაქციაში დიდი განევე-გამონევა და ცემა-ტყეპაა ატეხილი.

ლეიბორისტებს ვურჩევდი, რომ პარტიის შტაბბინის წინ

Photo News

დააყენონ მორიგე სასწრაფო დახმარების მანქანა, რომ დროზე მოასწროს დაზარალებულის გადაყვანა.

„ჯოკონდა“ სჯობს თუ სახულის საბი

საქართველოს ეროვნულმა მუზეუმმა გადამწვითა ფულის შოვნისა და უცხოეთისათვის ეროვნული საგანძურის გაცნობის მოტივით, საზღვარგარეთ გამოფენისათვის გაიტანოს საქართველოს ეროვნული კულტურის განუმეორებელი ძეგლები, თანაც მათი სადაზღვევო ღირებულება, როგორც ამბობენ, 9 მილიონ დოლარს არ აღემატება, ზოგიერთი უფრო მეტ თანხას ასახელებს.

ამასთან დაკავშირებით მახსენდება ის, რომ იტალიის მუზეუმიდან ლეონარდო და ვინჩის „ჯოკონდას“ ამერიკის შეერთებულ შტატებში გამოსაფენად სადაზღვევო თანხა იყო 3,5 მილიარდი დოლარი. ეი. ამერიკის მთავრობას სურათის დაკარგვის ან განადგურების შემთხვევაში იტალიისათვის უნდა გადაეხადა 3,5 მილიარდი დოლარი. შეადარეთ ახლა ეს თანხა 9 მილიონ დოლარს და თუნდაც 20 მილიონს. ქართველებისათვის სახულის ღვთისმშობლის ხატი ნაკლებ ძვირფასია, ვიდრე „ჯოკონდა“ იტალიელებისათვის?

„TBC“ ბანკი მარტალია

1999 წლის 6-12 აპრილის გაზეთ „საქართველოში“ გამოქვეყნებულმა წერილმა „რა გახდა TBC-ბანკი?“... „თბილისი“ ბანკის პრეზიდენტის ბატონ მამუკა ხაზარაძის აღშფოთება გამოიწვია. გაზეთ „საქართველოს“ რედაქციის წარმომადგენლისა და ბატონ მამუკა ხაზარაძის შეხვედრაზე გაირკვა, რომ აღნიშნულ წერილში მოტანილი ფაქტები სიმართლეს არ შეეფერება, რისთვისაც გაზეთის რედაქცია გამოთქვამს სინანულს და იხდის ბოდიშს. ამავე დროს, გაზეთის რედაქცია აღნიშნავს, რომ გამოქვეყნებულ წერილზე პასუხისმგებელია მისი ავტორი, საინფორმაციო სააგენტო

„თბილისი“, რომელსაც მანამდე ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე მრავალი პუბლიკაცია დაუბეჭდავს. სამწუხაროდ, საინფორმაციო სააგენტო „თბილისის“ ადგილსამყოფელის მიგნება ვერ მოხერხდა მისამართის უქონლობის გამო, რაც ჩვენი დაუფრობის შედეგია.

გაზეთი „საქართველო“ სიამოვნებით მისცემს საშუალებას „თბილის“ ბანკის ხელმძღვანელობას ჩვენივე გაზეთის ფურცლებზე გამოაქვეყნოს სააგენტო „თბილისის“ წერილის საწინააღმდეგო კომპეტენტური პასუხი.

გაზეთ „საქართველოს“ რედაქცია.

ნოდარ ნათაძე:

කපු පිටපත

საქართველოს დემოკრატიული

ახლა კი ჩემი სათქმელის ყველაზე მძიმე ნაწილს მივადევთ და მინდა ის რაც მოხდა, შეძლებისდაგვარად სრულად და აქცენტითა ზუსტით განანილებით წარმოვადგინო.

დარეგულირებად და მოქმედებად. აქვე იმ ფორმით
დარეგულირებად და მოქმედებად, რომ საჭირო იყო
საქართველოში და მისი ხელისუფლების
აქა თუ იმ ფორმით გააძვირდნა პრეზიდენტი,
ინტენსივად, რათა მისი სახელით უზრუნველყო
ნაგებულ საპარლამენტო და დიპლომატიური
ოპერაციები. აქვე იმ ფორმით და მოქმედებად
და რეგულირებად, სულიერი და მატერიალური
რესურსების და მოქმედებად და მოქმედებად.
მოქმედებდა. ეს ცნება, „გაძვირება“ —
მისი ნაშთისაა. აქვე იმ ფორმით და მოქმედებად
და რეგულირებად — დიდიანს ვეძებ ჩემს
გონებაში და ბოლოს მივიყვან, რომ
„საქართველოში“ მოქმედებდა. ჩვენი ქვეყანა
კიდევ ერთხელ — უკვე მერაბიშვილის
თავის გრძელ ისტორიაში — დიდ
გარი იყო იმ ამოცანის წინაშე, რომ
გარემოებათა იძულებით გამო თავისი
სახისა და პოლიტიკური კურსის შეტ
ნაგებულად ღრმად თუ ზედაპირული კორ
ექტირება მოეხდინა, რისთვისაც
რამა თქმა უნდა, ყველაზე მედიდ
და თვალსაჩინო საშუალება იყო სა
ელმწიფოს ასპარეზზე ასალი — სხ
მაგრამ გარანტირებულიად ერთგულ
მართვლილ ჯანდის გამოყენება. კონკრ
ტულად, ჩვენ უნდა გავჩვენოთ ჩვენი
ყოველდღიური პარტიკულარების (სხ
ი პარტიკული კი მთელი მსოფლიოა
ყო!) რომ ის ფრაგმენტოვანად და სტი
რის, რომლის დისკრედიტაციაც, სა
მართლიანად თუ უსამართლოდ, უკვე
მომხდარი იყო მსოფლიოში ჩვენ მი
ინაპიდედებოდა მეცადინეობის შედეგად
და ჩვენი სახელმწიფოსთვის მარტო
და თუ ყალბად მიწერილი ის კურს
ი, რომელიც განუწყობდა დაკავშირ
ბული იყო ჩვენი პოზიციების სახ
ელთან და რომლის დისკრედიტაცია
ც, აგრეთვე, უკვე იყო მომხდარი იმ
მონიანილადვე სუბიექტალის საპროპა
განდო ძალისხმევითა შედეგად, არ იყო
ჩვენითვის ერთადერთი შესაძლებელი
არამედ ქვეყანას თავისი პოლიტიკის
გარანტირება ცვალებად და სხვა, ალტერნა
ტიული კურსითა და მოქმედების სტრატე
გია შექმნა. აქვე იმ ფორმით და მოქმედებად
მართვლილ ჩვენი იმის ნაგება და რა
სტი იყო ჩვენი ქვეყნისთვის სრულიად
აუცილებელი, რომ ეს განხორციელ
ნაიქვეყნად გადაგვედგათ, ეს გაკეთ
უკვე ვახსენებ ზემოთ და ახალც ცოტა
სურვილ კრცვად კიდევ განვმარტავ. იმ
ისთვის, რომ საჭიროების ადგილი
მოქმედებისა მსოფლიოში, რომელიც
მას იმ დროს ადგილი არ ჰქონდა და
გარანტირებული სახით არც ახლა აქვს
საჭირო იყო მოქმედება, სექსტატურად
რომ ვთქვათ, ორი მიმართულებით
მიანც. ერთი, „შეტყუება“ მიმართულებ
ით ის იყო, რომ აქტიურად გავცენ
მსოფლიოსთვის (პირველ ყოვლისა —
დემოკრატიული დასავლეთისთვის)
რომ არ ახალ მსოფლიოში ადგილი
— სახელმწიფო, სეინდისიური, ნესიკი
გარეჯისუნარიან და, საჭიროების
მეშვევებაში, ყველაწინარად გამოსადე
გი ქვეყნის ადგილი გვინდა, და
მოგვიცეც იტყვიან, ყველა სერვისსა და
გასაძრომის გამოყენებით უნდა გვეც
ადა და ადგილის განსაზღვრის მისაღ
ბი ვარაზიტიბის და სათანადო კავშირ
ბის ძეგნა. მეორე, „თავდაცვითი“ მიმა
რთულება ის იყო, რომ ნებისმიერი ძალ
ისხმევის ფასად უნდა აღგვეკვეთი
მსოფლიოში იმ აზრის ჩრდილის განქ
ცე კი, თითქოს ჩვენ, თავისუფლები
უნდა მისწრაფოთ ერის ქვეყანა და დის
დენტა ბუდე, მხოლოდ ზერეგულ
დემოკრატი, გულში კი დეიტატურ
ისწმ მიდგომა ზრუნული ვართ. პირ
ელი ამოცანისთვის რომ ზეიდაც და მის
გუნდს, როგორც იტყვიან, „დენიო“ არ
ჰყოფიდათ (სხვათა დასაქვეყნა კი არ
უნდადათ), ეს დიდი მინუსია, მაგრამ
უნდაშული არ არის. მაგრამ მეორე
ამოცანის წინა და ადგილი რომ ვერ
გათავადინებოდა, ეს პოზიციების ისეთ
თი შევადგინა, რომელიც დანაშაულის
ზღვარზე დაგას. ზემოთ უკვე ვთქ
რომ ამ მიმართულებით ზეიდადა ბე
რი რამ ნახდინა სტყვით (არა საქმით
მაგალითად, ის, რაც მანინ იტალი
ურმა გაზეთმა „სტამპში“ დაბეჭდა გამ
სასურდისათვის „ინტერვიუს“ სახით),
— თითქოს საქართველოს პოზიციები მო
პირე იყოს ისტების ნაწილობრივი „დე
პორტაციისა“ მათი სეპარატისტული
დანაშაულობების გამო, — დღესაც
მოჰყავთ ციტატად იმათ, ვისი გეგმე
ბიც საქართველოს იმ წლების ხელისუ
ფლებისთვის ლავის ტყარცვას და
შეგებადინდა, საქართველოს წინააღ
დეგ მიღებული ულმოებელი ზომები
გაძირკვლიდა მოითხოვს (ან ფრთხილ
დასურდულობას თუნდაც ის პარტიკ
გარემოება მოწმობს, რომ მცირეწმი
წინა საქართველოს არც დღესაც
თავისი ისტორიის მანძილზე არასოდ
არავის „დეპორტაციის“ გეგმავდა
ული საშუალება არ ჰქონია, თუნდა ამა
განსზავც აღძროდა). დღეს ჩვენი
მემორცვის ამ მიმართულების სიმკ
ბეჭდად უფრო ნათლად ჩანს, ვიდრ
მანინ ჩანდა, მაგრამ მაშინაც იგი უკ
საქართველოში მკაფიოდ იყო
გამოკვეთილი, რათა მისი პირველ
არისხებაც წინა დაგვეყენა. სახელმ
ბი, იმ დროს ჩვენ არ ვიცოდით, მა
გრამ მსოფლიოში უკვე ტრიალებდ
მე მგონი, დღეს ფართოდ გავრცელ
ბული „არამხდა სახელმწიფო“ (Rogin
state) არაფიციალური ცნება, რომ
ლის იარსებად შეტანა ისეთივე საიმ
დო გარანტირება ზეიდადა სახელმწი
ფოსა და ერის ჩაქოვლისათვის მსოფ
ლიო საზოგადოებრიობის მიერ
როგორც პუტანის ქიშპარები (ვარ
ცით დასწული წინაში იყო მისი განად
გურების გარანტირება პარტულიად ლაი
მანინ ჩვენ არ ვიცოდით (ჩვენი ძალი
ნაგებუი სარაობათმოსი ინფორმირ
ბულობის გამო), თუმცა, როგორც
ბულობის გამო), თუმცა, როგორც

ყვანი, ტანით ვერძნობდით, რომ ეკონომიკური და პოლიტიკური კავშირთა რიგობრიობების ე. წ. გლობალიზაციის ან დაღვანდელ მექანიზმად პროცესთან ახლოს ძალიან მძლავრი ტენდენცია ეროვნული სახელმწიფოს რაგორც პოლიტიკური ფორმის, ქმედუნარიანობის შეკვეცისა ისტორიულ მასშტაბიანი ეროვნული ინტერესების არცნობის, ერისთვის ისტორიული მესსიციების უფლებად უარსათქმის, ერის დეგრატიულა და ისტორიულად დაუწუნებულ უფლებათა წინაშე მარტოიდელ დემოკრატიული დინამიკა განსაზღვრულ, "უფლებათათვის" უპირატესობის მიჩნევისა ეკონომიკური და პოლიტიკური ორგანიზაციის ზემოქმედებული მხარედი გლობალიზაციის სასარგებლოდ, რაც მოითხოვდა არასურბამოლოანი ეროვნული სახელმწიფოების მაქსიმალური მიმგავსებას დაბალი კოსტა ღირბით სიმბოლურად შემირაგულ კოსტად მოვილილ ტერიტორიითანი, რომლებზედაც ყველა ინტერესი ყვავის ამ ტერიტორიის სახელთან დაკავშირებული ეროვნთვის მისი მარადიული საარსებო ბაზის უზრუნველყოფის და მის ამ ტერიტორიაზე მისი წინის ქმედუნარიანობის განმტკიცების ინტერესის გარდა. ამისთვის კი საუკეთესო საშუალება იყო და არის ამ სახელმწიფოთა შიგანი ეროვნულ სახელმწიფოებრივი მობანისაგით მოქმედი პოლიტიკური ელიმენტის მაქსიმალური დისკრედიტაცია და კაროკატორიკება მისთვის კაცეტიმორი "ნაციონალისტური" წილის ჩამოთებატვის გზით. ამ მიზნისა და ამ სივრთვის არსებობა ზეიადმა, თითქმის ვერც შეინშნა. საქართველოს პრეზიდენტი, რომელსაც (მაის ხაზს ვუსვამ) არც ერთი პრეტორიული ნაბიჯი არ გადაუდგამს, რათათუნდაც ერთი ბრენი დაზიანებულიყენი სახელმწიფოს რომელიმე მოქალაქის (ქართველის თუ არაქართველის) თავზე, სიტყვით, თითქმის, ყველავერ იქმოდ, რათა მალეოდის წინაშე თავიკი თავი ზემოხსენებულ კაცეტიამა მეფედ, თავისი სამეფო კი — „არამზად სახელმწიფო“ წარმოქმნა შედეგმარ არ დააყოვნა. მსოფლიოში, რომლის ძალიან — დიდ ძალებს უწდოდათ ახალანათავისუფლებულსა, მომგებინანა განლაგებულსა და მეტნაკლებად „პრეტერნულ“ საქართველოში „არამზად ყვეყანა“ დაეწახა, საინფორმაციო საშუალებებში გამოშვრთალი ორიოდჭორი იმყოფინა, რათა იგი დაეწახა. აუშოიდა ჩიხიდან ერთადერთი გამოსავალი — განტევიების ვაცად სახელმწიფოს მეთაურის გამოყენება და მისგან სახელმწიფოს გამოყენება, მისი მოწინებითად ხისტი მმართველობი დემონსტრაციულად შერბილება — ორიბოდა.

(ამ მხარე ვითარების შეფასებისათვის არსებითია პასუხი კითხვას: იყო თუ არა იმ სხვა, მაგრამ გარანტირებულიად ერთგულ გუნდის (გუნდების) შექმნის შესაძლებლობა, რომლებიც პრეზიდენტის მმართველობაში ალტერნატივას, მაგრამ სახელმწიფოსადმი გარანტირებულად ერთგულ ალტერნატივას შექმნიდნენ? მთელი სასუსხმეგებისათვის შეიძლება ვთქვათ: იყო არ ვფიქრობ, რომ იგი ზედადის განდევნე გამოიძენებოდა, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ მისი ნიჭიერ დათანხმებულებენ, სიტყვაშეუმორებლად ესაუბრებინათ ისევ და ისევ გამსახურდიას ნება. მაგრამ ასეთი გუნდი (გუნდები) მოიძებნებოდნენ სხვა ეროვნულსავე პოლიტიკურ ძალებში და მათ გაერთიანებ, ეროვნული სახელმწიფოებრიობისადმი უწყაიანო ერთგულებით განწყობილი ინტელიგენციის ღირით ფინაში. პრეზიდენტმა სამშულებას არ მიჰმართა, რადგან ემსითვის ფსიქოლოგიურად შეუძლებელი იყო.)

ამგვარად, როგორც ვთქვი, აუცილებელი იყო პრეზიდენტისაგან ამის თაობაზე ფორმით სახელმწიფოს განთავსება ანუ მისი ერთპიროვნული და სისტემური მმართველობის შთაბეჭდილების განხილვა გარემო მაქურებისლის თვალში. პრაქტიკულად ეს შეიძლება იყოს ამა თუ იმ საკითხზე პარლამენტის მიერ პრეზიდენტის ნებისაგან განსხვავებული დადგენილების მიღების გზით, ან პრეზიდენტის უფლებამოსილებათა მეტნაკლებად რეალური ან სომეხური შეკვეცის გზით, ან რაიმე სხვა ფორმით. იმის მიყენი, რომ ამგვარ „გადაწყვეტას“, რაგონდარა რბილი სახით დასთანხმებულ და თუნდაც ერთი კაცის ზვიადის უკონტროლო თავისუფლების გარეშე გაცივადან, რა თქმა უნდა ვერც შეუძლებოდა და არც შეიძლება. მაგრამ, როგორც იტყვიან, შორიდან ვეთამაშობოდი ამ აზრს და დეტალურად სავსე კი ვიპოვებდი, საკარგი იქნებოდა, უზენაესი საბჭო ახლა რომ ამა და იმ სიტუაციით ჩამოყალიბებული ამა და ამ შინაარსის გადაწყვეტილების მიხედვით იღებდეს-შეიტ, რომელიც საკარგოა ქართველთა მისი ამდგომადელი ჩინების მიღმა გაიყვანს და მასში არსებულ

ეროვნულ მუხტსა, დემოკრატიულ მუხტს და დასავლური თავისუფალი სამყაროსკენ ტრადიციული სწრაფვის მუხტსა შორის მსოფლიოს თვალში კვლავიგივეობას დაამყარებს.

ამ ქვემოთ გარემოებაზე მიმტკიცებით
ქრეადები, რომ ჩემთვის ამ სიტუაციათა
და ამ აზრთან თამაშმა ძალიან მძიმე
შედეგი მოიტანა. (ჩემთვის-შეთუი, ხაზს
უსვამდა, თორემ სცვისთვის ჩემი
ბიოგრაფიის ეს უბოძო აღაფრთო
საინტერესო არ არის). მაგრამ ვიდრე
ამ თემაზე დავაკონკრეტებდი, მინდა
რამდენიმე მომენტი კიდევ გახსენო, რათა
ჩემი მოზათსობრივი ჩემივე შემდგომი
მომქმედების შესახებ სწორი კონტექსტის
ში მოვთავსო. მიუხედავად იმისა, რომ
როგორც ზეითი ვთქვი, იმ დამიანთან
წრმე, რომლებიც პოლიტიკურ პრო-
ცესებში იყვნენ ჩართულნი ან მათ
გარემოში ტრაილდენდენ, ზვიად გამ-
სახურდიასადმი უნდობლობის მუდ-
მიკი ატმოსფერო სუფევდა. უკრტი-
ყო თავყანისძე (გოგონისა და იმ ფარ-
გის)

მაისს გარდა, რომელიც მოვლენებს და მოქმედ ფაქტურებს დატალურდა არ იცნობდა (როგორც ზემოთ ვთქვი) ზვიად გამსახურდიას ორმოცდაათ მეტრზე ახლო მანძილიდან ნახული არ მყავდა), საზოგადოებას არ მჭონდა დავეიცვებოდი არც ზვიადის სატელევიზიო მონაწილე, არც მისი ეს თუ ის სუსტი სვლები (ტვერი მათგან ზემოთ უკვე ვახსენე), არც ის, რომ მის მინოპოლიურ გამარჯვებას არჩევნები კი კომუნისტური თაგურობის თითქმის დაფურავი მხარდაჭერა მჭონდა (ზემოთ უკვე ვახსენე ეს ეპიზოდი საარჩევნო კამიონის შესახებ. ეროვნულ გამათავისუფლებელი მოძრაობისა და გუმბარაიძის მოლაპარაკებისა რომ არ უნახავსკნელმა გამსახურდიას საფურცელ ოდეს "ოთხი", "განი არ ვიცო, ვის ეძახებოდა" და გამსახურდიამ რომ სიტყვა არ შეუბრუნა. მაგრამ კერძო ვიტყვი, რომ ჩემს დამოკიდებულებას ზვიადისადმი არ ჩემ მიერ მისი მოქმედების პროგნოზირებაში ეს ფაქტი რაიმე გამსაზოგადოებელი როლს თამაშობდა). გარკვეულ მდგომარეობებში მაინც ის, რომ ამ უნდობლობის ბატონი ფერისი, რომლის არსებობა ზვიადმა, როგორც უნდა, ძალიან კარგად იცნობდა არ შეიძლება საპასუხო გალიზიანების მუდმივი კერა არ შეექმნა ზვიადის გულში და არ გავეცილებინა მისთვის სასტიკი განდობილი ლაპარაკი სხვა პატრიოტულ მოღვაწეებთანაც და განსაკუთრებით, იმ პოლიტიკურ მოღვაწეებში ჯერ ჩაუბმელ პატრიოტულ ინტელიგენციასთანაც, რომელიც ნელა ვახსენე მეორე, იმავე მეტად უსაბოვნო "ხაზის", სახელდობო, პრეზიდენტის მოქმედებაში რაღაცეა სხვა, ჩვენი თანაუგრძნობი განმსაზღვრავი ფაქტორებიც არსებობს ხაზის გაგრძელება იყო, ჩემთვის მაინც (და, მეორე, არა მხოლოდ ჩემსაში) უზენაესი საბჭოსი ფრადე უწყური სცდომი, მის ახალ გარდა თავმჯდომარეს, ა. ასათიანის რომ ეისტყუებოდათ სრულ უზენაეს საკანონმდებლო ორგანოს წინაშე ლიგამოსვლისათვის და ზ. გამსახურდიამ რომ არ მოინდომა, საბჭოს მიერ

გადამყვებლებს, რომელიც აუკრძალვდა საბათიას ყველა სანის და ყველა ხარისხის თანხმობას საქართველოს მოქალაქეზე იმპერიის იმ განხილულ ფორმისათვის, რომელიც მაშინ ჩამოაგდო ბრძოლის პროცესში იყო, ხოლო დაქვემდებარებული იყო „უხალხის ორგანიზაციის“ შტაბს. სწავლის იმ უხალხის ორგანიზაციის, რასაკვირველია, იქნებოდა ასეთიანზე ზნეოლად საბჭოთა დაპყრობის ჩვენი ქვეყნის ამა თუ იმ ზომით და ხარისხით კვლავ დაკავშირების, ანუ მიკროკონსერვაციის სფეროში ჩვენი კვლავ ჩათრევის მიზნით. ამიტომ მე შევიტყუა, უზენაეს საბჭოს, მივიღო ზომისებრიყოფილი გადამყვებლები, და მივიღო ჩემი „გეგმა“, რაც კი გამაჩნდა, და წინააღმდეგაზე უზენაეს საბჭოს დაყოლია და დაეხმარა. ვიმეორებ, ეს მართლაც აუცილებელი იყო, რადგან, ჯერ ერთი ეს იქნებოდა ჩვენი ქვეყნის ფარგლებში დემონსტრაცია, მეორეც, ეს ძალიან გაუადვილებდა ჩვენს წარუგნადს ორგანიზაციულ ზნეოლასთან შეზღოვებას, რომელიც მას იქ ელოდა. თხოვე მტერთა და წილის მამოძღვრებელ უზენაეს საბჭოს, როგორც იტყვიან, იმის ნაშთი, იმე იყო, რომ ეს წინააღმდეგა მივიღო მაგრამ იგი არ მიიღო ზ. გამაჩნდა

დასი კატეგორიული და გამოძრეს-
ველი წინააღმდეგობის წყალობით
რომლისთვისაც მას სხვა არაგონი
არა გააჩნდა რა გარდა იმისა, რომ „
სიდეად ცხადია და სპეციალური აღნიშ-
ვნა არ სჭირდება“. ამ ფაქტის ახსნა
როგორც იტყვიან, „ზრდილობის“ ფარ-
გლებში მე ვერც მაშინ ვიპოვე და ვერც
ახლა ვპოულობ. ყველაზე „რობითი“
ახსნა, ჩემს თვალში, ის იყო, რომ წი-
ნადადება მიღებულ არ იქნა მხოლოდ
მისი ავტორის ვინაობის გამო, სახელ-
დობრ იმიტომ, რომ მისი ინიციატე-
ზა გამახურების გუნდები არ მოიღო
და (მე იგი წინასწარ არავისთან შემი-
თანხმებია), ისევე, როგორც ქვეყნულ
მე 23 ნოემბერი 1989 წელს არ „ცნობი-
ვლა“ ჩემს მიერ ჩატარებული მიტინგი
რომელიც ზემოთ ვახსენე. მაგრამ ეს
ახსნა მე არ მაქცეპოვლებს. გვინდა
თუ არ გვინდა, ან მინდა თუ არ მინ-
და, იძულებული ვართ ისიც დავფუ-
ვთო ლოკუკურად, რომ ზ. გამახურ-
დია როგორღაც და რაღაცა ზომი-
შეახადე იმპერიის მეს-
ვეურებს იმის მივდს, რო-
ჯერ კიდევ სასტიკი თ-
ქონდა მიტყუებული მათი
დამი ზურგი და რო-
ჯერ კიდევ მასთან
„ლაპარაკი შეიძლება“
და! (რა თქმა უნდა, ეს
არ იძლევა საფუძვლად
იმის სათქმელად, რომ
გამახური პოლიტიკა არ
შეიძლება ეტეოდეს სა-
ელმწიფოებრივი ინტე-
რესების დაცვის ფარ-
გლებში). მაგრამ თუ
ასეა, მაშინ კითხვა და-
რატომ არ ეცადა პრე-
ზიდენტი აქტიურ შეტე-
ვას იმავე მი-
ართულებით, ანუ გირ-
ბაჩოვიან შეყვარდას
როგორც ელცის ზეგ-
და ყაზბეგში, და მას-
ზენოლის მოხდენას? (შ-
რედ იმტომ, რომ მტ-
რულ აშშ-სტეორში ა-
მოლაპარაკებში გამა-
რევისის იმედი არ ჰქონ-
და?). ასეთიანი ნაკვი-
რ-

მოსკოვში და ის საკანონმდებლო ორგანოს წინაშე არგავ რიზიანი სიტყვით, თუბა, "ნა...??"-იც დაყალბა შიდად, წყვილების გასაძლიერებლად, რომ გროვდ არსნაბ, "ნასაკუიო" შიდაბა მთიერ დაფერინელ ყაბიბეს. (საშენებაროდ, ამ რიზიანსა განსვლად ხელი არ შეშუშალა ა. ასათიანს სულ რაღედნიშოთის თავზე მასიურად განდგომოდით მათი თავმჯდომარეობის ქვეშ მყოფი უზენაესი საკანონმდებლო ორგანოს საუქმების გეოვკავა მოცედეფანს, რასა შიდადად მე მას დენერტორიბად ვეფუთვალ და ახლავ ვუთვლი). ვრატატარა მეცდინა, მათილაი, მოუვად, სახელდებო კოტა დაუკრეფავმე გადავიდა და დასვალულების მისამართით "გაისერინა", კანადაში კვერკვირობლემა დეეროპარტიულად რასტვერ მოუკვერკეპიბითა, მაგარამ ამ დეტალს არაფერი გაუფუქცებია იმ დროს ამ "პეიუ ენდის" მოუხედავად, ვიმეორებ, ჩემს წინადადებაზე ესოდენ ვერ გეოვლი უარის დეს ჩემების აუტსენელი დარჩა და ახლავ რჩება ეს იტულებითი სფეროსილ, რომელსაც ზეგად იმ ხმამაღლა ვერ ყვაბადება (თუქმელოგიკურად ამის გაცხადებას წინ არაფერი ედობებოდა), რადგან ეს ახლავ შეესაბამებოდა აუდიტორიასთან დაკოლეგებთან ურთიერეობის მიტსილს, ალბათ, აგრეთვე უქმნდა მადანეროვლებს ზეგონსებრიული ალტერნატიული და ნაგატივრეულიად ერთი გული მშათეობის გუნდის (გუქმედის) შექმნაში. მესამე, იმ უხვანობაბა პარალელურად, რომელიც ზემოთ ვახსენე, ჩნდება და სულ სხვად ბეგვად უფრო სასიფათო შიდაოროლებით მიმართმუნებელი ფაქტებზე (ასხედობორ, ფაქტები, რომლებიც ხელისუფლების უტყუარად ნდობას კი აყენებდა ეჭვის ქვეშ, არამედ ჩვენი ხელისუფლების წინააღმდეგ რუსეთში მიმდინარე მზადებაზე მეტყველებდა გარდა ზოგადი ხმისა, მოსკოვში სასტუმრო "ოქტაბრასკაიში" იკრებოდა სა საქართველოდ გასული კომუნისტები და რესპუბლიკის დელეგატებს მაგენ, ჩვენი "ოპოზიციის" შეადგენენ იმ პორენებრივ მომავალი ხელისუფლებისგან თანამდებობათა დაპირებებიც, რომლებიც დაგვიკრეტებდნენ მე კრადად ორჯერ მომივდა ასეთი ყლიგაბლი. ერთხელ ერთმა ახლობელმა და ჩემმა გელწარფვლად კითხილისსურველმა კაცმა მითხრა ერთი თეოლისა "ოპოზიციონერს" ხსენებზე. ეგენი შენ კიკაცვებად გაჩვენებდათეს, სინამდვილეში კი სკაბების დასაწილებაში არაიხს". მეორედ ჩვენი კიდევ უფრო ახლა ურთიერთობას მყოფდა, მატრობლად და გამოკვეთილად დისიდენტება (რომელსაც, როგორც მევერ აღმოჩნდა მისი თანამოპარტიკონამოცედენილი სიტყვით, შევარდნასთან ამ დროს უკვე კონტაქტი ჰქონდა) მითხრა გაკვეთი "სექტორში" შევიდის წასვლის პროცესები დანიყებაო", მაგარამ მევერ როვა დელეგატეკვიით, გადავიდა "არა, მე ეს არ ვიცად ვერ გეტყუდიო". ყოველ შემთხვევისთვის, მე მაინც საჯაროდ გავიხსენივრე ეს სახალხო ფორმირება, მაგარც კოტა სხვა მონოდებით — "რუსთა წარმოსახვებისგან გამოყოფა-შეიქცეა რომ სექტორიდან აუკეთეს მზადება". იყო სხვა ინფორმაცია, რომელიც

და სრულიებით ფაქტობრივად ჩანდა
 და ახლაც ფაქტობრივად ფაქტობრივად
 ნია, ვიდრე რეალურად საქმეობდა. მისი
 ელი. საყიდელი ძალისა და ფაქტობრივად
 ძეგნაში (ამ პრობლემაზე ცხნებულ
 ზონასთან დაკავშირებით ზემოთ უკვე
 გვეყრნა ლაბარაქი) გზა ნახებ
 სამხედრო მოსამსახურისკენ: ერთი
 ებრაულიც, რომელთანაც ერთ ჩვენ
 მეგობარს კარგი ურთიერთობა ჰქონდა
 და მას შემდეგ, რაც მისი შვილი მის
 ნაწილში მსახურობდა და მეორე —
 ძალიან მაღალი ნოვებისა და თანაბ
 ნების მუსლიმანისკენ, რომელმაც
 ჩვენი წინადადება მისი ნათესავ ქა
 ლის მეშვეობით გადაგვიცა და ცოცხ
 ლად მივიღეთ. (ამით ჩანს, სხვადას
 შორის, რამდენად გულუბრყვილოა
 აზრი, თითქოს მეორე მუსლიმანთა თან
 ამდებობის პირი — გენერალი ბიაკევი
 — ქართველებს იარაღს მხოლოდ ფე
 ლის ემთხი აძლევდა და თითქოს უფა
 ლესმა გენერალიტიკაში თავისი იარა
 ლი ამიერკავკასიის სტა ძალეს მხოლო
 ფულიდან დაინტერესების გამო გაა
 სცა). ეს ებრაელი კაცი მოვიხსნა
 მისი ნაწილში და სათხოვარი ვთხოვე
 დაგვიბარა რამდენიმე დღის მერე
 რომ მივიღეთ, ჩვენი სანადგროს მაგ
 ირ (მისი საკითხის გარკვევა ზრდილო
 ბიანად გადაგვიცოქ შემდგომისათვის
 რუსი გენერალი სკორი დაგვავსებდა
 მის გენერალს რომ ძალიან მოზადიერ
 გვიკავალავდა, შევარდნაძესთან კავრ
 ელიდან როგორ უშვებო და უმაღლეს
 თანამდებობებზე არ იყენებო, ეს არ
 გადავიკვირებო. მაგრამ გაგვიკვირ
 მასამბლობის რუსმა მეუღლემ რომ მთ
 ლის გულახდილად მოელოდა და ალა
 ლით გავიბრუნე, შევარდნაძე ამ გეგ
 მითხვას ხოლმე ხანდაზან და გუშინ
 ნაც ამ იყო!“. რა თქმა უნდა, შორს
 ვარ იმ აზრისა, რომ ამ ცნობას მთ
 ლი სერიოზულია ამ, მით უმეტეს, ცალ
 სახად გადაწყვეტილ მნიშვნელობას მი
 ვანიჭო, მაგრამ არც მისი პრინციპად
 უშუალებელის საფუძველს გეგმა
 (იმ დაგვიხალს სკორის მანამდღის
 ვიყავი შეზავდერი და შესაძლოა მის
 დაინტერესება ჩვენი სტუმრობით და
 ილობორე ამანაც განაპირობა. ზემო
 უკვე ვთქვი და აქაც გაავიწორე
 საქართველოს კომპარტიის ცეკამი 198
 წლის 9 მაისის წინადადებაში, როც
 განზრახული იყო, რომ ზავის ძვე
 ნაყოფი — ზავისი, რომელსაც გეგ
 მისი მოწინააღმდეგეობით 9 აპრილ
 დადგერილი ქართული სისხლი ხელ
 მზე არ შემოიბოდა — 9 მაისის სა
 აღბო სივრცისა და დროს მიღე უნებ
 ქართველი ჯარისკაცის სალაგზე ჯ
 კის პარკში (მასში იმ საღვლეს ვე
 უნებნი სამტხია ჯარისკაცის საღვლ
 ეწოდებოდა) და მას გვირგვინი
 შეამკობს როგორც სახალხო ფორ
 მისი თავმჯდომარე მე მივიღე (ცეკამ
 იმ მიზნით, რომ ამ მკრეხელურ გეგ
 ზრახვას ხელის აღებისათვის მიმე
 ნია (როგორც ზემოთ ვთქვი, 9 აპრი
 ლის შემდეგ შევარდნაძის განაგ
 რულებით და, ცხადია, კრემლის გადა
 ნცხედილობით საქართველოს კომუ
 ტური ხელისუფლების „თანამშრო
 ლობა“ ცოცხელ ძალბთან უკვე
 პატრულების ელემენტი იყო და ჩვენ
 საცემით ხელს გვაძლევდა). მთავრ
 ბის თავმჯდომარეც, ქითანავა
 რომელიც გუშინამიძეს ცვლილი
 მითხრა: „მე ვერ ვცხვივ ამას ზავ
 სარდლობას, მაგრამ ბიუროს მოვიგ
 რაღაცა საბაბით, იმით მოვიყვას
 როგორც ბიუროს წევრებს, თვე
 შეგვხვედრებო მათ და თქვენ უთხარ
 თო“. დათქმულ დღეს მივიღე პაპ
 კოლუშვილთან ერთად და მართლ
 შეგვხვებოდნენ (თითქმის
 „შეზინვეთი“ და „სხვათა შორის“) ზა
 ვოს ახალი სარდლი პატრიკევი და
 მისი მოადგილე პოლიტნაწილში მ
 რი (როდენი ბიუროს წევრები იყვნ
 შტატებით), რომლებთანაც ძალდ
 მკვეთრი ათწიურობის საუბარი მქონ
 იმ შედეგით, რომ ისინი და ქართველ
 „სელმდგენელობა“ შეთანხმდნენ,
 რომ საფლავს დილის 8 საათზე მივა
 ლოდო რამდენიმე უმაღლესი ოფი
 ერი რამდენიმე ქართველი ფუნქცი
 ერის თანხლებით, გვირგვინებს და
 დებენ და მეორე იქაურებსაც აღა
 მიგვარებინან. ჩემი ლაბარაკი პატრ
 კევიდან მკვეთრი იყო, მაგრამ
 რეშტული. სკორი კი, მასზე ერთ
 თავით უფრო პატარა, ავი ფინიას
 ით გამობრძნობდა ხოლმე დროდად
 თავისი პატრონის ზურგს უკანდა
 ცდილობდა ჩვენივე მამში უკვე დრ
 გადასული იმპერიის არსებობის
 აღებულ უკბილო ფრაზით ეცნა
 (ჩვენ მიერ მიღებული პირობა
 ქითანავას და ზავის სარდლობ
 შორის ფორმალს შესრულებდა. ჩვენ, სა
 აღბო ფორმტა, მაინც ვიყარავდ
 იმ დღეს დილიდან 5 საათამდე უცხო
 ჯარისკაცის საფლავის ახლოს და
 რუსების შორიდან არავინ მიახლო
 რა თქმა უნდა, მზად ვყავით მოღ
 ნათა განხილვებისათვის ცეკამ ვაი
 ტისთვის. იქვე იყო ჩვენთან შეთანხ
 მით და ხელისუფლებასთან შეთანხ
 მის გარეშე მილიციის ერთი საცეკა
 ზნული ჯგუფები, რომელსაც საფლ
 არ გახსენებ. საქმის თვალსაზრის
 გავიხილვებო, მაგრამ შესაძლოა მსხვე
 პლის თვალსაზრისით გავსენებდა
 რომ ჩვენი ექ ყოფნის 8 საათის მონაკვე
 ში 2-3 საათის მანძილზე პარკის კბ
 მზე მიტენდა ჰქონდა დება, რომელმ
 ჩვენი ლონისძებო არ იცოდა, მაგ
 შეშლებულად ჩართულიყო მასში
 მის გართულებისას. ეს იყო ჩვენი
 თადერილი აქცია ქალაქის პირობ
 რომელშიც იარაღი გავიბნა (ასე ი
 იდა), მაგრამ ამოცანა ისეთი იყო, რ
 ამად იღრდა. დღეს იმ საფლავ
 რომელიც ოფიციალურად უცხო
 ქართველი ჯარისკაცის საფლავია, ყ
 ელ 9 მაისს რუსი გენერალიტიკ
 ლის და გვირგვინს დებს. მაგრამ დ
 ეს პროცედურა უკვე რეგულირდა
 შეგვიძლიათ გაიგოთ, როგორც მ
 მიერ ჩვენი ჯარისკაცის პატრიკევი
 და შეგვიძლიათ გაიგოთ, როგორც
 მიერ ჩვენი საერთო ჯარისკაცის
 ტყვეობა).

(გაგრძელება იქნება)

ორიგინალური თვალთახედვა ქართულ პოლიტიკაში საპარტიო-პარტიო ინსტიტუტების სრულყოფისათვის

— ქალბატონო ნარგიზ, თქვენ პოლიტიკური გაერთიანება „ქალთა დაცვის კავშირის“ თავმჯდომარე ბრძანდებით, ამავე დროს წარმომადგენელი დანერგული გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადებების ავტორი. თქვენ ქართულ პოლიტიკაშიც ცდილობთ ახალი, ორიგინალური იდეის განხორციელებას, „პრეზიდენტობის კანდიდატა ფონდის“ დაარსებას. როგორ დაიბადა ეს იდეა და რატომ?

— რეალური მდგომარეობა დღეს საქართველოში ასეთია: პოლიტიკოსები, ხელისუფლება, მთავრობა, მწერლები, მეცნიერები, ბიზნესმენები თუ ცალკეული პიროვნებები სხვადასხვა ტრიბუნებიდან თუ შეკრებებზე ძირითადად ვსაუბრობთ იმაზე, თუ რა სიტუაციაა დღეს ქვეყანაში, თუ რით ხასიათდება XX საუკუნის დასასრულს საქართველოს განვითარება თავისი უარყოფითი შედეგებით.

უარყოფითი შედეგები კი ბევრია, როგორცაა: ტერიტორიული მთლიანობის დარღვევა, სამოქალაქო ომით გამოწვეული მსხვერპლი და ნგრევა, ერის დაყოფა დაპირისპირებულ მხარეებად, მეურნეობრიობის მოშლა და გაანადგურება, ეკონომიკური რეფორმების არასწორად მიმდინარეობა, ხანგრძლივი სოციალურ-ეკონომიკური კრიზისი, მოსახლეობის უმრავლესობის გაღატაკება, ცხოვრების დონის მკვეთრად დაცემა, „ჩრდილოეთი ეკონომიკისა“ და კორუფციის მაღალი დონე, საზოგადოების კრიმინალიზაციის გაზრდა, ეკონომიკური ჯგუფური ეგზალტაციის გაზრდა, მკვეთრად დაზარალებული საზოგადოება, ხელისუფლების მიერ სახელმწიფოს მართვაში დაშვებული სერიოზული შეცდომები, საპარლამენტო და სამთავრობო კრიზისი, უსახლკაროდ დარჩენილი 300000-მდე ლტოლვილი და სხვა.

ბევრს ვლამბარობთ იმაზე, თუ როგორ უნდა იყოს განვითარებული ცივილიზებული საქართველო, როგორ პირობებში უნდა ცხოვრობდნენ მისი მოქალაქეები, როგორ უნდა იყოს საგარეო თუ საშინაო პოლიტიკა და სხვა.

მაგრამ ცოტას ამ თითქმის 90 ვალაბარობთ კონკრეტულ გზებზე, თუ როგორ უნდა იქნეს მიღწეული ხვალისდელი საქართველოს განვითარება პოლიტიკურად, ეკონომიკურად თუ სოციალურად.

ჩვენი ღრმა რწმენით, ახალი, ორიგინალური მიდგომა ქართული პოლიტიკისადმი, ანუ — პრეზიდენტობის ინსტიტუტის სრულყოფა და განვითარება, საზოგადოებრივი აზრის როლის გაზრდა პრეზიდენტობის კანდიდატების ჩამოყალიბებაში და წარმოქმნაში, არის ერთერთი კონკრეტული გზა ხვალისდელი საქართველოს მშენებლობისათვის.

ჩვენ ვთავაზობთ არა კონსტიტუციურ მოწყობას, რომელიც არსებობს, არამედ საზოგადოებრივი ნებისმიერების მიხედვით, რომლის მიზანმიმართულ დედაბოძი არის პრეზიდენტი.

ვთავაზობთ ისეთი ფუნქციონირების მექანიზმს, რომელიც უზრუნველყოფს საზოგადოების აზრის როლს პრეზიდენტის კანდიდატის ჩამოყალიბებაში, მყარი, სტაბილური, ობიექტური მექანიზმის დამკვიდრებას საქართველოში.

მართალია, არსებობს პარტიული მექანიზმი, როგორც ქვეყნის კონსტიტუციური მოწყობის პრინციპი და მექანიზმი, მაგრამ ისიც ცხადია, რომ პარტიული ცხოვრების გარეშე მოსახლეობის დიდი ნაწილი დარჩენილი. არსებობს არასამთავრობო, საზოგადოებრივი ორგანიზაციები, რომელთა როლი სულ უფრო და უფრო მალდება და სხვათა შორის, მათი როლი უფრო განმარტებულია ნორმალურ ქვეყნებში, ვიდრე ხელისუფლების და პარტიული მექანიზმის როლი.

პრეზიდენტის პოსტი იმდენად მნიშვნელოვანია ნებისმიერ ქვეყანაში, რომ პრეზიდენტობის კანდიდატების მომზადების საკითხი არ შეიძლება მხოლოდ სახელმწიფოებრივ და პარტიულ საკითხად განვიხილოთ. იგი საზოგადოებისა და მისი აზრის მუდმივი კონტროლისა და ზემოქმედების ქვეშ უნდა იყოს.

ჩვენი მიზანია პრეზიდენტობის პოტენციური კანდიდატების და მათი შესაძლებლობების გამოვლენა და აგრეთვე ამ შესაძლებლობების გაზრდის მექანიზმის შემუშავება.

ასეთი მექანიზმის შემუშავება ხელს შეუწყობს საზოგადოების დემოკრატიზაციას, პოლიტიკაში ზნეობრივ მიდგომას, ადამიანების ხარისხის ამაღლებას.

ამ მოძრაობით ჩვენ დასაბამს ვაძლევთ საზოგადოებრივი მექანიზმის დამკვიდრებას, მისი თეორიის, მეთოდების დამუშავებას.

პოლიტიკოლოგებთან, სოციოლოგებთან, ფსიქოლოგებთან, ფილოსოფოსებთან, ეკონომისტებთან ერთად ჩამოყალიბდება, თუ როგორ იქნება ამ მოძრაობის ინსტიტუტური ჩარჩოები.

ეს ახალი, ორიგინალური იდეა, მაგრამ საკმაოდ რთული და ხანგრძლივი პროცესი. საჭირო იქნება საზღვარგარეთის ქვეყნების, აგრეთვე ჩვენი საკუთარი ქვეყნის გამოცდილების გაანალიზება.

ჩვენი მიერ ამ საკითხს წინ წამოწევა მოითხოვს ინტელექტუალურ სიმამაცეს. იგი დიდი ფიქრისა და განსჯის შედეგია. ჩვენ კონკრეტულად შევისწავლეთ სხვადასხვა ქვეყნებში არსებული პოლიტიკური მექანიზმები და მივედით იმ დასკვნამდე, რომ ნებისმიერი ქვეყნისათვის და რა თქმა უნდა, საქართველოსათვის ყველაზე უფრო მთავარი ფუნქციონირება უნდა იყოს პოლიტიკური მექანიზმის ჩამოყალიბების ჩათვლით.

რატომ? ეს იმიტომ, რომ ნებისმიერი ქვეყნის კეთილდღეობისათვის მთავარი გადამწყვეტი ფაქტორია ქვეყნის უმაღლესი ხელმძღვანელობის ხარისხი, ხელის საპრეზიდენტო მმართველობის დროს ის, თუ ვინ და როგორი მომზადებისა და უნარის მქონე პრეზიდენტი ეყალიბება ქვეყანას.

— რატომ წამოიჭრა ეს საკითხი საპარლამენტო არჩევნების წინ?

— ეს იდეა ჩვენი დიდი ხნის წინათ ჩვენდა ამ საკითხის შესახებ ჩვენ ჩვენი მოსაზრება

ქალბატონი ნარგიზ გვალია ერთ-ერთი პოლიტიკური ორგანიზაციის ლიდერია. ბევრი სამეცნიერო გამოგონების ავტორი გახლავთ და რაც მეტად საინტერესოა, მას ეკუთვნის ახლებური გააზრება პრეზიდენტობის ინსტიტუტის შესახებ ზოგად და კერძოდ, ქართულ სინამდვილეში. მომავალი ნომრიდან ქ-ნი ნარგიზი ჩვენს გაზეთში წარუდგება რუბრიკას ამ თემაზე. ამჯერად ვთავაზობთ ინტერვიუს მასთან.

გამოვაცქენეთ ჯერ კიდევ თითქმის ერთი წლის წინათ გაზეთ „საქართველოს“ 1998 წლის №45 ნომერში სათაურით: „ერის გამთლიანების უამრავი რეზერვი არსებობს, მათგან უმთავრესია პრეზიდენტობის კანდიდატა ფონდი“.

ჩვენ თავიდანვე გვანახებდა ის აზრი, რომ ნაშთი პოლიტიკოსების ჩამოყალიბება, მით უმეტეს — პრეზიდენტობის კანდიდატების, იმდენად რთული და ხანგრძლივი პროცესია, რომ მასში აუცილებლად მონაწილეობა უნდა მიიღოს საზოგადოებრივმა აზრმა.

დღევანდელი პოლიტიკური კრიზისის დროს აუცილებელია პოლიტიკაში ახლებური მიდგომა, თუნდაც გამოგონებლობა. ქართულ პოლიტიკაში ეს მართლაც ახალი, ორიგინალური იდეაა, ამავე დროს დროული და მეტად საჭირო „პრეზიდენტობის კანდიდატა ფონდის“ დაარსება. შეიძლება ბევრიც შემოქმედდეს და თქვას, რომ ასეთი რამ სხვა ქვეყნებში არ არსებობს. მართალია, მაგრამ იქ სხვა პოლიტიკური და დემოკრატიული ტრადიციები არსებობს. მიმაჩნია, რომ „ერთი კაცის იდეოლოგია“ დამლუვებულია. ადრე ვთქვი და გავიმეორებ, რომ „ერთი კაცის იდეოლოგია“ ინვესტს ხალხს გათიშვას, გაპასურობას, ახალი აზრების, ახალი იდეების, ახალი პროგრესული მოქმედებების ბლოკირებას, ხალხის დაბნევას და მისი ყურადღების მოდუნებას, საკუთარ თავში რწმენის დაკარგვას.

მიმაჩნია, რომ თვითონ საპარლამენტო არჩევნებისათვის მზადება და პარლამენტში საქმიანობა პრეზიდენტობის კანდიდატისათვის ერთერთი ყველაზე უფრო აქტიური ფორმაა. არჩევნებში არა მარტო ვლინდება პოლიტიკოსის ინტელექტუალური და ორგანიზაციული პოტენციალი, მისი უნარი, ჩვევები, სახე, როგორც პოლიტიკოსის, არამედ ყველა ეს თვისება ამ პროცესში ინტენსივად და ვლინდება, მდიდრდება, რაც მეტად საჭიროა მომავალი პრეზიდენტობის კანდიდატისათვის.

პარლამენტში მუშაობის გამოცდილება მეტად საშუაო კანდიდატისათვის, მეორეს მხრივ დღეს ბევრი ინტელექტუალური, ორგანიზაციული ნიჭის მქონე, გამოცდილი მეცნიერი, ბრძენი ადამიანები აპათიურად არიან განწყობილი პოლიტიკისადმი. საქართველოში ბოლო ათწლეულმა აჩვენა, რომ აქტიური პოლიტიკოსობა არცთუ სახარბიელო თუ მისაბაძია. საჭიროა პოლიტიკის გარეთ დარჩენილი ადამიანების გააქტიურება საზოგადოების მხრიდან.

აქედან გამომდინარე, რატომ უნდა დაიკარგოს დრო, პირიქით, არჩევნებისათვის მზადება ძალიან კარგი დროა ამ იდეის განხორციელების დაწყებისათვის.

ეს იდეა ჩვენთვის ძალიან აქტუალური გახდა და მისი მნიშვნელობა ამჟამად უფრო უკეთესად გავითვითცობიერეთ, მეორეს მხრივ, მიგვაჩნია, რომ ამ საკითხის დაყენება ძალიან დაგვიანდა და არავინ არ მიაქცია ყურადღებას.

ჩვენ მიგვახლავს, თუკი სხვა გაზეთები, რადიო და ტელევიზია გამოიჩინეს აქტიურობას და ჩვენთან ერთად დაგვიტანეს და შევიშლავთ სხვადასხვა მექანიზმებს. და იგი საზოგადოებრივი აზრის ცენტრში მოექცევა, რადგან ამ შემთხვევაში, ფიქრით, ძალიან საინტერესოა წინადადებები და კონკრეტული მიდგომები შეიძლება ჩამოყალიბდეს დიალოგების, დისკუსიების, კონფერენციების მოწყობის შედეგად.

— თქვენ წინა პოლიტიკაში აღნიშნავდით, რომ „პრეზიდენტობის კანდიდატა ფონდის“ შექმნა ხელს შეუწყობს ერის გამთლიანებას. როგორ?

— 90-იანი წლების საქართველოს განვითარება და დადასტურება, რომ საქართველოში სახელმწიფოებრივი, პოლიტიკური და ეროვნული პროცესების დეფიციტია. რაც პირველ რიგში მმართველი ელიტის ინტელექტუალური დეფიციტით აიხსნება. მართალია, ბევრი დესტრუქციული, დამანგრეველი პროცესი ობიექტური მიზეზებით იყო გამოწვეული, ზოგიერთ მათგანს თავიდან აცილებდა შეუძლებელი იყო, მაგრამ მრავალი მათგანის თავიდან აცილება ან უარყოფითი შედეგების შესუსტება, რა თქმა უნდა, შესაძლებელი იყო. სამომავლო განვითარების თვალსაზრისით ერთ-ერთი პირველი ამოცანა არის ერის მთლიანობის უზრუნველყოფა, რისი გარანტაცია პირველ რიგში ქვეყნის პრეზიდენტი უნდა იყოს.

ამ ამოცანის გადამწყვეტისათვის მთავარი არის ქვეყანაში სხვადასხვა სოციალური ფენის და სხვადასხვა ერების, ხალხების ინტერესების დაბალანსების უზრუნველყოფა. ეს ინტერესები, ბუნებრივია, სხვადასხვაა, ხშირად ერთმანეთს არ ეთხოვება, მაგრამ ასეთ ინტერესებთან ერთად ნებისმიერ ქვეყანაში, მათ შორის საქართველოში, არსებობს ინტერესთა ჯგუფი, რომელიც ერთიან ყველა ამ მაცხოვრებელს ხალხისათვის, სოციალური ფენისათვის, ცალკეული რეგიონისა, ფიქრისა თუ ორგანიზაციისათვის. ამიტომ პირველ რიგში აუცილებელია ამ საერთო ინტერესების დაფიქსირება და დაპირისპირებული ინტერესების კომპრომისის მიღწევა.

დღეს, საქართველოში, აშკარაა მისი მთლიანობის, როგორც ტერიტორიული, ისე

სულიერი და ეროვნული რღვევის შედეგი.

ამიტომ ეს მოძრაობა, პირველ რიგში მიზნად ისახავს პრეზიდენტობის კანდიდატებზე საზოგადოებრივი აზრის ზემოქმედებას, რომელიც ხელს შეუწყობს პრეზიდენტობის კანდიდატის მთავარი თვისების კომპრომისული და არა კონფორმაციული აზროვნების და საქმიანობის სტილის გამოქვეყნებას, ჩამოყალიბებას და განვითარებას.

რაც მთავარია, საზოგადოება შეეცდება ასეთი ადამიანების მდიდარი სპექტრის გამოქვეყნებას, რადგან, ვიმედოვნებთ, ასეთი პიროვნებები ბევრია საზოგადოებაში.

როცა საზოგადოება დაინახავს და დარწმუნდება, რომ საზოგადოებისათვის სასარგებლოა ასეთი ადამიანების წარმოჩენა, მაშინ იგი მიეზმარება ამ პიროვნებებს ლიდერის თვისებების გამოვლენაში და გახედულად შეეცდებათ თავიანთი კანდიდატურების წამოყენებას და მათთან დიალოგს. დაიწყება ჯანსაღი კონკურენციისათვის ხელის შეწყობა და რაც მთავარია, პრეზიდენტობის კანდიდატების წარმოჩენა.

აუცილებელია კონკურენციის მექანიზმის ამოქმედება პრეზიდენტის ინსტიტუტის სრულყოფისათვის, მაშასადამე, საჭიროა ამ სფეროში თავისუფალი კონკურენციის დამკვიდრება, რადგან არჩევანის პროცესში მთავარია კონკურენცია, ხოლო კონკურენციაში ყველაზე უფრო ეფექტანია თავისუფალი კონკურენცია.

ეს იმას ნიშნავს, რომ რაც უფრო პოლიტიკურად მაღალმომზადებული მრავალი კანდიდატი ეყალიბება ქვეყანაში, მით უფრო მეტია მათგან საუკეთესოს არჩევის შესაძლებლობა.

კონკურენცია ხომ თავისთავად ნიშნავს მაღალ ხარისხს, ხოლო პოლიტიკაში მაღალი ინტელექტის მქონე ადამიანების გამოვლენას. თუ კონკურენციის მეშვეობით მთელი მოსახლეობის პოლიტიკური კულტურა ამაღლდება, რაც ამ ფონდის ერთ-ერთი მთავარი ფუნქცია იქნება, მაშინ ეს ობიექტურად იმოქმედებს პოლიტიკური პარტიების რესურსების შემცირებაზე, რადგან ასეთი კონკურენციის დროს პოლიტიკურად მოუზადებული პიროვნებები ვერ გახდებიან ჩამოყალიბდნი პარტიები ანდა პქინდენ პოლიტიკოსის და, მით უმეტეს, პრეზიდენტობის კანდიდატობის ამბიციები.

საერთო ინტერესია: გამოვლენად რაც შეიძლება მეტი პრეზიდენტობის პოტენციური კანდიდატი, შეიქმნას მათ შორის ჯანსაღი კონკურენცია, და საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფებს ჰქონდეს ერთი საერთო ინტერესი. ამ მრავალი კანდიდატურიდან შეირჩეს საერთო ინტერესების და ფასიულობათა ყველაზე უკეთ მატარებელი კანდიდატი, რომელიც ყველა ჯგუფისათვის მისაღები იქნება და ინტერესების გამტარებელი პიროვნება — პრეზიდენტი.

ეს უკვე თავისთავად შეკრავს პოლიტიკურ სივრცეს და უზრუნველყოფს თანხმობას თუნდაც ერის მომადლებზე.

— რა დადებითი შედეგი შეიძლება მოყვას ამ ფონდის დაარსებას?

— თქვენ წარმოიდგინეთ უამრავი უპირველეს ყოვლისა „პრეზიდენტობის“ კანდიდატა ფონდი“ ხელს შეუწყობს პროფესიონალი პოლიტიკოსების ჩამოყალიბებას, უკან პლანზე გადაინეტს შემთხვევითი, დილტანტი, პომპეზური პოლიტიკოსების ზოგადი, არაფრის მთქმელი საუბრები და დამპყრებელი, კორუფცია მინიმუმამდე შემცირდება, ტრადიციების ალტერნატივა იარსებებს.

დაიწყება პოტენციური პრეზიდენტობის კანდიდატა (და ასეთი ბევრი გამოჩნდება) სახელმწიფო ადმინისტრაციაში აქტიური ჩაბმა. რეალურად დაიწყება ეკონომიკური რეფორმების მიმდინარეობა, რადგანაც ამით დაინტერესებული იქნება ყველა კანდიდატი. ეს ბუნებრივია, რადგანაც ყველას სურს ჩაიბაროს ეკონომიკურად ძლიერი ქვეყანა და არა დაგრეული, რომელზეც შედეგად თვითონ უნდა აგოს პასუხი და რომლის გამოსწორება მას მოუწევს.

ამ უშუალოდ კორუფციის შემცირების ძლიერი ბერკეტი ანუ თვითკონტროლის ძლიერი ბერკეტი. კორუფცია ხომ კლასიკური გაგებით ნიშნავს მოსყიდვას, თანამდებობის პირთა, პოლიტიკურ და საზოგადო მოღვაწეთ მოსყიდვას.

დაიწყება ქველმოქმედება დიდი მასშტაბით. პრეზიდენტობის კანდიდატები პირად ქონების შექმნას და დაგროვებას არჩევენ თანხა საზოგადოებას მოახმარონ: ააშენონ ბალები, სკოლები, მოსუცთა თავშესაფრები და ა. შ.

შესუსტდება შიდა თუ გარე მადესტაბილიზაციის ძალების დასაყრდენი და არაგის დასჭირდება მოქმედი პრეზიდენტის წინააღმდეგ ტერორისტული აქტების ჩატარება, რადგან ამ აქტების ჩატარების ალტერნატივა იარსებებს — საზოგადოებაში ღირსეულად თავის წარმოჩენა, ხალხის წინაშე დამსახურება და მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობის მიღება.

ყველაზე მთავარი მოსახლეობის, ამომრჩეველთა გააქტიურება, ერთი მხრივ, მოსახლეობა, ამომრჩეველი დღეს ძირითადად პასიური და ინერტულია პოლიტიკური საკითხების თუ სახელმწიფოებრივი საქმიანობისადმი. ხშირ

შემთხვევაში ისეა რწმენა დაკარგული, რომ მისთვის სულ ერთია ვინ იქნება ქვეყნის პრეზიდენტი, ან რას გააკეთებს იგი. დიდია მოსახლეობაში აპათია, რისი ძირითადი მიზეზია უკიდურესად დაუჭირი ცხოვრება, ყოველდღიური ზრუნვა საკუთარი თავისა და ოჯახის არსებობის მინიმუმის მოსაპოვებლად.

მეორეს მხრივ თვით ხელისუფლება არ ცდილობს რაიმე მეთოდებით აქტიური გახადოს მოსახლეობა. მთელი პრობლემა სწორედ იმაშია, რომ მოსახლეობის პოლიტიკური და სამეურნეო საქმიანობის ხარისხი არის ძალიან დაბალი და ხელისუფლებაც არაფერს აკეთებს ამ უმნიშვნელოვანესი პრობლემის გადასაჭრელად. სხვა მიზეზი ის არის, რომ მოსახლეობა კარგად ხედავს ხელისუფლების უმოქმედობას, უუნარობას (თვითნებური გაუცემელი პენსიები, ხელფასები, 11-30 ლარის ფარგლებშიც კი, რომლებიც ვერ უზრუნველყოფს ერთი ადამიანის, არაუთუ ოჯახის არსებობას, რაც უკვე გრძელდება წლების განმავლობაში და დაკარგა მისდამი ნდობა და რწმენა.

თუ მოსახლეობა დაინახავს, რომ პრობლემების გათვითცნობიერების შემდეგ თავისი მონაწილეობით პრეზიდენტობის პოტენციური კანდიდატების მომზადება გამჭვირვალე პროცესია და იგი ზემოქმედებას მოახდენს ამ პრობლემის მიმართ საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებაში, დარწმუნებული ვართ მისი მოქალაქეობრივი და პოლიტიკური აქტიურობის ხარისხი გაიზრდება და დაინტერესდება ხელისუფლების ფორმირებაში მონაწილეობის მიღებით.

და ეს არ იქნება ახირება და თვითმზანი, არამედ მისი და მისი ოჯახის, კეთილდღეობის, ამჟამად და სამომავლოდ ამაღლებისათვის მოქმედება.

— როგორ გეხატებათ ახალი იდეა და „ქალთა დაცვის კავშირის“ მიზნების განხორციელება?

— იმის გამო, რომ დღეს საქართველოში დაბალია პოლიტიკური დონე, პოლიტიკური კულტურა, ქალთა საკითხების აქტუალიზაცია, ქალთა პრობლემების გადაჭრა, ეკონომიკის განვითარება ვერ ხერხდება. მათი წარმატებით გადაჭრა დამოკიდებულია პოლიტიკურ კულტურის გაზრდაზე, ამიტომ ღრმად ვართ დარწმუნებული და მიგვაჩნია, რომ ამ საკითხს წინ წამოწევა და მისი განვითარება გამოიწვევს საქართველოში პოლიტიკური კულტურის ამაღლებას.

არაა სადავო, რომ ქალები მოსახლეობის ნახევარს წარმოადგენენ. ქვეყნის განვითარება პირველ რიგში განისაზღვრება ინტელექტუალური ფაქტორის გამოყენებით. სწორედ ინტელექტი, ცოდნა განისაზღვრავს საზოგადოების განვითარებას და საზოგადოების ნახევრის — ქალების ინტელექტის უზღუდვებელყოფით დიდად ზარალიდება საზოგადოება.

ქალების ინტელექტის, პოტენციალის გამოყენების საკითხი მნიშვნელოვანი პრობლემაა საქართველოში.

ამ საკითხისადმი შეგნებულად, რეალურად მიდგომის გარეშე ქვეყანა ვერ დაძლევს ჩამორჩენილობას, ვერ დაამკვიდრებს ინფორმაციულ საზოგადოებას, რადგან ამ საზოგადოების განვითარების მთავარი ფაქტორი ცოდნაა და ქალების ინტელექტი კი არაფრით არ ჩამოუვარდება მამაკაცის ინტელექტს, რომელიც, სამწუხაროდ, უმრავლეს შემთხვევაში გამოუყენებელია.

ქალთა ინტელექტის, პოტენციალის ფართოდ გამოყენება ჩვენი საზოგადოების შემდგომი განვითარების ერთერთი დიდი რეზერვაია.

ამ იდეის განვითარება შეუწყობს ხელს საქართველოში პოლიტიკური დონის გაზრდას, რაზედაც მთლიანად დამოკიდებული ქალთა პრობლემების გადაჭრა.

— როგორ ფიქრობთ, როგორ შეხვდებიან თქვენს მოსაზრებას დღევანდელი პოლიტიკური ძალები და საზოგადოება?

— ეს იქნება სასიხლე, ახლებური თვალთახედვა ქართულ პოლიტიკაში. მას ბევრი ოპონენტი გაუჩნდება, მაგრამ აუცილებელია მომნიშვნელოვანი საზოგადოებრივი აზრი, იმედი მაქვს, საზოგადოება მას რეალურად დადებითად აღიქვამს. პრეზიდენტობაზე ღიადა თუ დაფარულად ბევრი ფიქრობს და მათი რიცხვი, ფიქრობი, პოლიტიკური ძალებისაგან კიდევ უფრო გაიზრდება.

გაზეთის გვერდებზე ჩვენ გავაშუქებთ ტრადიციული საპრეზიდენტო ქვეყნების გამოცდილებას ამ სფეროში, საქართველოში არსებული საპრეზიდენტო ინსტიტუტის ფუნქციონირებას, მსოფლიოს სხვადასხვა პრეზიდენტების ცხოვრებას და მოღვაწეობას.

და, რა თქმა უნდა, გავაშუქებთ მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნისა და საქართველოს ქალების მოღვაწეობას პოლიტიკაში თუ ცხოვრების სხვა სფეროებში.

ერთ-ერთი ძლიერი ფაქტორი ამ სისტემის შემუშავების, დახვეწის და დანერგვისათვის არის საზოგადოებრივი აზრი და ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ფართო საზოგადოება გამომჯერადი ჩვენს ინიციატივას და კონკრეტული წინადადებებით თავის წვლილს შეიტანს ამ სისტემის ჩამოყალიბებას და ფორმირებაში.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იქნება მასმედიის მხრიდან ხელის შეწყობა მოსახლეობის პოლიტიკური კულტურის ამაღლებასა და კვლავი ფიქრის პოლიტიკოსების მომზადებაში.

რა თქმა უნდა, ეს რთული და ხანგრძლივი პროცესია. ერთი ადამიანისა და ერთი ორგანიზაციის მიერ ეს არ მოგვახდება, მაგრამ ჩვენ შევეცდებით ჩვენი წვლილი შეიტანოთ ამ საქმეში.

თანამშრომლობისთვის ვინცევი ყველას, ვინც შემოგვთავაზებს ახლებურ ორიგინალურ მიდგომას საზოგადოების გაკეთილშობილებისათვის, ქვეყნის ადმინისტრაციისათვის, ქვეყნის პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, ზნეობრივი კრიზისიდან გამოსასვლელად.

ესაუბრა
ბიბა თვალთახედვა

მესამე გვერდიდან

ში ინვესტიციები, მაგრამ შემოშვებული არ არის მისი განვითარების პროექტები, ამ დროს ამ თანხებმა რა შედეგები უნდა მოიტანონ. პირადად მე მეტყველება შეუძლებელია, რომ სპეციალურად კონსერვდება ყველაფერი იმ დროისათვის, როცა ძველი პატრონი დაბრუნდება, რომელმაც დაკარგა ყველაფერი ამ ათიოდე წლის წინ.

მე არაფერს ვამბობ იმაზე, თუ რა დანაშაულებები ხდებოდა პურის მარცვლისა და ფეხილის იმპორტში, მოლდავეთისათვის ქართული ლენინის წარმოების ექსკლუზიური უფლების გადაცემის საქმეში. ამ ხელისუფლების მთავარ დანაშაულად მაინც იმას ვთვლი, რომ ქვეყნის სოფლის მეურნეობას სავალალო მდგომარეობაში, ხოლო მისი, დამოუკიდებელი ქვეყნისათვის შესაბამისი განვითარების კონცეფციის შემუშავება, მიღება და განხორციელება არ ხდება. იმას, რომ ხელისუფლებას არა აქვს ინფორმაცია იმაზე, რასაც ვლადიმერ ჯერ კიდევ, რადგან უამრავი კონფერენცია გადგომილათ ამის შესახებ და პრესაში გამოვითქვამს ჩვენი შეხედულება, მაგრამ როცა არაპროფესიონალიზმიც ემატება პოლიტიკური ნების უქონლობას, იქ საქმე წინ ვერ წავა. რამდენადაც ჩემთვის ცნობილია, აგრარულ სექტორის ხელმძღვანელობას არასპეციალისტი, ეს ბაკურ გულუაზუა ლაპარაკი. მე ვიცი, რომ მას პოლიტიკური ინსტიტუტი აქვს დამთავრებული და ახლა, მე რომ სახლის აშენება დამავალონ, ვერ ავაშენებ, უბრალოდ დაინერგა ის სახლი, ამას ხომ სპეციალური კოდნა სჭირდება. ეს არის ძველი ბოლშევიკური პრინციპი, რომ რასაც ბოლშევიკი, რასაც ჩემიანა და ჩემი ერთგული, დავინშობთ თანამდებობაზე, რა უფროსი, თუ საქმე არ იცის, ისწავლის ბოლოს და ბოლოს, მაგრამ ასე

ასეთი პოლიტიკით საქართველო იქნება დაკარგულ კონსერვულ გინაში. სოლო ქართველი არი სხვათა მომსახურე პირად

ხომ საქმე ფუჭდება, მითუმეტეს, თუ სწავლის სურვილიც არა აქვს და მხოლოდ ქვეყნისათვის არასასიკეთო საქმეები კეთდება, რაც გამოიხატება კრედიტების გაფლანგვაში, აგრარული სექტორის დაზარალებაში და საერთო ჯამში, ქვეყნის ხელისუფლები დღის პერსპექტივის უქონლობაში. ჩემი აზრით, ეს შემთხვევით არ ხდება და გარკვეულ კანონზომიერებას ექვემდებარება ამგვარი პოლიტიკა. ისევე, როგორც შემთხვევითი არ იყო 70-იან წლებში შევარდნაძის ლაშქრობა ასიათასობით ტანა ყურძნისათვის ან ჩაისათვის და ამ კულტურების ისეთ ადგილას მოშენება, სადაც მათი გახარებისათვის პირობები არ იყო.

— ბატონო გელა, ჩვენი მოსახლეობისათვის საინტერესოა ერთ მთავარ კითხვაზე პასუხი: საქართველოს აგრარულ სექტორს აქვს თუ არა განვითარების შესაძლებლობა ისე, რომ საკუთარი მოსახლეობაც უზრუნველყოს სურსათით და ასევე საექსპორტო შემოსავლის წყაროდ იქცეს, თორემ გამოვიდეს იმავე ფერმერთა ყრილობაზე შევარდნაძე და ბრალი დადო ძველ ხელისუფლებას და შეფარულად ეროვნულ მოძრაობასაც სოფლის მეურნეობის დარღვევის დანგრევა და რუსეთის ბაზრის დაკარგვაში, თითქმის მისი მმართველობის წლებში არ მოხდა ეს ყველაფერი.

— საქართველოს აგრარული სექტორის განვითარება დამოკიდებულია მინის პრობლემის, უფრო სწორად მინის განაწილების საკითხისა და აგრარული ინფრასტრუქტურის შექმნასთან. ლმერის შემთხვევაში საქართველოს ახალსაბჭოთაო ზონალობა, ანუ იქ, სადაც მოდის ჩაი, პური არ მოდის, ან იქ, სადაც ვენახისთვის ხელშემწყობი ეკონომიკაა, იქ კარტოფილი ან ლობიო არ უნდა მოიყვანო. ანუ საქართველოს აგრარულმა სექტორმა უნდა უზრუნველყოს ჯერ შიდა ბაზარი საკუთარი ქვეყნისა და მერე უნდა იზრუნოს ექსპორტზე. ის, რომ მე ერთი სახეობის პროდუქციის მივიღებ, ამას გავყიდი და მერე ალბათი ფულით ვყიდი, ვთქვით, მარცვლეულს, ეს არის ანტიკონკლუზიური პოლიტიკა. ვთქვით, და არ მოგვიდეს ეს მარცვლეული, რას შერები მერე. ეს ხომ ქვეყნის საშემოლოდ განიჭა იქნება ამიტომ ჯერ ჩვენი ინტერესები უნდა დავიცვათ, თორემ სხვისი ინტერესების დაცვასთან გვექნება საქმე ჩვენა და საზიაროდ.

რაც შეეხება მინის ყიდვა-გაყიდვის საკითხს, მე მიმაჩნია, რომ ეს შემოგდებული, დიდერსული თემა იმიტომ, რომ სანამ გაყიდი, მანამ უნდა იცოდეს რას ყიდი, როცა პატრონი ხარ. ჩავატარე მინის კადასტრები? ნაკვეთები დარგობრივი მეურნეობის განვითარების მიხედვით

განვსაზღვრეთ? მიმართულებები ჩამოვყალიბეთ? ინფრასტრუქტურა შევქმენით? სახელმწიფო არა ვართ? ჩვენი ამოცანები არ უნდა გვეყრდეს? თუ ჩამოვა ვინმე უცხოელი, მივიღოთ მას მიწას და ის ჩვენი მაგივრად ამას გაკეთებს? პირიქით.

ჩვენ თუ ჩვენს შიდა ბაზარს არ დავცავთ, მაშინ ბაზარზე იქნება ვაკუუმი, რასაც ავსებს უცხოური საქონელი და იცხება ქართული ბაზარი თურქული კარტოფლით, ხახვით, პამიდორით და სხვა. უბედურება ის არის, რომ მათი დიდი ნაწილი პესტიციდებით არის მოწამლული და მცენებელი ჯანმრთელობისათვის. სახელმწიფო სტრუქტურები, ვისაც ეხება ამგვარი საქონლის შემოტანაზე კონტროლი, თავის ფუნქციას, როგორც წესი, არ ასრულებს. ჩვენ გამოვაცხადებთ გაზეთ „საქართველოში“ ექსპლუატორებიან საკვების სია, რომლებიც საშინელ ავადმყოფობებს იწვევენ, მაგრამ მათი შემოტანა კვლავ გრძელდება. ესეც თუ დავმოკრატა, არ მესმის. ასეთი პოლიტიკით საქართველო იქნება არა თვითმყოფადი სახელმწიფო, არამედ დერეფანი კომუნალურ ბინაში.

სხვათა შორის, შევარდნაძე ტურნიზმს დასაბა საქართველოს გადამრჩენად, რომ ტურნიზმით 2003 წელს ჩვენ ერთი მილიარდი დოლარი შემოსავალი

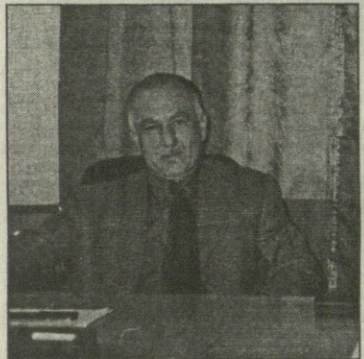
ლი გავიჭინდება. საინტერესოა, რომ ეს თითქმის ფერმერთა კრებულზეც სახელმწიფო უფრო უპირატესად აგრარული სექტორის პერსპექტივებზე საუბრობდა. ამ ხელისუფლების აზრით, ქართველი ერთ უნდა იყოს მომსახურე ერთი, ჩვენი შეილება უნდა იქცენ მანქანის კარგ მრეცხავად, ოფიცინტებად და ეს ნიშნავს დემოკრატიულად გაფორმებულ ქვეყანაში ცხოვრებას. რაში საჭიროება ჩვენს ერს სხვა, უფრო ღირსეული ამოცანები და პერსპექტივები. ძნელია შეთავსო ერთმანეთთან საქართველოს ინტერესები და ამ ხელისუფლების ინტერესები. ამას მე საარჩევნო კამპანიის მოახლოების გამო არ ვამბობ. მე არ ვამბობ არჩევნებში მონაწილეობას, მაგრამ როცა უყურებ ამათ ხელში, როგორ გვევლდება ხელისუფლება, ეს რომ არ მოხდეს, საჭიროა ჭეშმარიტად ქვეყნის გასაჭირზე გულშემატკივარი ხალხი მოვიდეს ხელისუფლებაში.

— ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ამ ინტერვიუში დასმულ საკითხებზე გამოგვეხმაურება საქართველოს აგრარული სექტორის პასუხისმგებელი პირები. ინტერვიუ ალბათ კომპეტენტური პასუხის გაცემას და ასეთ შემთხვევაში გთხოვდით, რომ თქვენ მიგეძღოთ მონაწილეობა მათთან დიალოგში.

— დიდი სიამოვნებით. უფრო მეტიც, მე შემოიძლია მევეთავაზო საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისტროს, იგივე პარლამენტის აგრარულ კომისიას რაღაც ფორმით მოვანყობ აგრარული სექტორის განვითარების შესახებ ერთობლივი შეხვედრა-საუბარში, შევაჯეროთ ჩვენი შესხვედრებები, რაც თუ არ წაადგება, არაფერს ავტყვს ამ საქმეს.

ესაუბრა
მია თხაბაგაძე

როგორ გვპირდაბთან აუხილავლად უნდა დადგას ქართველი მასხდვრა და მახაჟი

ნოდარ ღალაძე — პოლიტიკის მოღვაწე, საქართველოს შ.ს. სამინისტროს შიდა ქართლის მთავარი სამმართველოს უფროსი.

სანამ ქართველი მებაეფ და მესაზღვრე არ დადგება როგორც გვირგვინი და საერთოდ საქართველო-რუსეთის საზღვარზე, მანამდე გადაჭრული იქნება კონტრბანდის შემოტანის პრობლემა, თუ ამ საკითხს გადაწყვეტა შეუძლებელია, მაშინ საიდნაც ვაკონტროლებთ ჩვენს ტერიტორიას, იქ უნდა დადგეს მესაზღვრე და მებაეფც შესაბამისი უფლებამოსილებით, ეს იქნება დროებითი ღონისძიება, სანამ ჩვენ შევძლებთ საკუთარი ტერიტორიის მთლიანად გაკონტროლებას.

ეს პროცესი დაიწყო გასული წლის ნოემბერში, რუსეთში ცნობილი მოვლენების დანერგვის შემდგომ (ქება იწვევს), და დღეს უკვე კულმინაციის მიაღწია. ეს ეხება სანავს და ფეხილს, რომელიც განსაკუთრებით დიდი რაოდენობით შემოვიდნენ. როგორც გვირგვინი, სადაც უნდა იყოს დაფიქსირებული საქართველო-რუსეთის ფედერაციის საზღვარი, არ დგას არც ქართველი მებაეფ და არც მესაზღვრე ფაქტობრივად, კონფლიქტის უკონტროლო ზონა, რომელიც გადაჭრულია კონტრბანდული ტვირთით, მოიცავს 130 კილომეტრს, სადაც არ ხორციელდება არანაირი კონტროლი და ვერც გავაკონტროლებთ, თუ არ იქნა მიღებული შესაბამისი პოლიტიკური გადაწყვეტილება. პროცესმა მიიღო აბსოლუტურად უმართავი სახე აქედან გამომდინარე, დაგვევალა ერთობლივი მუშაობის წარმართვა საბაჟო კონტრბანდის სამსახურებთან ერთად შესაბამისი ბრძანებულებებით, შ.ს. სამინისტროს დირექტორით, ეს რთული ფუნქცია ითვალისწინებს დავებმართი იმ შემთხვევაში გზების დასაფლავება, რომელიც თავი შეიძლება ისარგებლონ კონტრბანდისგან. აქტიური თანამშრომლობით მივადინეთ საბაჟო შემოსავლების ერთი სამად გაზრდას, განსაკუთრებით მარტის თვეში, ვინაიდან მაქსიმალურად შევადგინეთ იმ ტვირთების რაოდენობა, რომლებიც ცდილობდნენ საბაჟოს გვერდის ავლას, მაგრამ ჩემი აზრით, ეს არ არის პრობლემის საბოლოო გადაწყვეტა, აქ საჭიროა ინტენსიური მუშაობა პოლიტიკურების, ეკონომისტების, მეწარმეების, ბიზნესმენების და სხვა შესაბამისი უწყებების მხრიდან, ვინაიდან არ შეიძლება პოლიტიკის მუდმივად ქონდეს მებაეფს და მესაზღვრის ფუნქცია, ჩვენი მხარე ისედაც ოპერატიულად მწელი სამართავია. მოგვსენებთ, კონფლიქტის ზონა და თუ დღეს ვინარჩუნებთ იმ

უკანასკნელ ხანებში ე.წ. „ქართული-რუსი“ კონფლიქტის ზონაში შედარებით სტაბილურება, გაუმჯობესდა ოპერატიული მდგომარეობა, იკლო განსაკუთრებით მძიმე კატეგორიის დანაშაულებები, დანაშაულები სამართალს უზრუნველბს ცენტრში სხვა სახის დანაშაულებები დააყენა განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს კონტრბანდული ტვირთების შემოღება როგორც გვირგვინი, რომელიც ნარკოტრანზიტთან ერთად სერიოზული ეკონომიური დივერსიის სახეს ღებულობს, უამრავი პრობლემა ექნება, როგორც მებაეფს, ასევე ძალიან სტრუქტურების წარმომადგენლებს, საქმეს მნიშვნელოვნად ართულებს რუსეთის შეიარაღებული ფორმირებების არსებობაც აღნიშნულ რეგიონში. რაც შემთხვევაში (არცთუ იშვიათად) რუსი სამხედროები კონტრბანდული ტვირთის ორგანიზატორებად და გამცემლებად გვევლინებიან. ჩვენს მთავრობას არავითარი სურვილი არა აქვს რუსი სამხედროების თვითნებობის აღკვეთის, ხოლო კონფლიქტის ზონის მოსახლეობა თავს საქართველოს მოქალაქეებად კი არა, ენ სამხედრო გარნიზონის ზონის მცხოვრებლებად თვლიან (და იქცევიან ისე, როგორც უნდა მოიქცნენ ოკუპირებული ტერიტორიის მშვიდობიანი მკვიდრნი). კონტრბანდული ტვირთის შემოსვლას ბოლო არ უზანს, საკითხის აქტუალურობიდან გამომდინარე კომერტარი ვთხოვთ სახელმწიფო სტრუქტურის წარმომადგენლებს, რომელთაც უშუალოდ შეეხება აქეთ ამ პრობლემებთან.

ერატოლ მდგომარეობას, ეს უნდა გადაუწყვილონ სამართალ დამცემი ორგანოების ხელმძღვანელებს და სხვა ადმინისტრაციულ ორგანოებს ცხივალის შესაბამის უწყებებთან ერთად.

სოსო დურგალიშვილი — პოლიტიკის მაიორი, შ.ს. გორის პოლიციის სამმართველოს უფროსი.

— ბატონო სოსო, თქვენ, როგორც შ.ს. სამინისტროს ქ. გორის მთავარი სამმართველოს უფროსი, რა შეხება გაქვთ კონტრბანდული ტვირთების უკანონო შემოტანასთან? კონტრბანდისგან ბრძოლა ხომ ერთ-ერთი ურთულესი საკითხია და პოლიციის საქმიანობის საზღვრებს სცილდება?

— მართალი ბრძანდებით, მე უშუალოდ არა მაქვს სამსახური, რომელიც ეზრძის კორუფციას და ეკონომიური დანაშაულები, მაგრამ მარტოდან სამხარეო სამმართველოს უფროსის განკარგულებით დაგვევალა თანამშრომლობა საბაჟოში, კონტრბანდული ტვირთის გამოვლენის სფეროში. რაც ჩვენს სამმართველოში დანისყო ამ მიმართულებით მუშაობა, 98000 ლარი შევიტანეთ სახელმწიფო ბიუჯეტში. ძირითად ხელის შემწეობა ფაქტობრივად მაინც ცხივალის „ომონი“ რეაგ, გამოვლენ, იყარავენ და ისე შედიან ცხივალში, ამ დროს უკვე გვიძნელდება მათი დაკავება. ცხივალის „ომონი“ შედგება 4-5 ათასი კაციდან, ვინ აკონტროლებს ამ ხალხს და რაში გამოიხატება კონტროლი, გაურკვეველია. პირველ რიგში, ალბათ მაინც „ომონელების“ პროფესიონალიზმი ღონისძიებები ჩასატარებელი, თორემ 15-20 წუთში ყარალები უკვე საიმედო თავშესაფარში არიან ხოლმე, „ომონთან“ ერთად მუშაობს რუსეთის სპეცსამსახურიც: ნებისმიერ სიტუაციაში ორი-სამი კვირის ინტერვალში შეუძლიათ შიდა ქართლში დესტაბილიზაციის კერა შექმნან, არადა, საქართველოში სტაბილური ხარისხი დასაფლავდა ყველა ქვეყანას ქრდება. სერიოზულ პრობლემად რჩება ნარკობიზნესიც, პოლიციის მუშაობა ამ მიმართულებით ფასდება ნარკოტიკების ლიერებებით. თუ ნარკოტიკი ძვირია, ე.წ. პოლიცია კარგად მუშაობს, თუ იაფია, ცუდად. მაგრამ ხალხს ვუყავ: სანამ ცხივალში ყარალები თავშესაფარში არ მოიშლება, ნარკობიზნესი და კონტრბანდას ფართო გასაქანი ექნება.

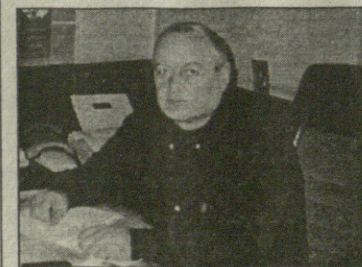
გურამ ნამგალაშვილი — გორის საბაჟოს ინსპექტორის უფროსი.

— ყველაზე დიდ სირთულეს ცხივალთან მიმართებაში რა გიქმნით? — თემა არ არის, ცხივალთან მიმართებაში პრობლემა რომ არ იყოს. ძირითადი პრობლემები მომხდებოდა რომ ვიდეოთ იმ ადგილას, სადაც სინამდვილე

ში არის სახელმწიფო საზღვარი, ეხლა კი მთავარი მაგისტრალის გარდა იმდენი შემოვლითი გზებია (დაახლოებით 40-მდე), რომ მისი გაკონტროლება, ჩვენი ძალებით ფაქტობრივად შეუძლებელია, რომ არაფერი ვთქვა დიდ ტვირთებზე, ყველაზე დიდ სირთულეს ქმნის მსუბუქი მანქანებით შემოტანილი კონტრბანდა, რომელთა რაოდენობა დღემდე დაახლოებით 50-დან 100-მდეა, რომ დავითავლობთ, ბოლოს დიდ ჯამს ვიღებთ. ფაქტობრივად, ამ ტვირთების შემოსავლები ჩვენი ქვეყნისთვის დაკარგულია, ვინაიდან მათ ცხივალის ტერიტორიაზე ანაბეფთ და ჩვენს ბიუჯეტში არ შემოდის.

ადრე ფეხილის სახით იყო ასეთი ტვირთები დღეს წინა პლანზე სანავსა გადმოვიწველა. ნარკობიზნესის წინააღმდეგ ბრძოლაში უძღოვრნი ვართ, ეს საკითხი კონტრბანდის სამმართველოს ფედერალურ სამსახურს ევალება, მათ ძალები არ ყოფილი. ჩვენ კიდევ იგივე სამსახური ერთიგვარად სიმძირის განვიცდით, არა გვაქვს მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა. გარდა ამისა, გორის ტერიტორიაში ვერ აკმაყოფილებს მოთხოვნებს, მცირეა საწყობის რაოდენობა.

ერთი ვიტყვი: პოლიტიკური პრობლემის გადაწყვეტა პრინციპში გადაწყვეტა საბაჟოს პრობლემებსაც და მაღალი ტრინინგებიდან რომ დადგებიან და გესაყვედურობენ ჩვენ ჩვენი ცოდებაც გვეყოფა, იქიდანაც რომ არ დაგვიმატოს!

ოლეგ ლომიძე — პოლიციის პოლიგენი, შ.ს. გორის რაიონული განყოფილების უფროსი.

— ბატონო ოლეგ, ხაზში საზღვრო ზონისთან საკმაოდ ახლოა, გადმოსასვლელი „ბნელი“ გზები კი უფილადა, პრობლემები, ალბათ, ამ თვალსაზრისით თავსაყრელი გავით, განსაკუთრებულად რომელს გამოაყოფდით?

— საზღვარი თავისთავად ახლოა და, როგორც აღინიშნე, გადმოსასვლელი გზების სიმრავლეც ძალიან დიდია. დღესდღეობით ყველაზე პრობლემური

განუბნებელი ტვირთების შემოტანა გახლავთ ცხივალის ტერიტორიიდან, რაც თავისთავად ანგრევს ქვეყნის ეკონომიკას ეს ძირითადი მებაეფების საცემა, მაგრამ არსებობს დადგენილება, რომ პოლიციამ მასზე ღონისძიებები გაატაროს ჩვენ დღესაც დაგვევლი გვაქვს 20 ტონიანი მანქანა დიზელის დამტვირთალი, რომელსაც ახლა ამომებენ, მერე საბაჟოში წაიყვანენ და განაბეფენ.

ყოველდღე გვაუფრება გამოყოფილი პოლიციის მიერ, რომლებიც აკონტროლებენ, რომ განუბნებელი ტვირთი არ შემოვიდეს ცხივალის ტერიტორიიდან, ალბათბა ამისა განსაკუთრებით მშრალ ამინდში იზრდება, რადგან გადმოსასვლელი გზების სიმრავლეს ერთიც ემატება: მინდვრები, სადაც უპრობლემოდ შეიძლება მოძრაობა მშრალ ამინდში.

მიორბი ნადირაძე — საბაჟო „გორის“ უფროსის მოადგილე.

— ბატონო გიორგი, რა ფუნქციები აქვს მომად საბაჟო?

— ქართლის მომად რეგიონალურ საბაჟოს ევალება საბაჟო დეპარტამენტის შესაბამის სამსახურებთან ერთად დღესდღეობის არსებული რეალური სიტუაციის გათვალისწინებით, შესაძლებლობის ფარგლებში გააკონტროლოს საქართველოდან რუსეთში გადგავილი და რუსეთიდან საქართველოში შემოსული, საექსპორტო, საიმპორტო და ტრანზიტის რეჟიმით გადგავილი საბაჟო კონტროლს დაქვემდებარებული ტვირთები გორი-ცხივალ-გორის საგზაო მონაკვეთზე.

— როგორ მიმდინარეობს დანაშაულთან ბრძოლა, რა ფაქტორებს გამოყოფდით, რომლებიც ხელს გიშლიან დანაშაულის აღმოფხვრაში?

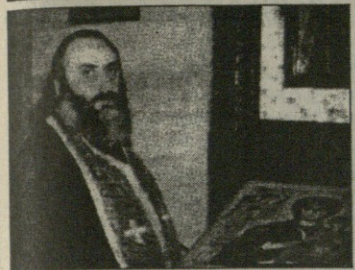
— ძირითადად პრობლემა მაინც ისაა, რომ არ არსებობს სასაზღვრო ზოლი (სახელმწიფო საზღვრიდან 500 მეტრში), სადაც უნდა ხორციელდებოდა სასაზღვრო კონტროლი. არ არის გამოყოფილი საბაჟო კონტროლის ზონა — სპეციალურად სასაზღვრო ზოლის მიმდებარე ტერიტორია, სადაც უნდა ხორციელდებოდა მებაეფა ბარგის, ხელბარგის და ტვირთების საბაჟო კონტროლი და შემოწმება. არ არის ასევე სანიტარულ-საკარანტინო, ვეტერინარული და ფიტოსანიტარული სამსახურებისთვის გამოყოფილი სპეციალური ტერიტორია, სადაც ისინი უნდა ასრულებდნენ თავიანთ მოვალეობას მებაეფის მიხედვით და თანხმობით. არ არსებობს სტაციონალური (ცნობილი მიზნების გამო) გამშვები პუნქტი, არანაირი პრობები არ არის სადღეღამისო მორიგობისათვის (ღამის პრობებში

მსუბუქ ავტომანქანებში მორიგობა), არა გვაქვს სპეციალური სატრანსპორტო საშუალებები, თანამდებობა კავშირგაბმულობის სისტემა და ა.შ. პრობლემა ძალიან ბევრი გვაქვს, მათი გადაჭრა მთავარი ყოველდღე ხდება ჩამოთვლილი ობიექტური თუ სუბიექტური მიზეზები არის უპირველესი წყარო კონტრბანდული გზით საქართველოში სხვადასხვა ტვირთების როგორც შემოტანის, ასევე გატანის მის ფარგლებს გარეთ.

— თქვენს მიერ კონტროლდება ცენტრალური არტერია, რაიმე შემთხვევითი გზაც ხომ არ არსებობს კონტრბანდული ტვირთების შემოსატანად?

— რა თქმა უნდა, არსებობს გორის, ქარლის, ხაშურის და რაჭის ე.წ. „მავი გზები“ ხდება ტვირთების როგორც შემოტანა ქვეყნის სიღრმეში, ასევე უკონტროლო გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრალზე მოგვლილი ფაქტები აბსოლუტურად საკმაოდ სერიოზული გადინება საქართველოს ფარგლებს გარეთ. ცხივალს და მის შემოგარენს უკავშირდება მ გზა, რაც შეეხება გორი-ნოქო-ცხივალ, გორი-ცხივალ-ცხივალის მონაკვეთებს არსებობს ასევე უამრავი შიდა გზა, საიდანაც მძიოლებს შეუძლიათ უშუალოდ „შეკარეს“ ზამთრის პრობებშიც კი აღმოჩნდნენ გორი-თბილისის მაგისტრ

მინსკი უფლის გზას დაადგენს კიბოსგანს კი განიჟივრნება

ადამიანის ურთიერთობა აუცილებელი არის ღმერთთან. მხოლოდ ღმერთი შეიძლება ყოველგვარ მდგომარეობაში ადამიანს, ისინი და გამოიყვანს მას. ამიტომ საქართველო და აუცილებელია ის, რომ ადამიანი დადიოდეს ეკლესიაში, იმ ეკლესიაში, რომელიც დააარსა მაცხოვარმა ჩვენმა, უფალმა იესო ქრისტემ, მისი განკაცებით, ნათლისღებით, ხოლო შემდეგ დღევანდელ დღეს ჩვენ მას აღვასრულებთ. დიდი მარხვა მორწმუნეებმა დაიცივეს, დაიცვა მრევლმა, რომელიც უკვე მრავლად დადის ჩვენს ტაძრებში და მადლობა მინდა შევნიშო უფალს, რომ მორწმუნე ხალხი ყოველდღიურად იმატებს. ეს ძალიან კარგი ნიშანი არის. სწორედ დღევანდელ დღეს აღსრულდა ყოველივე ის, რასაც განწესებული იყო, ვითარცა დალოცვა — აკურთხა მაცხოვარმა თავისი მონაწილე, მოქრთმული, მღვდელთმსახური და პირველი ღვთისმსახური ალასრულა. სწორედ ამ კვირაში მოხდა ეს მოვლენები. „და ამას იქმოდეთ, მოსახსენებლად ჩემდა, მე თქვენთან ვარ უკუნისამდე“, ეს სიტყვები შეეხება ყველა მორწმუნეს — უკუნისამდე ე. ი. განუზღვრულად, ყოველ დროს, სანამ არსებობს დედამიწა, არის ეკლესია და ღვთის მსახურება. უფალი შემოდის ადამიანთან, მორწმუნეებთან თავის ცხოვრებაში. მე მინდა მოვუწიო ყველა მორწმუნეს, ყოველ ქართველს, მთელს ერს, მთლიანად სრულიად საქართველოს, რომ ჩვენ დასაბამიდანვე ვართ მორწმუნე ქრისტიანები, მართლმადიდებლები, რომ ჩვენ ამ სარწმუნოებას უნდა შევხედოთ უფრო ღრმად, როგორც ოდითგან ყოფილა, როგორც ჩვენს სახელობარ ადამიანებს, მეფეებს, მთავრებს წამებული მიუხედავად და ღმერთის ისინი ამიტომაც გაუძლიერებიათ. მთავარია, რომ გავეძლიერდეთ დღესაც, რომ აღვდგეთ ეს დიდება უფლისა, და ღირსება მთელი ერისა, ყოველი ქართველისა, მთლიანად საქართველოსა, გაძლიერებული იყოს მთელს მსოფლიოში, საჭიროა ჩვენი სარწმუნოების დაცვა, ეკლესიაში შემოსვლა, უფლისადმი დიდება, რათა ახლა დამდგარი არის აღდგომა ქრისტესი, მისი ბრწყინვალე მოღვაწეობა, რომელიც მან იტყვიდა: ყველაზე ეს იტყვიდა იმისათვის, რათა მას დაემარცხებინა სიკვდილი, ჯოჯოხეთი, სადაც ჩადიოდნენ მართალი ადამიანები და ტანჯვები იყვნენ და აი, სწორედ უფალმა თავისი კაცთმოყვარეობით ინება, რომ ჩვეულებრივ კაცებზე სხეულები მოსულიყო, შთასრულიყო იმ ჯოჯოხეთში, და იქ დაერღვია ყოველი ზღუდნი და სატანგველნი, რათა იქ იტანჯებოდა უამრავი ადამიანი, აღედგინა ადამიანი დაწყებული დღემდე და მამასადამე, აღდგა ბრწყინვალეობით, აღდგა იმ დიდი გამარჯვებით, რომლითაც ჯვარს მიანიჭა დიდი ძლიერება. ვინც ალილებს მას, რომელი ადამიანიც მოპყვება მის გზას, უფალი მას შესძენს უძლეველ ძალას, ღმერთი თავისი ყოველსაშემძლეობით შეიძლება და დაიზარა.

მეტეხის ღვთისმშობლის ტაძრის მღვდელთმსახური — დეკანოზი მამა აკაკი (მელიქიძე), აღავლენს „ლაზარეს“ და „კვეთებულის“ ლოცვებს, რის შედეგადაც იკურნებიან სხვადასხვა სნეულებით გატანჯული დაავადებულნი.

მასზე სასწაულებს ჰყვებიან, რადგან თურმე ასეთ წარმატებით იკურნებიან მძიმე სენისაგან „ლაზარეს“ ლოცვით, მამა აკაკისაგან ნაკურთხი და დალოცვილი ადამიანები.

წინასაღმდგომო ღვთისმსახურება მიმდინარეობდა, ჩვენი გაზეთის სახელწოდებამ „საქართველო“-მ მიიღო მამა-აკაკის ყურადღება, ბედნიერება მხვდა წილად, რომ მას სწორედ ჩემთვის მოეცა ინტერვიუ და ჩვენი „საქართველო“-მ ამ ბრწყინვალე დღესასწაულის დროს დაელოცა სრულიად საქართველო!

შემდეგ კი... ჩვენ სწორედ „ლაზარეს“ მკურნალობაზე, რწმენის დიდ ძალაზე და სხვა საკითხებზეც ვისაუბრობთ.

ხოლო „ლაზარეს“ საღვთო ნივთი ყოფილა, რომელიც ეკლესიაში ინახება — სეფისკვერიდან ნაწილების ამოსაღებად. მამა-აკაკიმ ჩემთან საუბარი ამით დაიწყო.

ქართველს, მთელ ერს, მთლიანად საქართველოს, რომ ეს ჯვარი ეტვირთოს სარწმუნოებით და ღმერთის ისინი განეძლიერებინოს. გილოცავთ „აღდგომასა ქრისტესა“ და ამიერეთაგან მშვიდობა ყოფილიყო და ღვთის დიდება მოსვლიდეს მთელს ერსა. დაგლოცავთ თქვენც, გაზეთ „საქართველოს“ მკითხველებს, თქვენს რედაქციას, საზოგადოებას, ყველა თქვენს კოლეგებს, სიმათლის წერისათვის — ღმერთი შეგვნიშოთ და გმვარველობდეთ.

— ძალიან დიდი მადლობა, მამა აკაკი.

„ლაზარეს“ და „კვეთებულის“ ლოცვებს, რომელთაც თქვენ ალაგვინებთ და არჩენთ ავადმყოფებს, არის სასწაული თუ ჩვეულებრივი რეალობა? როგორც გავიგეთ, ასეთი ხერხით მკურნალობა პირველად თქვენ გიცდით...

— ამაში უცხო არაფერი არის. ეს ძალა აქვს ყველა ღვთის მსახურს, ყველა მოძღვარს, ეს არის განსაკუთრებული მადლი და ნიჭი ქრისტესი. ჩვენ გავხსენით, სახარებაში უფალი როგორ ეუბნებოდა მასთან მისულ უძლეურ ადამიანს: „გნამს, რომ მე შემიძლია შენი განკურნება?“ თუ ეტყოდა მორწმუნე — „მნამს უფალო!“ „ამის! სარწმუნოებამან შენმან გაცხოვნა შენი!“ იყო უფლის პასუხი და მართლაც იგი იკურნებოდა. დღესაც ყველა მოძღვარი არის მქადაგებელი ამ სარწმუნოებისა, დამოძღვრავი და მასწავლებელი. ისე როგორც მე, ასევე ყველა ჩემი თანამოძმე, თანამოსამსახურე ღვთისა ქადაგებს სარწმუნოებაზე. აი, მე იმის მქადაგებელი ვარ, რომ უფრო მეტი სიღრმით ჰქონდეს გათვითცნობიერებული მრევლს სარწმუნოება, ეს ჩემი მთავარი მისიაა, თვით მაცხოვარმა ინება იმ თავისი ადამიანობით, განკაცებით, რომელიც მოიღო უფალმა ჩვენთვის, რომელსაც იგი აღსრულებდა ჩვენს თვალწინ და გვმოძღვრავდა, უნდა მივატოვოთ მას ყურადღება უნდა მივაქციოთ მის სიტყვებს, წმინდა წერილს, სახარებას ქადაგებას, და ამითი ჩვენ გავძლიერდებით ისეთნაირად რომ, ჩვენ ღირსი გავხდებით უფლის მოხელისა. ეს სარწმუნოებით ჩვენ მოგვცა და მოპყვება ურნება. ასევე დაიძლევა სხვა ცხოვრებისეული დაბრკოლებაც. მე ვითხოვ მორწმუნეთაგან, დადიოდნენ ეკლესიაში, მარხულობდნენ, აღსარებას ამბობდნენ, ინანიებდნენ!

ეს არის მთავარი: აღსარება, სინანული, ზიარება! აი, მარტო ამით იკურნება მორწმუნე. ხოლო როდესაც ყოველივე ამას აღასრულებენ, შემდგომ უკვე არის ლოცვები, როგორც „კვეთებულის“ ასევე „ლაზარეს“ ლოცვა. და ამ შემთხვევაში ეს ლოცვები უკვე მოქმედებს ეფექტურად. ზოგჯერ ელვისებურად. ძალიან სწრაფად. ბევრი გულის დაავადებების სხვადასხვა ფორმისაგან განიკურნა, ბევრი ოპერაციას გადაურჩა, ზოგი სისხლის გათეთრებ-

ისაგან და ზოგიც, სხვა უმძიმესი სატყვიარისაგან განთავისუფლდა.

დაავადება სულიერი მდგომარეობიდან უნდა იქნეს გამოკვეთული, შეიძლება ითქვას, ტკივილი თავისებური სასჯელია. თუ ადამიანი არ ინანიებს თავის ცოდვებს, ის უძლეურდება, რაც შემდგომ გამოსატყვის სხვადასხვა სიმსივნით, გონების დაკარგვით, ეპილეფსიით... „ლაზარეს“ ლოცვა შედეგს იმ შემთხვევაში გამოიღებს, როდესაც იგი მოძღვრის რჩევებს მორწმუნეობით მიჰყვება და ეზიარება. თავიდან არც კი ვიცოდი, თუ ასეთი შედეგი ექნებოდა ლოცვით მკურნალობას, რამდენადაც ვიცი, არც ჩვენთან და არც სხვა მართლმადიდებლურ ქვეყნებში „ლაზარეს“ ლოცვას რატომღაც არ კითხულობენ, „კვეთებულის“ ლოცვას

კი, სხვა ტაძრებშიც ალაგვინებ. მე ვასრულებ ღვთისგან ბოძებულ დიდ მადლს.

— მამა აკაკი, აქვე ეკლესიაში მყოფმა ქალბატონმა მიხრა, რომ თქვენ განკურნეთ „შიზოფრენიით“ დაავადებული მისი ძმა, მედიკინაში კი ცნობილია, რომ თითქმის ეს დაავადება არ იკურნება.

— ღმერთი ყოველსაშემძლეა, დიას, ასეთი შემთხვევა გვქონდა. შემძლებელი უფლისადმი რწმენა ასეთ მადლს ანიჭებს ადამიანს და ავადმყოფს ნებისმიერი მძიმე დაავადებისაგან იხსნის.

— საქართველოში თითქმის ყოველი მეორე ადამიანი ნევროზის სხვადასხვა ფორმითაა დაავადებული, მისი ათასგვარი დაავადებებით. თქვენ როგორ ახსნიდით, ნევროზი ეშმაკისეული ავადმყოფობაა თუ ამ მძიმე ცხოვრებისაგან გამომდინარე ჩვეულებრივი „სიმპტომი“?

— საერთოდ, ყველა დაავადება არის ცოდვიდან გამომდინარე. ხოლო ცოდვა თავისთავად ადამიანის ისეთი სულიერი მდგომარეობაა, რომ მას აქვს დაკარგული კავშირი ღმერთთან ანუ სარწმუნოებასთან, ამ ადამიანმა დაჰკარგა ზეცისკენ სწრაფვა, იგი გამიწიერდა, ის ჩავარდა ქვენა გრძნობებში, წინასწარმეტყველი როგორც ამბობს: „ადამიანი პატივში იყო და მიეშვება პირუტყვით“. და მან, ადამიანმა, დაჰკარგა თავისი სახე. ცოდვა გამრავლდა. ასევე იყო ბიბლიაში: „ოდეს გამრავლდა ცოდვა, სოდე მოისა, გომორისა“, და იქ არს მინეს მათ მართალი, ღვთის მსახურებისა. ისინი იმეორებდნენ მანერა, ზოგი სისხლის გათეთრებ-

ნელე, რაც იყო, ისევე იქ ამჯობინებდნენ ყოფნას, ეს არის ხორციელი განცხრომა, და ეს არის საზიარო სულითათვის. სხეულებრივად თუკი ადამიანი დაავადდა, მორწმუნეს ეს უნდა ახარებდეს! ის არ უნდა ეძიებდეს წამალს, და თუ ის ნამდვილად მორწმუნეა უნდა იკვლევდეს მიზეზს, რისგან არის ეს ავადმყოფობა წამოსული. „შეინანიე, ახლოსაა სასუფეველი“ ვიმეორებ: აღსარება, სინანული, ზიარება და ის განიკურნება, ვინც უფლის გზას დაადგება.

„ღმერთი მიღწივს ცოდვილსა ამას“ — დიდი მარხვის დასაწყისში, სწორედ ასე ვლოცულობთ და ეკლესია გვაძლევს მიმართულებას რომ, როგორც ცოდვილი მეზვერე ინანიებს, ასე უნდა ინანიებდეს ყოველი ქრისტიანი. რადგან ჩვენ კიდევ არ ვიცით რამდენი რამ შევცოდეთ, ღმერთს როგორ განვუდეთ, ჩვენ არ ვიცით მოყვასის მიმართ როგორი დანაშაული ჩავდინეთ კიდევ. განწმენდის შემდეგ ადამიანში შემოდის ის კეთილი მადლი, რომ იგი ღმერთს ემსახურებოდეს, ასეთნაირად იგი განიკურნება. ასეთი მრავალი მორწმუნე დადის ჩვენთან. არავითარი სხვა უკეთესი წამალი აღსარება და სინანული.

— არიან ადამიანები, რომელთაც აქვთ წინასწარმეტყველების ნიჭი, წინასწარმეტყველების დიდი უნარი. მამა აკაკი, როგორ ფიქრობთ, მათ აქვთ უფლება სხვადასხვა თქვენ ამის შესახებ, თუ საღობს გაქმდნენ, ხომ არ ეთვლებათ მათ ეს ცოდვაში, როცა წინასწარ გრძნობენ მინიშნებებს და გააცხადებენ?

— ასეთი ადამიანები უნდა დაუკავშირდნენ ეკლესიას და მიიღონ კურთხევა მოძღვრისაგან. თუ მოძღვარი დალოცავს და აკურთხებს, თუ ეს მათი წინასწარმეტყველება მრავალჯერ გამართლებული და ეკლესიის შესატყვისი იქნება ანუ შესატყვისი ეკლესიაში მოძღვრისა, ამ შემთხვევაში შეუძლიათ, თქვენ. დანარჩენ შემთხვევაში, მისი სხამალა თქმა, მისთვისე დიდად საზიაროა.

მაგრამ უმრავლესი წინასწარმეტყველება მოდის ხშირად ბოროტი ძალისაგან, მათ არავინ არ უნდა ენდოს.

— მამა აკაკი, როგორ წარმოგადგენიათ მეოცე საუკუნის შემდგომი საქართველო, როცა ამ ფონზე სხვადასხვა რელიგია იკადგებს ფეხს, ძალიან ბევრი სექტები, მიმდინარეობები გაჩნდა, როგორ უნდა მოვერიოთ მათ. ისე ეშმაკურად, უფასოდ ღმერთი არიგებენ მშვენივრად გაფორმებულ ილუსტრირებულ ჟურნალებს, სახლებშიც შედიან, რომ ძალიან ბევრი გაჭირვებული წამოეგება „30 ვერცხლისა“ და ერთი ფეოქიანი კანცელის ფასად. როგორ გვაგვითოთ ისე, რომ დავარწმუნოთ ასეთი ხალხი იმაში, რომ მტერი ასე უკვე მართლა

მოგვერება და საბოლოოდ დაგვაბრცხებს?

— რაც უფრო მეტი ადამიანი ვილოცებთ, იმდენად მეტი მადლი გადმოვა. ეს ადამიანები მოექცევიან. როგორმე ჩვენ უნდა მივიღოთ ისეთი ზომები, მთაწრობიდანაც კი, რომ მათ არ უნდა ჰქონდეთ ესეთი საშუალებები, რომ თავისუფლად დადიოდნენ და თარეზობდნენ. ეს სექტები და ყველა სხვადასხვა მავნე წარმონაქმნი, არის იმისთვის მოვლენილი რომ ჩვენში აღმოვფხვრას სარწმუნოება. საფუძველი გამოაცალოს ჩვენს ეკლესიას. ამაზე საშინელი ბოროტება არ არსებობს. მაშინ არც საქართველო იქნება და აღარც ქართველი. ეს საკითხი უნდა დადგეს მთავრობის წინაშე. მან კი უნდა მიიღოს ჯეროვანი ქმედებები საამისოდ. პირველ რიგში მათ უნდა მიხედონ სარწმუნოებას, ეკლესიათა აღმშენებლობას.

— ამავე ეკლესიის ქვევით, შენდება პატარა ეკლესია (წმინდა აბოს წამების ადგილებზე). რამდენად მართალია, რომ გადამტრეს ხე, რომელზედაც ბუნებრივად გამოსახულია ჯვარი?

— ჯერ კიდევ რევოლუციამდე ამ ადგილას ეკლესია მდგარა, მერე უღმერთობმა დაარბიეს. აქვე ახლომხლო კიდევ მრავალი იავარქმნილი ეკლესიის საძირკველია. ამჟამად, ეკლესიას იმავე ადგილზე აშენებს საპატრიარქოსთან არსებული სამშენებლო ორგანიზაციები.

დიას, მე თვით ვარ მწახველი ამ ხისა. ეს არის თითქმის ჩვეულებრივი ხე. ბუნებრივია, როდესაც ეკლესიისათვის საძირკველს ამზადებდნენ, მოაშორეს მისი ფენები, ყოველივე ის, რაც მათ ხელს უშლიდათ და ეს ხეც მოჭრეს. ყველა გაოგნდა, გადანაჭერ ადგილზე ჯვარი რომ იხილეს გამოსახული. ეს ფაქტია. რაღაცა ნიშანი.

— მამა აკაკი, მეტეხის ღვთისმშობლის ეკლესიაში ხომ სწორედ ქვემოთა მხრიდან ამოდიოდა თურმე თამარ მეფე ფეხშიშველი და ლოცულობდა, ასევე ამბობენ, რომ ქეთევან წამებულის წმინდა ნაწილებიც აქვეაო.

— დიას, არის.

თამარ მეფე როდესაც ლოცულობდა საქართველოს ბრძოლებში გამარჯვებისათვის, აქ ევედრებოდა ღმერთს. გადმოცემით ისიც ვიცით, რომ აქ ერთერთი დიდი სწმინდე, წმინდა შუშანიკის უხრწნელი ნაწილები, რომელსაც თავყანს სცემდნენ, ზემოთ იყო ამოღებული და თამარ მეფემ შეამკო ოქრომკერდის სამოსელით.

გადმოცემით წმინდა ქეთევანის ნაწილი იმყოფება აქ სადაც აი, ეს ნიშა და წმინდა შუშანიკისაც აქვეა.

— მამა აკაკი, მეტს აღარ შეგანუხებთ, რადგან ხალხი მოუთმენლად გელოდებათ, ნუთუ არ ილღობით... როდის დადინ თქვენთან ტკივილით გატანჯული ადამიანები?

— ამისათვის გვაქვს გამოყოფილი მარხვის დღეები — ოთხშაბათი და პარასკევი. განსაკუთრებით ამ დღეებში ტაძარში ხალხს ტევა არ არის. დაღლილს ისევე ღვთის შეწევნით ღმერთი მაძლიერებს ხოლმე, რომ ეს მისა შევასრულო. მე ყოველთვის მახსოვს რომ მიღებული მაქვს პატრიარქის კურთხევა და ჩემი მოწოდება უნდა აღვასრულო. იმ საქმეს, რომელიც მოყვასადმი დიდი სიყვარულით კეთდება, ღმერთი ყოველთვის შეიძლება.

მოძღვარმა ქრისტეს ჯვარი, ღვთისმშობლის ხატი დამილოცა — ჩემს წყალს ხელი შევახო და საოცარი სიმშვიდე მაჩუქა.

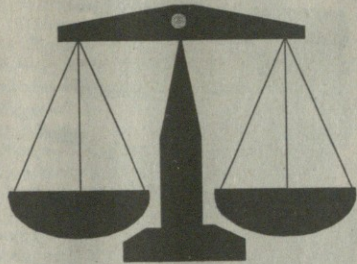
ძმობი ჩადუნელი

„50X50-ზე ახლა რომ ყოფილიყო, თუ ქართული ხარ, საქართველოს მხარე უნდა ღიებოდა“ ანუ მოსამართლე თალაქვაკის „საქმენი საგმირონია“

სასამართლო სახელმწიფო ორგანოა, სადაც უნდა დადგინდეს მტყუანი და მართალი. სასამართლოს გადანაწილებას კანონის ძალა აქვს, აქედან გამომდინარე, უდრის უფლებამოსილების მქონე ორგანო, რომელსაც შეუძლია დადგინდეს ან გააბედნიეროს ადამიანი. სამსახურად, სასამართლოში ჩვეულებრივი მოკვდავი ადამიანები მსახურობენ და როგორც საზოგადოებრივი ადამიანი, არც ისინი არიან დაზღვეულნი შეცდომებისაგან. ისტორიაში არის შემთხვევები, როცა ამერიკის შეერთებული შტატებისა და სხვა ცივილიზებული ქვეყნების მოსამართლეებს სასიკვდილო განაჩენი გამოუტანიათ, განაჩენი სისრულეში მოუყვანიათ და შემდეგ აღმოჩენილა, რომ ეს სიკვდილმისჯილი სრულიად უდანაშაულო ყოფილა. ასეთი შეცდომები მოსვლიათ, კიდევ ვიმეორებ, ამერიკისა და ევროპის მოსამართლეებს, რომელთა ხელფასი ათეულ ათასობით დოლარია და კორუფცია სასამართლო ორგანოებში თითქმის გამორიცხებულია. ახლა წარმოვიდგინოთ ჩვენი გაძვალტყავებული ქვეყნის 50 თუ 100 ლარიანი ხელფასის მქონე მოსამართლეების მიერ გამოტანილი განაჩენის უმრავლესობას თუ რა წონა ექნებათ. თუ ქრთამს არ აიღებენ, შიმშილით თავი ატკიცებდნენ, ხოლო შიმშილით ატკიცებული თავით ძნელია საქმის ძირფესვიანად შესწავლა და სწორი გადაწყვეტილების მიღება, ხოლო, თუ ქრთამს აიღებენ, მაშინ სასამართლოანი გადანაწილების მიღება შეუძლებელი ხდება, რადგან, როგორც წესი, ქრთამს უმეტესად დამნაშავე მხარე იძლევა. კიდევ ერთი, ჩვენს სასამართლოებში სამართლიანი განაჩენის გამოტანას ხელს უშლის მოსამართლეთა საკმაოდ მნიშვნელოვანი ნაწილის სრული უცოდინრობა იურიპრუდენციისა, რადგან მათმა უმეტესობამ საბჭოთა ეპოქაში მოსამართლეთა საგარეო დიდი და მანტია უბრალოდ ფულით იყიდა ან კომუნისტური ნომენკლატურული იერარქიის წევრობის გამო ერგო. ეს რომ ასეა, მოსამართლეთა საკვალი-ფიკაციო გამოცდებზე ჩაჭრილი სტაჟიანი მოსამართლეებიც მტკიცდებიან.

მოკლედ რომ ვთქვათ, მთაწმინდის რაიონის მოსამართლე თალაქვაკე ზემოთ აღნიშნული 50 თუ 100 ლარიანი ხელფასის მქონე გამოცდაზე ჩაჭრილი მოსამართლე გახლავთ, რომელსაც მიენდო რუსუბლიკის მასშტაბით ერთ-ერთი ყველაზე დიდ თანხებთან დაკავშირებული სადაო საქმის განხილვა და გადაწყვეტა. ამ საქმის მიხედვით ერთმანეთს ედავებიან თურქული ფირმა „გურტელი“ და კომპანია „ჯეოსელი“, რომლის აქციათა 60%-ს ქართული მხარე ფლობს. მათ შორის დადებული ხელშეკრულების მიხედვით ფირმა „გურტელს“ „ჯეოსელისათვის“, რომლის 40%

წილს თავად „გურტელი“ ფლობს, უნდა მიენიჭებინა 4 მლნ დოლარის ღირებულების აპარატურა, რაც მან გააკეთა კიდევ, მაგრამ ეს თანხა თვითონ უკან უნდა დაებრუნებინა „ჯეოსელის“ მიერ ბანკიდან გამოტანილი შეღავათიანი კრედიტით, ხოლო ზემოთ აღნიშნული ხელშეკრულების

ერთ-ერთი პუნქტის თანახმად „გურტელი“ იღებდა ვალდებულებას დახმარებოდა „ჯეოსელს“ თურქული ბანკიდან შეღავათიანი კრედიტის გამოტანაში. „ჯეოსელმა“ „გურტელს“ მიერ შერჩეულ კრედიტის მიღების მიზნით დააგირავა 6 000 000 დოლარზე მეტი ღირებულების აპარატურა, დააზღვრა ქონება, რაშიც გადაიხადა 78 ათასი დოლარი, სხვა მომსახურებისათვის 28 ათასი დოლარი და ყოველივე ამის შემდეგ თურქულმა ბანკმა უარი განაცხადა კრედიტის გაცემაზე. როგორც ირკვევა, თურქულმა მხარემ აზიურ ეშმაკობას მიმართა, მოინდომა დამატებით „ჯეოსელის“ ქართული მხარის წილიდან 40%-ის ხელში ჩაგდება და თავისი გავლენის ქვეშ მყოფ თურქულ ბანკს უარი ათქმევინა „ჯეოსელისათვის“ კრედიტის გაცემაზე. ეს თვით თურქული ბანკის ხელმძღვანელობამ აღიარა. ასეთია, მოკლედ, ამ საქმის შინაარსი. ახლა მკითხველმა განსაჯოს, შეეძლო თუ არა მოსამართლე თალაქვაკეს ხელაღებით არ გაემტყუნებინა „ჯეოსელი“, სადაც დომინირებენ ქართველები, რათა თურქებს მთელი კომპანიის ხეკში ჩადების შესაძლებლობა არ მიეცეთ. რა არის ეს, თუ არა შენი სისხლისა და ხორცის ჩაწისვლა და მათ ხარჯზე უცხო თესლის გაღება. ასე გვინდა ჩვენ საქართველო ქართველების ქვეყნად დარჩეს? ასეთი აბომალიანობები როდემდე უნდა ვიყოთ? აგერ, სულ ახლახანს არ იყო, რომ თურქმა მოსამართლემ ჩვენი ბავშვები თევზობით სანამ არ აყურყურებდნენ ციხეში და სისხლი არ გაუშრო, მანამდე არ გაანთავისუფლა? თუ ვინმე ფიქრობს, რომ ქართველი ბავშვები დამნაშავენი იყვნენ და თურქეთ-საქართველოს მეგობრობის ხათრით ან თურქეთის პრეზიდენტის მხრიდან შევარდნაძის პატივისცემის ნიშნად გაამართლეს ისინი?

მშვენიერად აქვს ნათქვამი სასამართლოს ამ გადაწყვეტილებაზე ბატონ ფრიდონ ინჯიას გაზეთ „ახალ თაობაში“ მიცემული ინტერვიუში: „თალაქვაკემ შესანიშნავად იცოდა, რომ ეს 100%-ით ქართული მხარის მოგებული საქმე იყო. 50-50-ზეც რომ ყოფილიყო, თუ ქართველი ხარ, საქართველოს მხარე უნდა დაიკავო, სამართლიანობის გამო და იმის გამოც, რომ ის თანხა, რაც „ჯეოსელში“ შემოდის, საქართველოს ბიუჯეტს ავსებს, საქართველოში იხარჯება, ე. ი. ეროვნული საქმეა და არ შეიძლება, ქართული ბიზნესი უცხოელს ფეხქვეშ გაუფიქროს.“

ძნელია ეჭვი არ შეგეპაროს მოსამართლე თალაქვაკის გადაწყვეტილების სისწორეში, როცა მოპასუხე მხარის წარმომადგენლის, გენერალური დირექტორის ლოლობერიძის ავადმყოფობის გამო, რაც საბუთითაც დასტურდება, სასამართლო სხდომა არ გადაიდო, ასევე, როცა იცი, რომ პროცესზე მოსული „ჯეოსელის“ ადვოკატი ზაზა ხატიაშვილი არ დაუშვებს სასამართლოზე. ეჭვი კიდევ უფრო ძლიერდება, როცა შეიტყობ, რომ ჯეოსელის მიერ შეგებებული სარჩელი, რომელშიც მას გადახდილი აქვს 5 ათასი ლარი, მოსამართლემ არ მიიღო. „ჯეოსელი“ არ ეთანხმება მთაწმინდის სასამართლოს სახელგანთქმული მოსამართლის გადაწყვეტილებას და ქალაქის სასამართლოში გასაჩივრებას აპირებს. იმედი ვიქონიოთ, რომ სამართლიანი და პატრიოტი მოსამართლეებიც არიან საქართველოში.

ბიბი თვალაშაძე

სატირისა და იუმორის კუთხე

კუბრიკის მასინკელია ნიკოლოზ იოსებიაძე

გაბათილშობილად შაირაბი

1. მე შაირი არ მინდოდა, თქვენ ამტყუებთ ძალადა, მთელი კვარტლის შემოსავლით ვერ გავაყვებ კალათა.
2. აქეთ ფიცარი, იქეთ ფიცარი, როგორ გამხდარხარ, ველარ გიცანი.
3. ავედი კიბეზე, ქვები მაქვს კბილებზე, სტომატოლოგი მიყურებს ჯიბეზე.
4. ავედი ბანზე, გავიძრე ტანზე, უჭმელობისგან ველარ ვარ ჯანზე.
5. შაირი, შარაკუტელი, შემოგვეყვია კურდღელი, სძოვს უნიტრატი ბოსტნეულს, ის თავზედი და უზრდელი.
6. ორლოზე ამოვიარე, დანა ვიპოვე რუსული, მეზობლის ბიჭი იჩხირავს, ჩემთან გამოდის კრუსუნი.
7. ძალუაშენმა დამპატიჟა, წინ დამიდგა ხაინი, მეტი არაფერი ჰქონდა, სირცხვილისგან დავიწვინი.
8. ორი-სამი თეთრი მქონდა, გავაცურე ზღვაშია, ვინც ქურდობს და ბიზნესმენობს, მართო იმას არ შია.
9. ბალჩაშია გადვიხედე, ვირი ება კანაფითა, რა ხანია ჩაის ვერ ვსვამ შაქრითა და კარაქითა.
10. დედაშენმა დამპატიჟა, წინ დამიდო მთელი გოჭი, ხორცი თვითონ შემეჩამა, დამიტოვა ფეხის კოჭი.
11. ბალჩაშია გადვიხედე, სამი ვირი დგასო, ერთი ირჭობს, ერთი ქაჩავს, ერთი არაყს სვამსო.
12. რანაირი შაირია, ეგ არ იყო მაგისაო, მაგისთანებს აღარ ამბობს აღარც ბავშვი ბალისაო.

გადმოაკეთილშობილა ნიკოლოზ იოსებიაძე

რა დროს სკიპტრა და სკამია

დაიმახსოვრე ძამია, სიცოცხლე ერთი წამია, ქვეყანა თავზე გვექცევა, რა დროს სკიპტრა და სკამია.

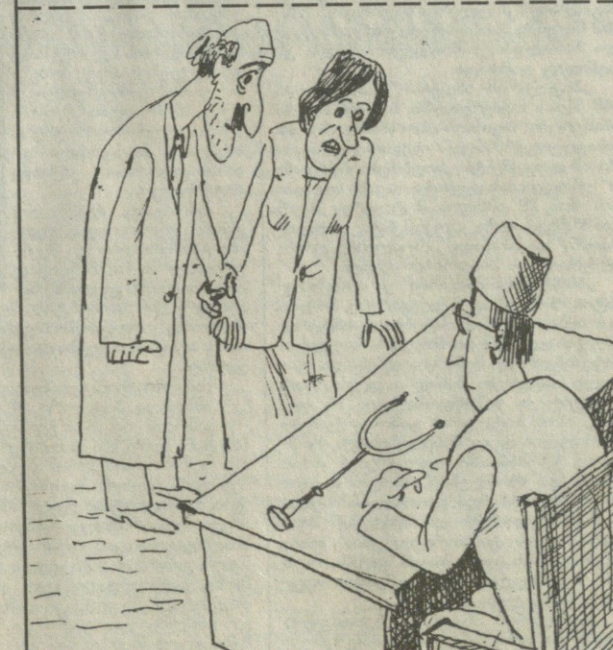
რა ბედენაა პარტია და მითუმეტეს ფრაქცია, ამდენმა დანერგვამ, ქვეყანა თავს დაგვქცია. მე გვედრებით სუფევსა, ხალხო, უარი არა თქვათ, ჩვენს საკუთრებებს, ჩვენს მიზანს, მთლად საქართველო დავარქვათ. რაც იყო, იყო, შევრიგდეთ, შუღლი და მტრობა გვეყოფა, შუა ქართლი ხომ წავგვლიჯეს, გვედავებინა ქვემო ქართლს. თუ შევარჩინეთ ქართლი და, ვერ დავიბრუნებთ აფხაზეთს, საფლავიც აღარ გვეკუთვნის, საქართველოში აღარც ერთს.

გმონი სახელიც არ გვრჩება საქართველოდან სახსოვრად

მზე დაგვიბნელდა ქართველებს, ჩრდილი მიადგა მთვარესაც, გავაზი უკვე გავყიდეთ, გვევაჭრებიან ყვარულსაც. თელასს იანკი პატრონობს, ვყიდით თბილსრესს და ჟინვალსესს, რა წესებითაც დავიწყეთ, კვლავაც ვაგრძელებთ იმავე წესს. თურქი წერეთლის პროსექტზე თურმე „თეთრ ქალაქს“ აშენებს, რა ქნას ქართულმა მთავრობამ?! — ფული სჭირდება არჩევნებს. ბაზალეთის ტბას ყიდულობს ჩვენი ძმა იზრაელი, ალურიცხავი გამოჩნდა ამგვარი „მყიდველ-მშველელი“. კარგია, როცა გიჭირს და მხარში დადგომა იცის ძმამ, ბაზალეთი თუ გავყიდეთ, რა დაგვიშავა ლისის ტბამ? კუს ტბაც მიყვიდოთ ვილაცას, თავისი კუეზიანად, მერე დავესდეთ და ვიტყვიოთ ქართულად, მრავალსმინად. ჰყიდინა დედა სამშობლოს თვალს და ხელს შუა, ნაღდ ფულზე, რომ გაიმყარონ პოსტები ვინც სხედან „ზედა სართულზე“. თუ ეროვნებას დავგმობთ და გავყიდით ქართულ მიწა-წყალს, აქ ვილა გააჭაჩანებს თვითმკვლელ ქართველ ერს, იმ საწყალს?! ღმერთო, რა ძალამ აქცია ქართველი ვაჭრად, მათხოვრად?! გმონი სახელიც არ გვრჩება საქართველოდან სახსოვრად!

— ფეხილია, მიხო?!
— ფეხილიკი არა, მინაა, ჯო. მთელი კახეთის მიწები იყიდება და გულზე დასაყრელად უნდა შავინახო

ფსიქიატრიული საავადმყოფო:
— ექიმო, თუ შეიძლება, კარგად გასინჯეთ... ისევ ხვალინდელი დღის იმედით ცხოვრობს!

თემები 6. იოსებიაძის
ნახატები 8. აბაშიძის

რეპაზ მიშველაძე:

აი, რა მინისტრი გვყოლია...

შარშან, თბილისის ერთ სკოლაში, ღია გაკვეთილის ჩასატარებლად მიმოიწვიეს.

სანამ გაკვეთილს დაიწყებდნენ, გაგვადინორდინ და ქართულის მასწავლებლებს გვითხე უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიას რა ნიგნით ასწავლით მეთქი.

დამისახელეს ჩემი რედაქტორობით 1986 წელს გამოცემული ავტორთა კოლექტივის „უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორია“, 1998 წელს გამოცემული ჩემი სახელმძღვანელო „უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორია“ და ნოდარ გრიგალაშვილის „სკოლაში შესასწავლი ლიტერატურა“.

ჩემი გვარის დისახელება მასწავლებელ პატივისცემად მივიწიე და ვთქვი.

პირველი სახელმძღვანელო მოძველებულია, რაც შეეხება მეორეს, იგი ხომ სტუდენტებისათვის არის დანიშნული, აი, ნოდარ გრიგალაშვილის ნიგნით მართლაც საინტერესო და თქვენი ფრთხილ გაშლისადაც ნიგნია მეთქი.

მართალი ბრძანდებით, მაგრამ ჯერ ერთი, აღარ იმეფება, მთელს კლასში ერთი ცალიც არ მოგვეძებნა, მეორეც, ნ. გრიგალაშვილის ნიგნში სასკოლო პროგრამით გათვალისწინებული ყველა მწერალი და ნაწარმოები არ არის განხილული.

გალაკტიონ ტაბიძეზე ჩავატარე ღია გაკვეთილი იმ დღეს.

ქართულის მასწავლებელმა კიბეზე ჩამომაყილა და დაბეჭდებით დაიჩივნა: მართალი და მართალი, რა ხდება, ბატონო რევაზ, მოსწავლეებსაც ვეღარ ვამტყუნებ თანამედროვე მწერლობა რომ უსუსტად იცნას. ათი წელია დამოუკიდებელი ქვეყანა ვართ, შეიძინე წილი, რაც საამუშროო სტაბილიზაციაში ვცხოვრობთ და რა გახდა, ბოლოსდაბოლოს, ერთი სახელმძღვანელოს შექმნა, რა დავამავთ ასეთიო.

პროგრამა თუ გაქვთ-მეთქი? სწორედ რომ პროგრამა გავქს სამინისტროს მეთოდსავე მიერ დამტკიცებული და სხვა არაფერიო.

ვისაც სწავლა უნდა, დარბის ცალკეულ მწერალთა ტომოვლების საძიებელად ბიბლიოთეკიდან ბიბლიოთეკაში.

თქვენ თბილისის უნივერსიტეტში უახლესი ქართული ლიტერატურის კათედრის განაგებთ, არ გენიხნით და თქვენც გაკვეთებით ეს საცდელიო.

გადავხედე თავი, შარშან ზაფხულზე, დავეხედე წინ სამინისტროს მიერ დამტკიცებული პროგრამა და დავერე ქართული ლიტერატურის სახელმძღვანელო საშუალო სკოლის XI-XII კლასებისათვის.

შარშან სექტემბერში ვახსენე ჩემი ნაცოდელარი განათლების ახალდანიშნულ მინისტრს ბნ ალექო კარტოზიას.

ეს რა არისო, ხეწებით მკითხა ახალბედა მინისტრმა.

საშუალო სკოლის სახელმძღვანელოა-მეთქი.

ყველა ყველა და თქვენ მაინც უნდა იცოდეთ ბატონო რევაზ, რომ სახელმძღვანელო ასე არ იწერება.

საქალაქო ჯერ არ გაუშლია და რა ნაკლი შეატყო თავისი მინისტრული გუშანით ჩემს სახელმძღვანელოს-მეთქი, მითით გავიფიქრე.

ჯერ უნდა მოგეტანათ განცხადება, რომ სახელმძღვანელოს წერდით, ჩვენ იმ განცხადებას განვიხილავდით, მერე უნდა მოგეტანათ სახელმძღვანელოს პროექტი და მაკეტი, ან კომპიუტერზე ანგარიში ორი თავი. ჩვენ იმ მაკეტს განვიხილავდით და ან დაგრთავდით სახელმძღვანელოს შექმნის უფლებას, ან — არა ჩვენი დასტურის შემთხვევაში, თქვენთან დაიდებოდა ხელშეკრულება, მოგვემდით ავანსს, მერე თქვენ დაწერდით სახელმძღვანელოს, ჩვენ გამოვაცხადებდით ტენდერს და, თუ თქვენი სახელმძღვანელო კონკურსში გაიმარჯვებდა, იმ შემთხვევაში რეკომენდაციას გავუწევდით, რათა იგი რომელიმე გამოცემლობას გამოეცა და სკოლებითათვის შეეთავსებინათ.

მითხრა ეს მინისტრმა კარტოზიამ, ამოიხეხა და თვალადი ქურს მიაყრი. მაგრამ მე უკვე გამზადებული სახელმძღვანელო მოგიტანე, არ შეგანუხეთ საავანსო და სახელმძღვანელო, ახლა გადავცით სარეცენზო, განხილეთ, თუ მოგეწონებათ, გამოეცით, თუ არა და კარგად იყავით-მეთქი.

დადლოდი თვალადი ქურს მოაშორა და ისე შემოიხედა, აშკარად მაგრძნობინა, როგორც ვხედავ, მუტს ვეღარაფერს გაგაგებინებო.

კი, ბატონო, ასეც შეიძლება, უდგე-მურად დადებოდა და ხელნაწერი დატოვებო.

გავიდა ორი თვე დავერეკე მინისტრს, როგორაა ჩემი სახელმძღვანელოს საქმე, ბატონო ალექო-მეთქი.

კარგადო, მიპასუხა.

სარეცენზო და თუ გადავცით-მეთქი.

რა რეცენზია უნდა, ბატონო რევაზ, თქვენს დაწეროს. ტენდერზე გავიყვანე და გამოეცემო.

გავიდა კიდევ სამი თვე. მინისტრს რამდენჯერმე დავერეკე, მაგრამ განათლების მსტრამზე ზრუნვით გახლდათ გართული და ვერ მოვიხედე.

თვითონ, აბა, სად მოიცლიდა ჩემთან დასარეცად.

ერთხელ დაკრძალვაზე მოვეკარი თვალი, გამწარვითხე და ნიკოლოზ ბარათაშვილის ქანდაკების მსგავსად მკლავისაგან და ცას აცქეროდა.

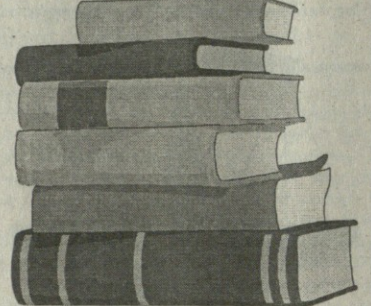
კარგა ხანს ველოდი, სანამ „ცისა

ფერს“ მოაშორებდა მხერას და ჩემი სახელმძღვანელო შევასწავნე.

ბატონო რევაზ, ახლა თებერვალში ტენდერს გამოვაცხადებთ, განვიხილავთ თქვენს სახელმძღვანელოს და ყველაფერი რიგზე იქნება, დამაიმედდა.

აგაშენა ლმობი-მეთქი.

ახლახანს, 19 აპრილს, ისევ დავერეკე. შეიძლება ასე ჩქარა არ დამეცნებო, მაგრამ თითქმის აპრილს მიმინვიეს ერთ სკოლაში ქართული ენის დღესთან დაკავშირებით და ქართულის მასწავლებელ-

მა მკითხა: — თქვენს ინტერვიუში ნაფიქსი, რომ უახლესი ქართული ლიტერატურის სასკოლო სახელმძღვანელო დაგინერიათ. როდის მოაღწევს ჩვეულებრივად.

სამინისტროს შარშან სექტემბერში წარუდგინე და ენახათ, რა ბედი ეწევა მეთქი.

სანამ რამეს ვეტყვოდი, მინისტრმა მკითხა:

სადა ხართ, ბატონო რევაზ, რატომ არ წარმოგიდგინეთ ტენდერზე სახელმძღვანელო ხომ ხუმრობენ ზოგჯერ.

ვიფიქრე, მესხმრება-მეთქი. მინისტრმა კი, ველოდით, ველოდით თქვენს სახელმძღვანელოს და რაკი „უახლესი“ არავინ არაფერი წარმოადგინა, დავერე ტენდერში.

ბატონო ალექო, მე ხომ შარშან სექტემბერში მოგართვით სახელმძღვანელო-მეთქი.

კი მაგრამ, როცა ტენდერი გამოცხადდა, უნდა მომზადებულიყავით, წაგელოთ ეს სახელმძღვანელო, წარმოგედგინათ ტენდერზე და მერე ვილაპარაკებდით მის გამოცემაზე.

რა უნდა წარმოგედგინა ტენდერზე, ბატონო ალექო-მეთქი, გული შეგეკუმშა მოულოდნელობისაგან.

რა და თქვენი სახელმძღვანელოს პროექტი, ან ორი თავი კომპიუტერზე ანკობდით.

მერე თქვენი განხილავდით და, ან დამრთავდით სახელმძღვანელოს შექმ-

ნის უფლებას, ან — არა, ხომ ასეა, ბატონო ალექო-მეთქი?

ოღონდაც... ოღონდაც გცოდნიათ ყველაფერი, ბატონო რევაზო, გაიხარა მინისტრმა.

კი მაგრამ, მე ხომ სატენდეროდ მთელი სახელმძღვანელო წარმოგიდგინეთ რვა თვის წინათ-მეთქი.

საქმეც მაგაშიაო.

რაშია საქმე, ბატონო ალექო-მეთქი.

ბატონო რევაზ, მე თქვენ მოგახსენებთ, რაც ტენდერის კანონითაა გათვალისწინებული, რაკი არ გვერათ, როგორც ეს უნდა, ისე მოიქცით.

რა ასეთი დაუფერებელი მნახეთ, ბატონო ალექო, მაინტერესებს, ამ რვა თვის განმავლობაში ან თქვენ, ან სახელმძღვანელოს განყოფილებაში თუ ჩახედო ჩემს ნიგმს-მეთქი.

არა, გულწრფელად მიპასუხა მინისტრმა.

იქნებ სარეცენზოდ გაუზღავდით რომელიმე სპეციალისტს-მეთქი.

არა, აქა მაქვს კანონი-მეთქი.

როგორ მოვიქცე, რას მიწევთ-მეთქი.

მომზადდით, წაიღეთ თქვენი სახელმძღვანელო, აგვისტოს ბოლოს ტენდერს მოვრეკე გამოვაცხადებთ, წარმოგედგინეთ სახელმძღვანელოს მაკეტი და ენახათ, ვიმსჯელებთ.

ეს ხომ იმას ნიშნავს, რომ უკეთეს შემთხვევაში, ორი წლით კიდევ უახლესი სახელმძღვანელო დარჩება სკოლა-მეთქი.

ნუ გეშინიათ, არ დაიქცევა ქვეყანაო.

შე კი მაშიშვლი, ეგ რა პასუხია.

იქნებ დაგვეცით ამ რვა თვის განმავლობაში ერთხელ მაინც, ან ტენდერის გამოცხადება შეგეტყობინებინათ-მეთქი.

მეო, სად მცალია ცალკეულ ავტორებს სახლებში ვურეკო.

ნუთუ ეს არის სამაგიერო იმისათვის, რომ მე, უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის ერთმა რიგითმა სპეციალისტმა, სახელმძღვანელო დავერე და ამით ჩვენი სკოლისადმი ზრუნვა ჩემურად გამოვხატე-მეთქი.

ბატონო რევაზ, მე უკვე ყველაფერი აგვისტოში და ან თქვენი საქმე თქვენ იცითო, წოდებლობას მინისტრმა.

არ დაკიდეთ ყურმილი, ბატონო ალექო, უკანასკნელი თხოვნა შემინულო, ეგ სახელმძღვანელო დღესვე თქვენს მდივანს დაუტოვებ, რომ კიდევ ერთხელ არ შემოვიდეთ თქვენს კაბინეტში და ეს უსაბამო საუბარი არ გავაგრძელო. საერთოდ, თუ შეურაცხყოფად არ მიიღებთ, ამირდებოთ ერთმანეთს ნულარ მივესალმებით-მეთქი.

საიმეფებო, ბატონო რევაზ, დამასანართ, თორემ ეგ წინადადება მე უნდა შემეთავსებინა თქვენთვისო.

მივიდა პარასკევი, 23 აპრილს, განათლების სამინისტროში.

განათლების მინისტრის თავთან თა-

ნაშენეს ქნ შიზას მიგმართე ჩემი ხელნაწერი უნდა დაეტოვებინა თქვენივე ბნ ალექოს და გამაბნებო-მეთქი.

არაფერი დაუტოვებიაო, შენ უნდა თანაშემწე.

თუ კალი ხარ, გამიგე, მინისტრის მოადგილეებიდან ვის ეხება სახელმძღვანელოს საკითხი-მეთქი.

რა გაგება უნდა, ბატონო რევაზ, ბატონო ვლადიმერ სანაძეს ეხებაო.

ბევრი რომ არ გავაგერძელო, ქმნა მზამ ჩემს თვალწინ შკითხა ბნ ვლადიმერ სანაძეს, სახელმძღვანელოს განყოფილების გამგეს, ქნ წელი მდინეშივლის და განყოფილების თანამშრომელს, ბნ პამელტ ჩვენკელს, ამ ბოლო რვა თვის განმავლობაში რევაზ მიშველაძის სახელმძღვანელოზე ხომ არაფერი გაგიგიაო.

სამივე უარი მოახსენა.

ბატონო რევაზ, ნუ ღელავთ, ახლა მინისტრი მივლინებთ. სამშაბათს ჩამოვა, შევასხენებ და მე დაგვირუხებთ თქვენს ხელნაწერს, დამამშვიდა ქმნა მზამ.

ასეთია, ძვირფასო მკითხველო, „უახლესი ქართული ლიტერატურის ისტორიის“ სასკოლო სახელმძღვანელოს სედიანი ისტორია.

ახლა დახლოებით მაინც ხომ ხედავთ, რატომ არა აქვს სახელმძღვანელო ბი ჩვენს სკოლას.

მე, უახლესი ქართული ლიტერატურის სპეციალისტს, თუ კათედრის გამგეს, პოვეფსორს რომ ასე მომეცა წოდებლობით აღსაყვამ მინისტრი, სხვას რა ხერხი დააყრის.

ამ აშმაგს, შეიძლება, ორგანიზაციის მომცეს.

ან ჩემი დარეკვისა და გაცხადების შემდეგ სასწრაფოდ დაანერჩეს მინისტრი ვინმეს უარყოფით რეცენზიას და თავს გაიმართლებს, აქამდე ვერ გაგიბედავთ, თორემ თქვენი სახელმძღვანელო არ მოგვეწონათ (თუმცა ამის გასაკეთებლად მისავე სამინისტროში გზა მოჭრილი აქვს, რაკილა უკვე ვიცო, რომ დღესვე არავისთვის გადაუცემა).

ან კიდევ ერთხელ გაიჩვენეს შეუზღუდვად და მტყვცეს: თქვენ ჩემთვის, ბატონო რევაზ, სახელმძღვანელო საერთოდ არ მოგიტანიათ.

თუ ჩემი ეჭვი გამართლდა, რესპუბლიკის პროკურორის გასაგონად ვახსენებ: ძალიან გამიჭირდება ყურში არ ვხედე განათლების მინისტრ ალექსანდრე კარტოზიას, აბუზად ჩემი აგდებო-მეთქი.

ეჰ, ჩემო ალექო, შენ კი არ დამცინი, ერთი იგავის არ იყოს, სკამი დამცინის, რომელზეც წამოკეულებარ.

ამიტომ ჩემი და იქნებ ქართული სკოლისა(ც) უფედურება უფრო იმითა ბრალია, ვინც შენ მინისტრად გაუერთხა.

25. IV. 1999 წ.

„პიტლუკის ანდრეი“ — პიტლუკის სიკვდილის წინა ნააზრები.

დოკუმენტი სახელწოდებით „პიტლუკის ანდრეი“ ისტორიკოსებისათვის და საერთოდ საზოგადოებისათვის ცნობილი გახდა 1959 წელს. საინტერესოა თვითონ ფაქტი, თუ როგორ შეიქმნა იგი. იდგა 1945 წლის თებერვალში. ფაქტური გერმანია სულს ღვავდა, ქვეყანა ნანგრევებში იწვა. კაცობრიობა მიუახლოვდა მოახლოვებულ გამარჯვებას. იმპერიის კანცელარიის მინისტრებში გამარჯვებაში იმედგაცრუებული პიტლუკი შეუდგა ფაშისტური რაიხის ისტორიის ხმამაღლა განსჯას. მისი ეს საუბრები ჩაინერა მისმა ბოლომდე ერთგულმა მარტინ ბორმანმა. შეენიშნათ, რომ ბორმანმა მანამდე, კერძოდ 1941-1942 წლებში ანარმა პიტლუკის მიერ დასვრების დროს სხვადასხვა პრობლემებზე გამოთქმული მოსაზრებები და რომელიც ცნობილი გახდა, როგორც „მადელთან პიტლუკის საუბრები“. 1951-1952 წლებში ისინი პირველად გამოქვეყნდა ნაწილებად, მომდევნო წელს კი წინადაც გამოიცა.

„პიტლუკის ანდრეი“ ჩაწერილია 1945 წლის თებერვალში. სახელწოდება ჩაანერგეს თვითონ ბორმანმა მისცა. დასაუბრებელს მისი ისტორიკოსადი აბი ამ დოკუმენტს „საუბრები ბუნკერში“ უწოდეს. მას დაემატა თავისი სიკვდილის წინ 29 აპრილს პიტლუკის მიერ ნაცარანსებში ორი დოკუმენტი, „პოლიტიკური“ და „პირადი“, რომლებიც ფორმალურად მის ანდრეად იქნენ.

„პიტლუკის ანდრეი“ ეს ის დოკუმენტია, რომელსაც მკვლევარები, პოლიტიკოსები, ჟურნალისტები, დაინტერესებული ადამიანები ნახევი საუბრები ისტორიკოსადი მიმართავენ და ცხოველი ინტერესი მისადმი დღესაც არ განეხლებოდა. წინამდებოდა ის ფაქტი, რომ პიტლუკის გამონათქვამები მიმართულია იმ გერმანელებისად, რომლებიც გერმანიაში იცხოვრებენ ომის შემდეგ და რომლებიც, როგორც ფიურერი იმედგინებდა, გაითვალისწინებდნენ მის შეცდომებს და შეძლებდნენ მისი ჩანაფიქრების განხორციელებას. სიამოვნებით სახს ვუსვამთ იმ ფაქტს, რომ ჩვენს მკითხველს ამ დოკუმენტის გაცნობის საშუალება ეძლევა.

„პიტლუკის ანდრეი“ მკითხველს ვთავაზობთ ფრგანტებად მცირე შემოკლებებით.

რაც შეეხება გერმანიას, — მოგვითხრობს 4 თებერვლის ჩანაწერი, — ჩვენ არჩევანი არ გვქონდა. როგორც კი გამოვაცხადეთ ჩვენი სურვილი გავვერთიანებინა ბოლოსდაბოლოს ყველა გერმანელი ერთ დიდ იმპერიაში და უზრუნველგვეყო მათთვის ქეშმარიტი

„საუბრები ბუნკერში“

დამოუკიდებლობა, — სხვა სიტყვებით ცხოვრების ისეთი შესაძლებლობა, როგორც მათ სურდა, — მთელი ჩვენი მტრები უმაღლესი მინისტრის ჩვენს წინააღმდეგ. ომი გარდაუვალი შეიქმნა თუნდაც ერთი მიზეზის გამო: მის ასარდებლად ჩვენ არ შეგვეძლო და არ გვინდოდა დამოუკიდებლობის მოქმედებით დაეკმაყოფილებულიყავით. ამგვარი დამოუკიდებლობა მისადაცება შეეძლებს და შევიცარი-ელვებს, რომლებიც ყოველთვის მზად არიან საეჭვო და ცრუ ლიზუნების გასაზიარებლად იმ პირობით, რომ ისინი ამავე დროს ჯიბეებსაც გაისტელებენ. ამავე მიზეზით გაიმართა რესპუბლიკაში ვერ წამოაყენა უფრო ღირსეული მოთხოვნები. ამგვარი საქციელი კი არასაკადრისაა მესამე რაიხისათვის.

ამრიგად, ადრე თუ გვიან ჩვენ ომისთვის ვიცავით განწირულნი და ჩვენს ერთადერთ საზრუნავად იქცა მისთვის ყველაზე ხელსაყრელი მომენტის შერჩევა. და როგორც კი ჩვენ ომში ჩავერთეთ, ლაპარაკი აღარ შეიძლება იქიდან გამოსვლაზე.

„ამ ომის მომავდინებელი ფაქტორი, — ამბობდა პიტლუკი 14 თებერვალს, — გამოდგას ის, რომ გერმანია დაიწყოს ნამეტანი ადრე და ამასთან ერთად, ნამეტანი გვიან. სამხედრო თვალთხედვით ჩვენივეს უკეთესი იყო ომის ადრე დაწყება. მე ინიციატორი უკვე 1938 წელს უნდა ახელო და არ მიეცა საშუალება მომინალოდგისათვის ომში ჩავერთე 1939 წელს, ვინაიდან ომი ყველა შემთხვევაში მაინც გარდაუვალი იყო. ამასთან ერთად ბრალს მე ვერც კი დამდებენ, რადგან ინგლისი და საფრანგეთი მოუხმებო ჩემს ყველა მოთხოვნას დათმამენს.“

დღევანდელი თვალთხედვით ომმა ბევრად დაგვიანა ჩვენი მორალური მომზადების თვალთხედვით კი იგი ბევრად უფრო ადრე დაიწყო, ვიდრე საჭირო იყო. ჩემმა მოსაზრებებმა ჯერ კიდევ ვერ მოახსრეს სრული სიმნიშვნელობა არსებითად, მე კიდევ ოცი წელი მჭირდება, რათა მომეზიფებინა ეს

ახალი ელიტა, ქაბუების ელიტა, რომელიც ყრმობიდანვე ჩაველობდა ნაციონალ-სოციალიზმის ფილოსოფიაში. ჩვენივეს, გერმანელებისათვის ტრაგედიაა ის, რომ ჩვენ არასოდეს არ გვეოფინდა დრო. გარემოებანი ისეთი იქნებოდა, რომ ჩვენ იძულებულნი ვიყავ-

ით გვექცა. და თუ ახლა ჩვენ არ გავქსდრო, უმთავრესად ეს იმით ახსნება, რომ ჩვენ არ გვყავდნის სიჭრტე-უხარმაზარი სიჭრტეების მფლობელი რუსებს შეუძლიათ უარი თქვან აქაბრებაზე, დრო მათ სასარგებლოდ და ჩვენს საწინააღმდეგოდ მუშაობს. განგებას ჩემთვის საკმარისი სიკიცხლევ რომ მოეცა იმისთვის, რომ ნაციონალ-სოციალიზმის იდეების სრულ გამარჯვებაზე მიმეცნა ჩემი ხალხი, უფეველია, მტრები არასდროს დამავდიდნენ ამით სარგებლობას. ისინი ყველაფერს იღონებდნენ, რათა მანამდე გავცნად გერმანიის, ვიდრე პრისპირ აღმოჩნდებოდნენ გერმანიისათვის, რომელიც ერთი რწმენითა და ნაციონალ-სოციალიზმით შედუღდებოდა და რომელიც უძლეელი იქნებოდა...“

ჩვენ გვესაჭიროებოდა მშვიდობა, რათა შეგვეკრულებინა ჩვენი პროგრამა და მე ყოველთვის ვისწრაფვოდი მშვიდობის შესანარჩუნებლად. მტრებმა გვიბიძგეს ომში, — გვამცნობს 21 თებერვლის ჩანაწერი. — არსებითად, ომის საფრთხე არსებობდა 1933 წლის

იანვრიდან, ხელისუფლებაში ჩემი მოსვლის მომენტისა. მოუხმნის წინახანებში მე მიხედვით, რომ მესამე რაიხის მტრებს დიდი სურვილი ჰქონდათ დაპატრონობოდნენ ჩვენს სკალებს და მათთან მოლაპარაკების არავითარი შესაძლებლობა არ იყო. როდესაც ამ არტბურეუთა, კამბალისტმა ჩემურელენმა, თავისი მაცდუნებელი ქოლელი ხელში, თავს იდო ბერტესტესადენში გამგზავრება, რათა საქმეები განეცხლა ამ მეტყარა პიტლუკთან, მან შესანიშნავად იცოდა, რომ სინამდვილეში გადამწყვეტი ჰქონდა ჩვენს წინააღმდეგ დაუდმოხელი ომის წარმოება; იგი მზად იყო ჩემთვის ეთქვა ყველაფერი ის, რაც ჩემს ეჭვებს გაუანტავდა. მისი მგზავრობის ერთადერთი მიზანი იყო დროის მოგება. ამიტომ ჩვენ მარტო ის გერმანოდა, რომ დავერცხა. ჩვენ ომი უნდა დავეწყო 1937 წელს ეს იყო ბოლო მასს ომის ლოკალიზებისათვის. მაგრამ მათ ყველა პუნქტებში დაგვიტოვეს როგორც მხდლებმა, როგორებიც ისინი მართლაც

იყვნენ. ისინი ჩვენს ყველა მოთხოვნაზე წამოვიდნენ. ასეთ პირობებში ძნელი იყო აველო საომარი მოქმედების დაწყების ინიციატება. მოუხმნენ ჩვენ დაგვარგეთ ომის მოგების ერთადერთი შესაძლებლობა. მართალია, არც ჩვენ ვიცავით მთლიანად მომზადებულები, მაგრამ ამასთან ერთად ჩვენ უფრო კარგად ვიცავით მომზადებულები, ვიდრე ჩვენი მტრები. ყველაზე ხელსაყრელი თარიღი 1937 წლის სექტემბერი იყო. კონფლიქტის ლოკალიზაციის თან როგორი შესაძლებლობები გვექნა იმ დროს.

ჩვენ უკვე მაშინ უნდა გადაგვეწყვიტა ჩვენი დავა იარაღის ძალით ისე, რომ ყურადღება არ მიგვეცია ჩვენი მონიწიანადგეგმვის სურვილზე დაეკმაყოფილებინათ ჩვენი მოთხოვნები. როგორც კი ძალით გადაგვეწყვიტა რუდგების პრობლემა, ამავე დროს ჩვენ მოვსპ

ბუნების დაცვის საზოგადოების, ამაზაზ კი მისი სამართალმემკვიდრის — ბუნების დაცვის კავშირის შეიქმნა ბრძოლა საკუთარი უფლებების დასაცავად, მავანსა და მავანს შესაძლებელია გამაღიზიანებლად კი მოქმედონ. მართალია იქნება, თუკი დაუფერებს ჩვენს იმ პოზიციებს, რომლებსაც ეს, ჩვენთვის სამკდრო-სასიცოცხლო, ბრძოლა უნდა წარმოაჩინოს მხოლოდ ქონებრივი დაცვის ასპექტებით. არადა, ბუნების დაცვის კავშირი დაუპირისპირდა თვით სახელმწიფო დიდმოხელეთა უზენაეს ელიტას და საქვეყნოდ დაამტკიცა ამ მათთვის სტერეოტიპების უძველესების მითი. დავძენთ, რომ ბუნების დაცვის კავშირი წარმოადგენს არაპოლიტიკურ, არასამთავრობო, არასამხედრო-ოპერატიული და თუ მის დღევანდელ მდგომარეობას განვიხილავთ როგორც მესამე სექტორის გაერთიანებისათვის მზადებას, ვფიქრობ, ჩვენი მიზნები და ეროვნული ინტერესები გაცხადებული იქნება. მესამე სექტორი არის საზოგადოებრივი ცხოვრების შემადგენელი დამოუკიდებელი ნაწილი, რომელიც არც ბიზნესს განეკუთვნება და არც ხელისუფლებას. იგი მოწოდებულია, არ დაუშვას ძალაუფლების გადაჭარბება ხელისუფლების მხრიდან ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაზე ყურადღების გამახვილებით თუ საერთაშორისო გამოხმაურებით. მაგრამ ეს ხელოვნური, დემოკრატიული თვითმმართველობის პირობებში.

დღესდღეობით კი იძულებული ვართ წინ აღვუდგეთ სახელმწიფო მხედის ადვირახსნილობას და რაც ზეჟანდ უარისა — უფიქრობას. სხვათადაც ვერ დაახასიათებ დღევანდელი სახელმწიფო მოხელის სტერეოტიპს, „ძველბურ“ საბჭოური სტანდარტებით მოაზროვნეს. ეს ის აზროვნებაა, რომელიც სახელმწიფო სექტორის ხდის გაბატონებულსა და პრივილეგიურს, ხოლო „კერძო სექტორის“ მეორეხარისხოვანსა და სამართლებრივად უფლებამოსილს, რომელიც შეიძლება „წველი“, როგორც გინდა. მაგალითები ყოველი ფეხის ნაბიჯზეა.

1998 წლის 29 აპრილს, თბილისის ან უკვე ექს-მერმა გამოსცა №60 განკარგულება, რომლის საკონსტიტუციო ნაწილის ბოლო აბზაცში დაფიქსირებულია: „ქ. თბილისის მერიამ გაითვალისწინა რა... რომ თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია ... ბუნების დაცვის საზოგადოებისაგან განსხვავებით სახელმწიფო დანესებულებას, ... მიზანშეწონილად ჩათვალა ... თბილისის სამხატვრო აკადემიის თხოვნის დაკმაყოფილება“. კომენტარი მკითხველისათვის მიგვინდია. მოვიტანოთ მეორე მაგალითი. 1998 წლის 7 სექტემბერს, სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრი, შერეუბული პრეზიდენტთან ჩვენი დაცვის სასამართლოში მსვლელობით, №07-59 წერილით მიმართავს სახელმწიფო მინისტრს. მოგვჩვენებს მისი ბოლოსიტყვა აბზაცი: „სასამართლო პროცესის მიმდინარეობის დროს, რომელიც კვლავ გრძელდება, არ გამოიკვეთა საკითხის დადებითად გადაწყვეტის ტენდენცია და მოსალოდნელია მოსამართლის მიერ გამოტანილი იქნას არასა-

შემოუცნაურსე, მაძაო!

ანუ „პარასკევა“ მინისტრები ქართულ ხელისუფლებაში?

სურველი გადაწყვეტილება მოსარჩელეს სასარგებლოდ. მოსარჩელე კი ჩვენ ვიყავით. აქაც თავს შევიკავებთ კომენტარისაგან. თუმცა, როდესაც მსგავსი სახელმწიფო დიდმოხელე თავისი ალაგ-ალაგ „დადგოვნილი“ და აქა-იქ ყურმოკრული ცოდნით ტელეეკრანიდან თუ სხვადასხვა ტრიბუნაზე პროფესიონალიზმზე და ეროვნულ-საზოგადოებრივ საუბრობს, ძალაუფლებად გაგონდება სიტყვები ამოკითხული ლადო ასათიანის წერილიდან: „გაჩენილი კატის კნუტად კანტს კითხულობს კანტი-კუნტად“. უფრო ზუსტად კი აკაკიმ თქვა: „უსწავლელი სწავლულე-ბი, კოტორი კრწნი, სულელ-ბრძენი“.

სახელმწიფო დიდმოხელეთა არაპროფესიონალიზმი, უფრო სწორად დიდებულობა და უფიქრობა აზარდობს გამოხატულებას, თაღლითობას, ქაოსს, ... ანარქიას და ქაოსი გახლავთ სწორედ ის, როდესაც მინისტრის პირველი მოადგილე წერს საჩივარს, ხოლო ორი დღის შემდეგ ვიზას აძლევს მისივე მინისტრის სულ საწინააღმდეგო შინაარსის ბრძანებას. ან როდესაც იგივე მინისტრი დროის სულ მცირე მონაკვეთში რამდენიმეჯერ გამოსცემს ურთიერთსაწინააღმდეგო ბრძანებებს; ან, როდესაც ამავე მინისტრის ბრძანების მიხედვით სხვა და მოტივაცია კი სულ სხვა. სანამ ქვემოთ წარმოგიდგენთ ფაქტობრივ მასალას ქონების მართვის სამინისტროს საქმეთა წარმომადგენელს, მანამდე მეტი სიტყვებისათვის გავისწნეთ საქართველოს პრეზიდენტის 1997 წლის 31 დეკემბრის №667 განკარგულება, რომლის მიხედვით პრეზიდენტმა ქონების მართვის სამინისტროსა და თბილისის მერიას დაავალა განეხილათ და გადაეწყვიტათ (რეკვიზიტებულ შენობის სანაცვლოდ) ბუნების დაცვის საზოგადოებისათვის აბრეშუმის საწარმოო გაერთიანების შენობა-ნაგებობების (კოსტავას ქ. №59) გადაცემის საკითხი; იმავე განკარგულებით საქართველოს პრეზიდენტმა თბილისის სამხატვრო აკადემიას ჩამოართვა აბრეშუმის საწარმოო გაერთიანების კომპლექსში დაკავებული ფართობი, რითაც თბილისის მერიას გაუადვილა მისი ჩვენთვის გადმოცემის საქმე.

1998 წლის 7 სექტემბერს, სახელმწიფო ქონების მართვის მინისტრი წერილობით (ზემოთ რომ ვახსენებ), სთხოვს სახელმწიფო მინისტრს დაავალოს თბილისის მერიას საქართველოს პრეზიდენტის უკვე ნახსენები განკარგულების შესრულების დაჩქარება. სამი კვირის შემდეგ, 1998 წლის 30 სექტემბერს მიმართავს რაიონის სასამართლოში მაინც მიიღო ბატონი მ. უკლებასათვის „არასასურველი“ გადაწყვეტილება №2-680 და დააკისრა საქართველოს პრეზიდენტს ბუნების

დაცვის საზოგადოების სასარგებლოდ 2,165 მლნ. აშშ დოლარის ექვივალენტი თანხის გადახდა ეროვნულ ვალუტაში ან მისთვის ამ ღირებულების შენობის გადაცემა.

1998 წლის 8 დეკემბერს, ქონების მართვის მინისტრის პირველი მოადგილე (წერილით №07-273-828), თხოვნით შედის თბილისის საქალაქო სასამართლოში, — გადადოს მთან-მინდის რაიონის სასამართლოს „არასასურველი“ გადაწყვეტილების აღსრულება. ესე იგი სამინისტრო დიამეტრალურად საპირისპირო პოზიციაზე გადადის. თუმცა ამას მისთვის ხელი არ შეუშლია სამი დღის შემდეგ ვიზა მიეცა მისივე მინისტრის აბსოლუტურად საწინააღმდეგო შინაარსის ბრძანებისათვის. შედეგად, 1998 წლის 12 დეკემბერს გამოდის ქონების მართვის მინისტრის ბრძანება №1-3-758, რომელიც იმავე უწყების თბილისის ორგანიზაციის ავალზე გვეყარს პრეზიდენტის უკვე ნახსენები განკარგულების შესრულების დაჩქარებას. ესე იგი სამინისტრო კვლავ საპირისპიროდ იცვლის პოზიციას.

ამასობაში მთანმინდის რაიონის სასამართლოს მრავალჯერ ნახსენები „არასასურველი“ გადაწყვეტილების კანონიერება განიხილა და დადასტურა რესპუბლიკის სასამართლოთა უკუაღმდეგე ყველა შემდგომმა ინსტანციამ. მაგრამ მაინც, 1999 წლის 17 მარტს გამოდის ქონების მართვის მინისტრის ბრძანება №1-3-122, რომელიც აიჭრებს თავისივე, წინა (12 დეკემბრის) ბრძანების შესრულებას. ესე იგი სამინისტრო კვლავ საპირისპიროდ იცვლის პოზიციას. აღსანიშნავია, რომ ამ ბრძანებაში მინისტრი ცერდობს თბილისის სამხატვრო აკადემიის და საქართველოს „უზენაესი სასამართლოს წერილებს, რომლებიც რაიონული სასამართლოს სულ სხვა გადაწყვეტილებას ეხება და ბრძანების თემატიკასთან საერთო არა აქვს.

1999 წლის 23 მარტს, იგივე მინისტრი, ბრძანებით №1-3-133 კვლავ ავალზე თავის თბილისის ორგანიზაციას მთან-მინდის რაიონის სასამართლოს „არასასურველი“ გადაწყვეტილების შესრულებას, ანუ კვლავ საპირისპირო პოზიციაზე გადადის, სამი დღის შემდეგ კი, 1999 წლის 26 მარტს იგი ასაჩივრებს მთან-მინდის რაიონის სასამართლოს „არასასურველი“ გადაწყვეტილებას და კვლავ საპირისპიროდ იცვლის პოზიციას.

რა უნდა ითქვას ამაზე? შეიძლება მივსწვდეთ სულ რაღაც თვენახევარში ზუთჯერ-ექვსჯერ ურთიერთსაპირისპიროდ შეიცვალს პოზიცია? რა ჰქვია ურთიერთგამომრიცხავ პოზიციებზე ასე ნებური კუჭტრულს? რა კარგი გამოთქმაა — დღეში ათი პარასკევი აქვსო! რას უნდა ელოდო კაცი კარგს ასეთი „პარასკევა“ მინის-

ტრებისაგან? როგორც ტელეეკრანიდან შევიტყვეთ, თავად პრეზიდენტმა ურჩია ქონების მართვის მინისტრს იურიდიული სამსახურის გაძლიერება; უშუალოდ დიდებული ფილმია „ნატურის ხე“. თვალწინ მიდგას კადრები, სადაც დედებური თავის ახმას, მაგრამ გაუმეზღულ შვილიშვილზე რომ ეშუადრება დიაცვანს — „გაუღან-უნე, მამაო!“ ამ მართლაც გახვეწილ სამინისტროს რომ ვუყურებ, მეც მინდა მივმართო — გაუღან-უნე, ბატონო...!

თავის ბოლო, 26 მარტის საჩივარში (რომელიც სასამართლომ უსაფუძვლოდ სცნო), ქონების მართვის მინისტრი უკმაყოფილოა იმ თანხის რაოდენობით, ანუ 2,165 მლნ. აშშ დოლარით, რომლის გადახდა სასამართლომ პრეზიდენტს დააკისრა. უნდა ითქვას, რომ სასამართლომ აქ გაითვალისწინა შეფასების ის მეთოდი, რომელიც გამოიყენა თავად ქონების მართვის სამინისტრომ ჩვენი საზოგადოების რეკვიზიტებულ შენობის შეფასების დროს 1994 წელს. ასეც რომ არ იყოს, ჩვენთვის საინტერესოა თავად ჩივილის აზრი. სამინისტროს რომ თავისი გაგება და პრეზიდენტის მიერ (ჩვენს სასარგებლოდ) გადასაძღვლი თანხა 2,165 მლნ. ნაცვლად 700 ათასი აშშ დოლარი გამხდარიყო, მაშინ აბრეშუმის ფაბრიკის ნანგრევების ფასიც ხომ იმდენჯერვე შემცირდებოდა? ანდა როგორ აფუსუნათ ყოველი თურქეთის, რომელმაც ჩვენი საზოგადოების რეკვიზიტებულ შენობაში 15-ჯერ მეტი მაინც გადაიხდა? ბოლოს და ბოლოს არჩევანის უფლება ხომ მაინცა გვაქვს? თუ აბრეშუმის ფაბრიკის ნანგრევებს არ მივიღებთ, მოვიხილოთ თანხის გადახდას ჩვენი ბიუჯეტი რომ ვერც 2,165 მლნ-სა და ვერც 700 ათას დოლარს გადაიხდის — ფაქტია. მაშ, როდესთვის იღვწის მინისტრი?

ახლა განვიხილოთ სამხატვრო აკადემიისათვის ამ ნანგრევების „წართმევის“ მორალური მხარე. დამუჯიოებით ვაცხადებთ, რომ აბრეშუმის ფაბრიკის ნანგრევების შენარჩუნებით სამხატვრო აკადემიის პრობლემა არ გადაიჭრება! არ გადაიჭრება იმიტომ, რომ ეს ნანგრევები მოუწვევლობისაგან და უზატრონობისაგან სულ უფრო და უფრო პარტახდება. მათ მოყვანას რამდენადმე ვარგის მდგომარეობაში კი მრავალი და მრავალი მილიონი აშშ დოლარი სჭირდება, რის გადახდასაც ჩვენი ბიუჯეტი დიდი წინამძღოლ ვერ შეძლებს. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ამ წინამძღოლ სამხატვრო აკადემია ამავე ნანგრევებში, ანუ ქუჩაში დაჩქარება. სწორედ ეს გარემოება არის ქვეყნის პრეზიდენტის განკარგულებაში გათვალისწინებული, რომლის მიხედვითაც სამხატვრო აკადემიას შესთავაზეს ბავშვთა ფედერაციის შე-

ნობის (ვაფა-ფშაველას 76ბ) ნახევარმეტრი, ანუ დაახლოებით 3000-5000 მ² ფართობი. ეს კი აკადემიის ბევრ მწვედ პირობებს გადაწყვეტდა და შესაძლებელი იქნებოდა მისი განვითარება. დიდი ხნის ლოდინის გარეშე, ყველა სხვა შემთხვევაში, „კულტუროლოგი“ სახელმწიფო მოხელეები კვლავ იძულებული გახდებიან მრავალი წინა წლის მსგავსად ყოველწლიურად „ჩამოაჭრან“ ბიუჯეტს 100-300 ათასი ლარი სამხატვრო აკადემიისათვის აბრეშუმის ფაბრიკის აღსადგენად; რამდენად ზნეობრივია საყოველთაო სიღუჭიროს ასეთ პირობებში ყოველწლიურად მოითხოვო ამ რაოდენობის თანხები? მართლაც დიდი იყო გალაკტიონი: „რა არის უფრო მადრიდელი, როცა ტეტია, მშვენიერების შემფასებელია და ესთეტიკა“.

საკითხის სამართლებრივად გადაწყვეტის შემთხვევაში, ჩვენი მეგობრების სოლიდური ფინანსური დახმარებით, აბრეშუმის ფაბრიკის ნანგრევების ნაცვლად აშენდება მრავალსართულიანი არქიტექტურული ანსამბლი — სოლიდური ბინის-ცენტრი. ამით თბილისის ცენტრი გადარჩება მარადდამგრეული კომპლექსით უკავად დამახინჯებას; უფრო მეტიც, ეს არქიტექტურული ანსამბლი გახდება მისი მშენებელი; ამისათვის, ალბათ, ღირდა კიდევ ამდენი ნაგებობა.

და კიდევ ერთი. საქართველოს პრეზიდენტი 1999 წლის 2 იანვარს სამხატვრო აკადემიის წერილზე აწერს რეზოლუციას: „ზაზა ზენგელიას, კობა იმედაშვილს, ვანო ზოდუელას, მერაბ ჩხეიკელს, მიხეილ უკლებას — შეგიკრებოთ, შემომთავაზეთ რეალური წინადადება, გულწრფელად მსურს დავეხმარო მხატვრებს“. რა უნდა ითქვას ამაზე? თუ პრეზიდენტი გულწრფელად იმისათვის ჩემს პრეზიდენტს, რომელსაც ჩვენსა და ჩვენს შორის თავი დანებებო ჩემს განკარგულებასო (ანუ აბრეშუმის ფაბრიკას) და მხატვრებისათვის შემომთავაზებო რაიმე რეალური სხვა წინადადება — გასაგები იქნება. მაგრამ თუ რეზოლუციასში სხვათაგანად არის ნაფიქრი, მაშინ, ვაი, ჩვენ, მის იმედად დავარდნილთ.

ასეა თუ ისე, გვაქვს მრავალჯერ ნახსენები ორი ზენორმადიური აქტი — უზენაესი სასამართლოს მიერ კომისიური განხილვით დადასტურებული მთანმინდის რაიონის სასამართლოს „არასასურველი“ გადაწყვეტილება და საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულება. დაუფატივით, რომ მთანმინდის რაიონის სასამართლომ თავისივე „არასასურველი“ გადაწყვეტილების შეუარსებლობისათვის სპეციალური განჩინებით ყაღალა დაადო ბიუჯეტის მოსოლიდირებულ ხარჯები ანგარიშს. მართალია, ეს ჩვენი იძულებითი ნაბიჯია, მაგრამ რა ვქნათ, ყველა სხვა საშუალება უკვე ნაცვალა — სამწუხაროდ, უშედეგოდ. ვიკოვრებო აბრეშუმის ფაბრიკის ნანგრევების ჩვენთვის გადაცემით ცველაურ დამთავრება. დარწმუნებული ვარ, საქმე არ მება სტრასბურგის საერთაშორისო სასამართლომდე, რადგანაც მიგვაჩნია, რომ პრეზიდენტი ამას არ დაუშვებს და ყოველივეს ლოგიკურ დასასრულამდე მიიყვანს.

მზარ ზენორმადიური ბუნების დაცვის კავშირის (საზოგადოების) გამგებობის თავმჯდომარე

სახელმწიფო ბაზარს და თანაც უკაბრონოს, არ უნდა დაემსგავსოს, უზველის თუ არა თბილისის საქარბულ ორთაქალის ავტოსადგურს

სულ რაღაც ათიოდე წლის წინ, როცა ქვეყანაში ჯერ კიდევ კომუნისტური კანონიერება ელიტებოდა წინ ყოველგვარ თვითნებობას და უკანონობას, თბილისში სულ რაღაც ოროდევ ავტოსადგური ფუნქციონირებდა, გახსოვთ, ალბათ, ერთი ორთაქალის ცენტრალური სადაგური, ყველაზე კეთილმოწყობილი და ფართო, მეორე დიდუბის, რომელიც ახლაც კარგად არ მოქმედებს თავს თავის მოვალეობას, მესამე ელბაქიძის დაღმართზე არსებული ავტოსადგური, საიდანაც რუსთაველი გვიმზავნის ხშირად და მეოთხეც ნავთიფაქსია. ბოლო წლებში კი დიდი ცვლილებები მოხდა ავტოტრანსპორტით დედაქალაქის მომსახურების საქმეში. არ ვიცი, რა თავალი სცხია ავტოსადგურებს, მაგრამ ფაქტია, რომ უკანასკნელ ხანს მათი რაოდენობა 27-მდე ავიდა. მართალია, შევარდნაძის ხელისუფლების პოლიტიკის შედეგად, აფხაზეთის ქართული მოსახლეობის ნახევარზე მეტმა თბილისში მოიყარა თავი, მართალია, უშუქოდ, უწყლოდ, სამუშაოს გარეშე დარჩენილმა საშინელი დანაკარგებით და საქართველოს რეგიონების მოსახლეობის ერთმა ნაწილმა ლუკმა-პურის საშუალებად თბილისში ჰპოვა თავშესაფარი, ან ეძებს მას, მაგრამ მიუხედავად ამისა, თბილისის მოსახლეობის საერთო რაოდენობა ოპტიმალური პროგნოზირებით მილიონნახევარს მაინც არ უნდა აჭა-

რებდეს, მაშასადამე, თუ ერთ დროს მილიონიან თბილისს ოთხი ავტოსადგური სრულიად აკმაყოფილებდა, მას შემდეგ შემატებული ნახევარმილიონიანი მოსახლეობისათვის 24 ავტოსადგურის გახსნა საკმაოდ ულოგიკო სახეს იღებს. თუ გაითვალისწინებთ იმას, რომ ჩვენს ქვეყანაში ანგარიშებსა და გამორჩენის გარეშე თითქმის არავფერი კეთდება, მაშინ გასაგები უნდა გახდეს ჯიხურებივით მომრავლებული ავტოსადგურების გაჩენის საფუძველი, რომელთა დიდი ნაწილი ჯიხურის მაგვარ შენობებშია მოთავსებული.

რა მოხდა მერეო, იკითხავს მავანი, საბაზრო ეკონომიკა და ყველა ცდილობს სარფიანი საქმე გამოიხსოს. სარფიანი საქმის კეთება ურჩიო არ არის, მაგრამ ამ სარფიანმა საქმემ ქალაქსა და ქვეყნის ინტერესები არ უნდა შელახოს და სახელმწიფო მართლაც ბაზარს და თანაც უსატრონო, ბინტურს, ახერგილ-ჩახერგილს და ქალაქის არ უნდა დაამცავსო. ამდენი ვინრო ფართობების მქონე ავტოსადგური. ახორჩილი დანჯღრეული ავტოტრანსპორტი და სამარშრუტო ტაქსებით, რომლებიც ნერვებმომშლე საცობებს ქმნიან ქუჩებში, ქალაქის სხ-

ვადასხვა კუთხეში გაფანტულ ავტოსადგურებში თავმოყრილი ტექნიკურად გაუმართავი ავტოტრანსპორტის გამოხაზობა, რომელიც საშინლად აბინძურებს პირს და ჩვენი მოქალაქეების ფილტვებს, არსად, არცერთი ცივილიზებული ქვეყნის ქალაქში არ არის. ასეთი რამ მხოლოდ

საქართველოშია შესაძლებელი. ავტოტრანსპორტის ამგვარი ქაოსური მდგომარეობა ეკონომიკურადაც წამედინება დედაქალაქისათვის და მთელი ქვეყნისათვის. 1991 წლამდე მართო ორთაქალის ცენტრალური ავტოვაგზიდან 300 რეისი სრულდებოდა დღიურად 6 ათასამდე მგზა-

ვრით, ახლა 12-15 რეისი სრულდება 300-მდე მგზავრით. შესაბამისად, წლიურად 7500000 მანეთი შემოსავალი ჰქონდა ავტოსადგურს, ახლა ეს შემოსავალი 60000 ლარზე ჩამოვიდა. თავისთავად ცხადია, ეკლო ბიუჯეტში შენატანებაც, რომელთა რაოდენობა 27-ვე ლიცენზირებული თუ ულიცენზიო ავტოსადგურებიდან შეკრებილი, მცირედიოთაც ვერ უახლოვდება არსებულ პოტენციალს.

ალარს ვიტყვით მგზავრთა მომსახურების კულტურაზე, რაზეც ლაპარაკი ზედმეტია იქ, სადაც არც მოსაცდელი დარბაზებია, არც კეთილმოწყობილი საპირფარეოები, არც ბარგის შესანახი საკნები და არც მზისა და ნვიშისაგან თავის შესაფარებელი ადგილი. ამას ემატება რესტების გარეგანი გასვლის სისქების უქონლობა, რაც მგზავრთა დიდ უკმაყოფილებას იწვევს.

ახლა ვცდილობთ ცივილიზებულ აზროვნებას და ევროპას მივბაძოთ. პირადად, ამ ნაქები ქვეყნების დედადაქალაქებში, რომელთა მოსახლეობა თბილისისაზე ბევრად სჭარბობს, თურმე ორი, სამი ცენტრალური ავტოვაგზია. მაშ ასე, თქვე კაი ხალხო, თუკი მოსკოვს, კიევს, ფრანკფურტს და ტრიკოს სამიოდ ავტოვაგზალი

ჰყოფნის, თბილისის რაღა ემართება, თუ ჩვენს მგზავრებს ლოტოს ეთამაშებით და ათობით ადგილას ლოტოს კოჭებოთ ანაწილებთ? ამ სიტყვების ადრესატია საქართველოს საავტომობილო ტრანსპორტის დეპარტამენტი, რომლის უშუალოდ მოვალეობაა აღნიშნული საქმიანობის ორგანიზაცია და მეთვალყურეობა.

ამ დღეებში საქართველოს დედაქალაქის, თბილისის საკრებულო აპირებს განიხილოს გადაწყვეტილების პროექტი — „ქ. თბილისში საერთაშორისო რეგულარულ საავტომობილო მარშრუტებზე მგზავრთა მომსახურების სფეროში შექმნილი მდგომარეობისა და მისი გამოსწორების ღონისძიებათა შესახებ“. ამ პროექტის მიხედვით საკრებულო იზიარებს საქართველოს პარლამენტის დარგობრივი კომიტეტის რეკომენდაციებს, რომელიც მან მისცა საქართველოს საავტომობილო ტრანსპორტის დეპარტამენტს.

იმედს ვიტოვებთ, რომ თბილისის ადგილობრივი ხელისუფლების ამ გადაწყვეტილების პროექტი უახლოვს ხანში დამტკიცდება და აღსრულებული იქნება, რითაც დიდი საქმე გაკეთდება, ბოლოს და ბოლოს ეშველება მგზავრებსა და ორთაქალის ავტოსადგურსაც. იქნებ, ამ საკითხში მაინც დავემსგავსოთ ცივილიზებულ ქვეყნებსა და გავთუ „საქართველოს“ რედაქცია

გაზაფხულდა, მდინარეები ადიდდა, ჰესები მთელი სიმაღლით ამუშავდა და ელექტროენერგია გვაქვს, მაგრამ ისეთი მთავეტყდილება რჩება, თითქოს ელექტროენერგიის პრობლემა აღარ არის, მაგრამ ვშიშობ, რომ ეს ყველაფერი მოკვდნითია, რადგან მასხენდება 1995 წელი, როცა პარლამენტი და პრეზდენტი ავირჩიეთ, მაშინაც 24 საათი გვექონდა ელექტროენერგია, მაგრამ როგორც კი დაშთარდა არჩევნები, მასთან ერთად დაშთარდა ელექტროენერგიის მიწოდება. დანახო ჩვენი ტანჯვა-ნამება, სიცოცხლე და სიბნელე.

სახელმწიფო ჩინოვნიკებმა, როგორც კი გაიზიადეს საფარ-
ძლები და ხელისუფლებამუ-
შეკალათდნენ, ქვეყნის წერეფასა
და ძარცვას მიყვეს ხელი. ალ-
ბათ, მომავალშიც ასე მოვიგია,
თუ არჩევნებს სერიოზულად არ
მოვეციდებით და არ ვიკითხავთ,
ვის ვაძლეეთ ხმას. ვინ მოვლენ
ხელისუფლების სათავეში, ვის
ვაძარებთ ჩვენს ქვეყანას, ჩვენს
თავს და ჩვენს ოჯახებს.

ენერგეტიკის დარგი, რომელსაც ხელისუფლება შეგნებულად ანგრევს, შლის და ძარცვავს, მაინც ცოცხლობს და მუშაობს. ამ დარგში მომუშავე ადამიანების თავდადებული შრომის შედეგად.

როცა ენერგეტიკაზე
ვსაუბრობთ, ყოველთვის ყურად-
ღებებს ვამახვილებთ თბილისის
პრობლემებზე. რაიონებში კი
უფრო მიხივ მდგომარეობაა. ისინი
თითქოს ჩვენი ყურადღების გა-
რეთ არიან დარჩენილი და ხე-
ლისუფლებას ისე უჭირავს თავი,
თითქოს რაიონებში პრობლემე-
ბი არ არსებობს, ან თუ არსე-
ბობს, რა მოხდა მერე, ვის
სცალია თვალს მიფარებული
რაიონებისათვის. მაგრამ ჩვენი
აზრით, რაიონებს უნდა ექცე-
ოდეს პირველ რიგში ყურადღე-
ბა, რადგან სწორედ რაიონები
ასაზრდოებენ დღეს თავიკმალა-
დ გადაქვეყნლ თბილისს.

ხელისუფლებამ, რომელმაც იგრძნო, რომ ენერგეტიკაში თითქმის არაფერი დარჩა გასაძიწვევი, ახლა ამ დარგის მსხვილი სანარმოების და სახელმწიფოსათვის სტრატეგიული მნიშვნელობის ობიექტების სასწრაფოდ გაყიდვა გადამწყვეტია. ენერგეტიკოსები წინააღმდეგი არიან ელექტროსადგურების გაყიდვის, მაგრამ ჩინოვნიკებს ცოტა დრო დარჩათ, რადგან მათ არა აქვთ გარანტიები, რომ ხალხი ისევ აირჩევს ამიტომ უნდათ მოასწორონ ყველაფრის გაყიდვა, რაც კი გაიყიდება.

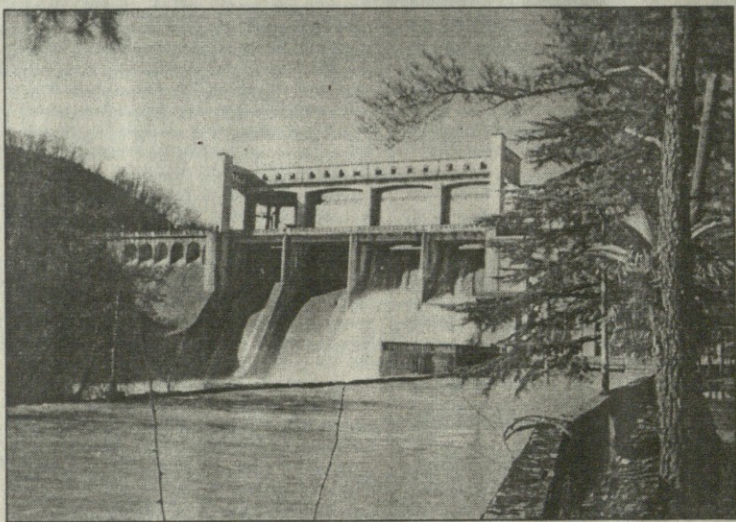
ჩვენ გვინდა გავამახვილოთ ყურადღება რაიონებში არსებულ პრობლემებზე, ამ მიზნით გავეცა საუბრეთი სამჭრედიის რაიონის, საკრებულოს თავმჯდომარე, ბატონ ნოდარ ძნელაძის, ენერგოკომპანიის „გადაცემის“ საესტეკო საწარმოს მთავარ ინჟინერს, ბატონ ვასილ თარგამაძეს და სამჭრედიის რაიონის სააქციო საზოგადოება „ენერგოკომპანიის“ დირექტორს, ბატონ თემურ შენგელიას. მათთან საუბრისას გაირკვა, რომ რაიონის ელექტროენერგოსისტემა უკიდურესად ცუდ მდგომარეობაში იმყოფება, ყოველ წუთს შეიძლება მოხდეს ავარია და შეიძლება იხე გაითიშოს ელექტროენერგია, რომ მისი ჩართვა და ავარიის ლიკვიდაცია დიდ პრობლემებთან იქნეს დაკავშირებული.

ნოდარ ძეგლაძე

ჩვენს რაიონში ოთხი ელკომპანიაა და ჩვენ გვინდა, რომ ისინი გაერთიანდნენ, ეს უკვე გადაწყვეტილია და ახლდებეში უკვე ერთ კომპანიად ჩამოყალიბდება. ჩვენ გვინდა, რომ ქუთაისს გამოვყუთო, სამტრედიას არავის ეფუძღვენილი რგოლი არ უნდა იყოს. ამან გამოიწვია ის, რომ ზამთარში საღამოს საათებშიც არ გვექონდა ელ.ენერგია. ეს იმიტომ, რომ სამტრედიის მიმართ არასერიოზული დამოკიდებულება იყო. ეს მე მიმაჩნია რაიონის ხელმძღვანელობის ბრალად. თუ რაიონის ხელმძღვანელობა პრინციპულად დაეანებდა საკუთოსს, არა მგონია, რომ საქენერგოს ხელმძღვანელობას არ გავეთვალისწინებნა ეს. მე მიმაჩნია, რომ უპრინციპობა აქ არის. ჩვენთან, რაიონში. ეხლა ჩვე

ელექტროენერგია ჩაიწვება სჭირდებათ...

ვედილობთ, რომ აღვადგინოთ ძველი ურთიერთობები ენერგეტიკოსებთან. მე, როცა რაიონში გამგებელი ვიყავი, 70-80% დახარჯული ელ.ენერგიის თანხის ამოღება იყო. პრველი მე ვარ წინააღმდეგი იმისა, რომ ელ.ენერგია იფლანგებოდეს და თანხას რაიონი არ ვიხდიდეთ. მაგრამ ელ.ენერგიის მიწოდება უნდა იყოს დროული. კაცს რომ ღამის 2 სთ-ზე ელ.ენერგიას მიაწვდი და დილის 7 საათზე. გაუთიშავ, რა თქმა უნდა, ის არ გადაიხდის, არადა, ელ.ენერგიის ხარჯი არის. ჩვენ საგარანტიო წერილი გავაგზავნეთ ბატონ ემზარ ჩაჩიანთან და თუკი მათი მხრიდან იქნება ელ.ენერგიის მოწოდება, ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ იმისათვის, რომ თანხა იყოს ამოღებული და გადახდილი. მიუხედავად იმისა, რომ რაიონში არის მძიმე მდგო-

მარეობა, ხელფასები და პენსიები არ არის დარიცხვითი, მაგრამ ენერგეტიკოსებს რას ვერჩით, მათ ხომ გამოიმუშავეს ელ.ენერგია და რაიონში ჩამოგვიტანეს.

ჩვენ ვცდილობთ, რომ პირდაპირი ხელშეკრულება გავაფორმოთ ვარკეთილესთან. მაგრამ დღეს, ეს არ ხერხდება. ისე კი, ჰესის ერთი კასკადი სამტრედიის რაიონში ტერიტორიაზეა. მან 500 ჰა მიწის ნაკვეთი სავარგულების ნაწილი დაიკავა და ჩვენ ელექტროგაბის მიზნადებაზე გარკვეულ შეღავათებაც უნდა გვქონდეს. თუ ხარ რაიონის ხელმძღვანელი და გინდა, რომ რაიონში ელექტროგაბა გქონდეს, უნდა გადაიხაოთ კიდევ. მე ვერ გავამტყუნებ ენერგეტიკოსებს, გადაუხდელობის შემთხვევაში რომ გაგვითხოონ ელექტროგაბი.

თუ ჩვენ გამოვეყოფით ქუთაისს და ვიწებებთ ჰრდაპირ თბილისთან კავშირში, მაშინ ჩვენ ჰორობას ვიძლევი, რომ არაფერი არ დაეკარგება არც „გენერაციას“, არც „საქენერგოს“, არც „გადაცდას“ და არც ბიუჯეტს. ყველა მიიღებს თავის კუთვნილ თანხებს. ვერ გამოვიდა, რა საჭიროა ჩვენსა და ცენტრს შორის კიდევ ერთი რგოლი — ქუთაისი. ჩვენი თანხები არც ვიცი, წავიდა თუ არა დანიშნულების ადგილას. ეს დანამატი ჩვენთვის გაუგებარია. სამტრედიია, როგორც სატრანსპორტო, ისე ენერგომომარაგების მხრივაც, საკვანძო ქალაქია.

როცა აღმასკომის თავმჯდომარე ვიცავი, მაშინ რაიონში საქონერგო სად იყო, არც ვიცოდა. ახლა ყველა ფიქერი ციციეს იმიტომ კი არა, რომ ჩვენმა საქმიანობაში ვერვითი მათ ბევრი პრობლემები აქვთ, დამოუკიდებლად უჭირთ ამ პრობლემების გადაჭრა და ჩვენც შეძლებისდაგვარად ვესმარები.

მე არა ვარ წინააღმდეგი, თუ ვინმე იყიდის რაიონის ელკომპანია, მაგრამ ეს არ უნდა იყოდეს ნატარქეთა ხალხმა. ეს უნდა იყიდოს ძლიერმა პიროვნებამ, რომელიც შეძლებს მის ფეხზე დაყენებას. რაც შეეხება პესების გაყიდვას, მე არაა და წინააღმდეგი ვარ, რადგან პესები სტრატეგიული ობიექტებია და უცხოელს არ უნდა მივყიდოს. ხოლო თუ კოლექტივობა ექნება შესაძლო

ბლობა რამდენიმე წელიწადში
გამოისყიდოს სახელმწიფოსაგან,
მაშინ მათ მივცეთ იჯარით.

ვასილ თარგამაძე

ჩვენ ვემსახურებით, როგორც სამტრედიის რაიონის, ასევე ტრანზიტით ვაწვდიდით ელ.ენერგიას ჩოხატაურის, ლანჩხუთისა და ხონის რაიონებს. ჩვენთან ენერგოსისტემა ცუდ მდგომარეობაშია. შეიძლება ითქვას, უკიდურეს მდგომარეობაში. ჯერ კიდევ სამოქალაქო ომის დროს დაზიანდა და დაბომბა ორი მაღალი ძაბვის ტრანსფორმატორი. სულ სამი გვექონდა და ახლა ამ ერთ ტრანსფორმატორზე ვართ ჩართული ჩვენი რაიონი და მეზობელი რაიონებიც. ეს რომ დაზიანდეს და დაზიანდება კიდევ იმიტომ, რომ ვერ ვუწეოდ ექსპლუატაციას ისე, როგორც საჭიროა უსასხრობის გამო. არ არის საკ-

უნდა შეიცვალოს, ყველამ თავი-
სი უნდა მიიღოს.

ჩვენ ტრანზიტით ვატარებთ
სხვა რაიონებში ელ.ენერგიას,
ვემსახურებით, მაგრამ ჯერჯერ-
ოებით, არცერთ რაიონს ჩვენი
მომსახურებისათვის არაფერი
მოუყვია.

მოკლედ, თუ დროზე არ
დაგვეხმარნენ, ყოველ წუთს შეი-
ძლება მოხდეს ავარია და მერე
გვიან იქნება.

თეგურ შანგელია

1995 წელს გამოვიდა პრეზიდენტის ბრძანებულება, რომ საქართველოს ჩამოცილებილია დაბალრიცხოვანი ქსელები და რაიონებში ჩამოყალიბებულიყო ადგილობრივი მუნიციპალური კომპანიები. ბრძანებულების საფუძველზე, შეიქმმენი ჩვენ. შემდეგ გამოვიდა ბრძანება, რომ მუნიციპალური კომპანიები გადაკეთებულიყვნენ საქციო საზოგადოებებად. ჩვენ

თან ჩამოყალიბდა ერთი სააქ-
ციო საზოგადოება, მაშინაც წა-
ყვავიდა დირექტორი. შემდეგ წა-
მოვიდა ბუმი დისტრიბუტორებ-
ის. მე ყველა მაშინ ამის წინააღმ-
დეგია, რადგან დისტრიბუტორი
არის ის, ვინც ჩადებს თანხას
მოაწესრიგებს აღორციელებას
ისინი კი ისევ ისე მუშაობდნენ
როგორც ჩვენ. უფრო მეტად
ჩვენზე უარესად. მოიშალა ერ-
თიანი მართვა, შეიქმნა ქაოსი
უკონტროლობა, შემდეგ კონების
მართვის სამინისტროდან იყრ-
დათლები, რომ რაც შეიძლება
კონკურენტუნარიანი უნდა გახ-

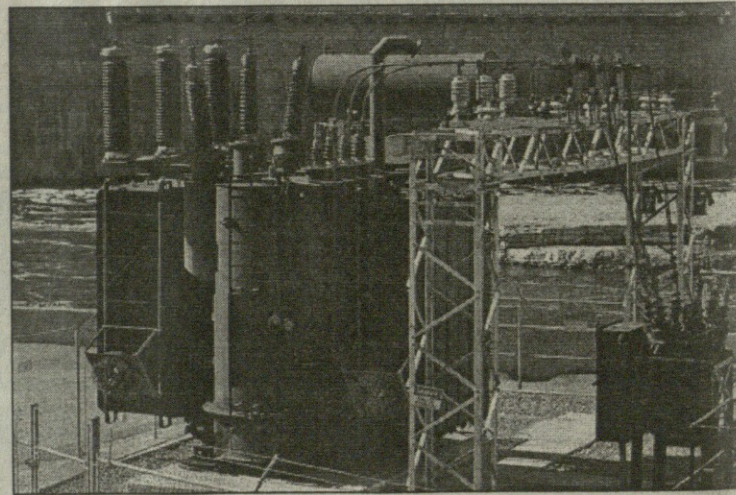
დარიცხეს დარგი. და უნდა შექმნილიყო რამდენიმე სააქციო საზოგადოება. ჩვენს რაიონში შეიქმნა ოთხი სააქციო საზოგადოება. რაიონი დაიყო ზონებად და თითო ზონას თითო სააქციო საზოგადოება უნდა მომსახურებოდა. არ ვიცო, როგორ უნდა ყოფილიყვნენ კონკურენტი ლენარანის, როცა ყველას თავისი ზონა ჰქონდა და სხვა იმ ზონაში ვერ შევიდოდა. მე არ ვიცო, ვის ინტერესებში უნდა და დაშლა-დაქუცმაცება, მაგრამ ეს ჩემს ინტერესებში ნამდვილად არ შედიოდა, როდღან მე ვიყავი ერთიანი სანარპოს ხელმძღვანელი, იარც რაიონის ინტერესებში

პარგა. ჩვენ წარუადგინეთ სასა-
მართლოში ურთი გადამამტკიცო
სასამართლომ გამოიტანა განაჩენი,
რომ თანხა გვეკუთვნის, მაგრამ
ლიბისრულებელმა დაანერა, რომ
ის უფულოა და თანხას ვერ
გადაგიხდითო. მოკლედ, პასუხი
სადაც იყოს: გვეკუთვნით, მაგრამ
არ გვეკუთვნით.

ასე რომ, ფაქტურად ჩვენთვის მოცემული ტარიფი 1,8 თეთრი თითქმის კარგავს შიდა და გარე არაფერი გვჩნება. ამიტომ უნდა შეიქმნას ისეთი კანონი, სადაც რეალობა იქნება გათვალისწინებული და პრაქტიკულად იმოქმედებს. მე რომ შემოსული თანხებიდან ხელფასები გავცე და ჩვენ ჩვენი შრომის ანაზღაურება მივიღოთ, ამას ქურდობაში ჩაგვითვლიან, რადგან ჯერ ფული სხვას უნდა მიეცეთ და თუ დაგვჩრება, მერე ჩვენ. ამოღებული თანხები არ არის საკმაოდ რისი, რომ ენერგოკომპანიებზე „გადაცემა“, „გაენერაცია“, „საქენერგო“ — გავცეთ. ხელფასი რომ უნდა გავცე, თბილისში უნდა ჩავიდე. ის კიდევ თავის კუთვნილ თანხებს ვერ იღებს, მასაც პრობლემაში აქვს.

დაზიანების შემთხვევაში ჩვე-
თა ძალებით ვახდენთ ლიკვიდა-
ციას. რაიონის ხელმძღვანელო-
ბაც გვეხმარება, როგორც შეუ-
ძლია. მაგარამ ყველაზე დიდი
უზედურება ის არის, რომ ამ
დარგის მიმართ რატომღაც სახ-
ელმწიფომ არასწორი პოლიტიკა
განახორცილა. ჯერ აუცილებლად
დაბალ რგოლებში უნდა მოგ-
ვარდეს აღრიცხვიანობა, სისტემა
მონესრიგდეს, სიმძლავრეების
გაზრდაზე კი მერე უნდა
ვიზრუნოთ. ასე მოიქცნენ სა-
სოშეთში და ახლა ელ.ენერგიას
აქეთ ჩვენ გვაძლევენ.

რაც შეეხება ენერგოკომპანიების გაყიდვას, მე წინააღმდეგი ვიქნები იყიდოს იმან, ვისაც ფული არ აქვს. ასე ჩვენც ვმუშაობთ. რაიონში ყველაფერი თავიდან არის გასაკეთებელი და უნდა მივიყიდოს ისეთი, ვინც ფულს დააბანდებს და რამდენიმე წელიწადი ნაგებაზე იმუშავებს. ან ჩვენ უნდა მოგვცეს სესხი ბანკიდან სახელმწიფოში, ვთქვათ, 10 წლით. ჩვენ ამის ბიზნესგეგმას წარუდგავთ და თუ მოეწონება, ჩვენ გვაკეთებთ იმას, რაც სხვამ უნდა გააკეთოს. რაც შეეხება ელსადგურების გაყიდვას, ჩემი აზრით, ამაზე ლაპარაკიც არ უნდა იყოს.

ეს არ შედიოდა. ახლა ვცდი-
ლობთ, ისევ ერთ სააქციო სა-
ზოგადოებად ჩამოვყალიბდეთ.
არსებობს პრეზიდენტის ბრ-

ძანება, რომლის თანახმადც 2000 წლამდე ჩვენი ელემენტების და კანალიზაციის ტრესტების ანგარიშგება უნდა მომხდარიყო ბიუჯეტთან. ამის შემდეგ გამოვიდა ახალი ბრძანებულება პრეზიდენტის, რომ 70% ამოღების შემდეგ, ზევით რაც იქნებოდა თანხა, დარჩენილიყო ჩვეთთან. ეს

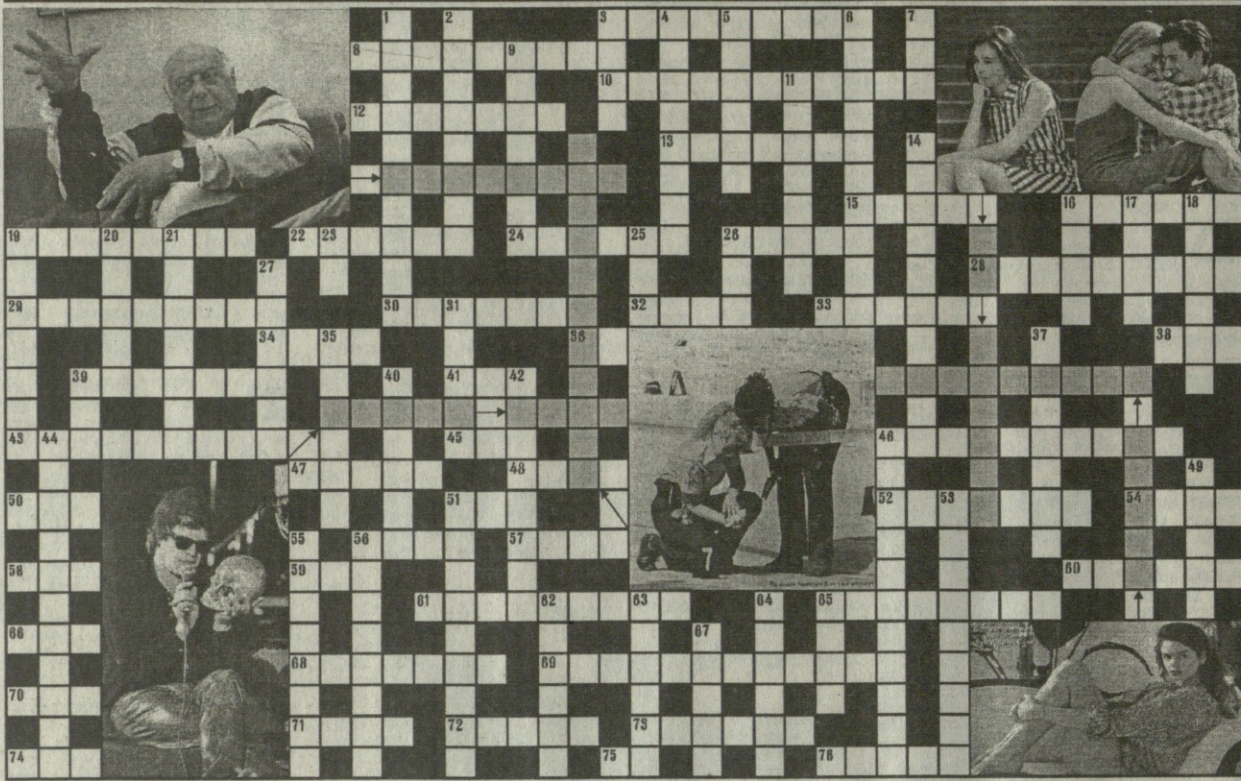
ნიშნებს იმას, რომ ჩვენ უნდა გვქონოდა საერთაშორისო დონის ქსელები და თანხის ამოღება უნდა ყოფილიყო 100%. აქ არ არის გათვალისწინებული კარგვები, რომელიც 10% მალა-ლია, კი არის გათვალისწინებული კომერციული კარგვები, ე.ი. დაფიქსირებულია, რომ ელენერგია გაიცა და დიასპარჯა, მაგრამ თანხები არ შემოვიდა. მოკლედ, ჩვენი დავეხდომი რეალობა არ არის გათვალისწინებული, ამიტომ ეს, რა თქმა უნდა, არარეალურია და არაშესრულებადი. ჩვენ გვაქვს შიშველი საზენი და ადვილია ელენერგიის მო-

როგორც ვხედავთ, რაინის
ენერგოსისტემის ერთ-ერთი მთა-
ვარი მიზეზი ხელისუფლების მიერ
არარეალური კანონები, რომელიც
შლის და აქუსტაციებს ამ დარ-
მათ კი ადგილზე არაფრის გადა-
წყვეტის უფლება არა აქვთ. არ-
მათ გასაჭირს კითხულობს ვინმე-
ისე, საერთოდ არ იგრძნობს
რომ ქვეყანას პატრონი ჰყავს
და ხელისუფლება არსებობს. თბი-
ლისში როცა ქუჩები გადაიკეტებ-
როცა სასტვენიანი ინსპექტორებ-
ბულბულებივით აჭიკჭიკედიან
როცა ქუჩაში მოჯირთო უცხ-
ოური მარკის ავტომანქანები
კოლონა გამიწნდება, მაშინ გვხ-
სენდება, რომ ქვეყანაში თურმე
ხელისუფლება ყოფილა. ხოლო
რაიონებში, სოფლად, თუ მთაშ-
ნლადან წლამდე არც ახსოვ-
და ვერც გრძნობენ, რომ ისე-
სახელმწიფოში ცხოვრობენ
რომელსაც ხელისუფლება ჰყავ-
რაც უფრო შორს არიან ხე-
ლისუფლებისაგან, მით მეტ-
ჯანმრთელები არიან და მი-
უთუნო დიდიხანა ცხოვრობენ.

ელგუჯა ჩხაიძე

კროსვორდები

სეზონი 2000-2001

მოსწავლე: 3. მასწავლებლის „ნაოპერაციები“ და მოსწავლეთათვის დასასწავლად მიცემული მასალა; 8. ის, როგორც გოგონის რევიზორი იყო; 10. „ბარათების“ წერის მოყვარული ქართველი პოეტი; 12. მორის „მჭამელი“ ობობისნაირი შხამიანი ცხოველი (რუს. ნან. კავშ.); 13. „ბაბუების“ მსგავსი მიმწევი; 15. ის, რაც თუ ღორისაა, ფეხიდან თავზე აგაცოცდებო; 16. ჩინეთის, „დაბეჭდული“ ავტონომიური რაიონი; 19. ქალაქის გარშემო შემოვლებული „ლაშქარის“ დამზადებული კედელი; 22. სისასტიკის, უღმრთელობის „მომკელი“ ადამიანი; 24. „ლალი“ საზაფხულო საძოვარი; 26. მინის ბარით „დაბეჭდული“ მონაკვეთი; 28. „ასჯერ დაჭროლი“ საშარავო ადგილი (რუს. კავშ.); 29. „გარიკას“ მიერ „რითმაში“ მოყვანილი სახაზავი; 30. „ნახევარი ონით“ მდიდარი მამაკაცი (რუს. კავშ.); 32. „არეული“ სიმღერა ოპერაში; 33. ერთი ხელის ძალაზე მომუშავე „ვენტილატორი“; 34. უღვაშა თევზი; 36. ფირუზის ფერი უსასრულოა, რომელიც ზოგიერთს ქუდად არ მიაჩნია; 38. კვარტეტების მოყვარული მამაკაცი (სახელი); 39. „ნალდაჭედილი“ ხმანი წიშნი;

41. უძველესი სატიკინებელი ორგანო; 43. გულ-მკერდის არეში გასაწელი კლავიშებიანი საკრავი; 45. შიბისნაირი ნამალი; 46. „ორი“ კაცის „მოსაკლავი“ შტატი ამერიკაში; 47. „აიროვანი“ ქალი (სახელი); 48. კრმინალისტიკის გამაძლიერებელი თვალი; 50. ავტომობილის და მძიმე ტექნიკით ჩსუბი; 51. გველის წინაფეხის გასაზრდელი არე გულმკერდის არეში; 52. გათიშული მდგომარეობა საიდნაც 10 დათვლის შემდეგ გამოდის; 54. „სოროში“ გაზრდილი ქალი (სახელი, რუს. კავშ.); 57. მორფინისტიკის სანატრელი დედაქალაქი ევროპაში; 58. გრანდიოზული კონცერტების მოყვარული დეტექტიური რომანების მწერალი; 59. რძის პირველი დეგუსტატორი; 60. „ოსური ცხვირის“ მოყვარული სოფელი სენაკთან; 61. „ოზმოკიდებული“ სახელმწიფო სესხის ბლეთი; 65. ამაში, გავლებულ თეთრეულს „ხელით“ თუ გაკვეთავ; 66. თევზის საკვები, რომელსაც წინასწარ აბანავებენ ანკესით; 68. „დატორვის“ მოყვარული ქარიშხალი; 69. ძველი ჩამორთმეული და „ნაცემი“ უფლებების აღდგენა (რუს. კავშ.); 70. კაცი, რომელმაც კიდობანში ზოოპარკი გახსნა;

71. ძალიან დიდი ქვა, რომელიც ზოგიერთს გულზე დარდით აწევს; 72. ამის მსგავსად, დარდი ჩნდება (სიმღ. კავშ.); 73. კუდიტი გამოსატყუი მლიქვნელობა; 74. აფერისტობაზე „თანხა“ ილუზიონისტი; 75. შენის მცენარე; 76. „რასისტების“ შარაგზა.

მადრიდალი: 1. „ფორმაში“ მოყვანილი ცნობა; 2. „იხილი“ შიარადებული თანამდებობის სამხედრო პირი; 3. მეგობრების საქმელი „ობმოკიდებული“ ხის ტყურა; 4. ენაზე „რახინა“ მაშხანა; 5. ის, რაშიც ძალაა; 6. „ტეზე გაციებული“ თაოსნობა რამე საქმეში; 7. ფრენის ოსტატი რცხვი; 9. „ნალიანი“ ქალაქი კავკასიაში; 11. „მოცელი“ ხორცის კატელეტი; 14. „მისასაღებელი“ ფესვაცემელი; 16. მასზე თუ ზიზარ, არ უნდა მოჭრა, თორემ ჩამოვარდება; 17. რუსის დამსჯელი ჯარის პირველყოფილი საპრილო იარაღი; 18. კოხტა „ტანის ბიძიების“ ქალაქი საქართველოში; 19. ჯვარცმული მთა; 20. „მეყირალა“ ზღვა ტბა; 21. პიროვნება რომ ენდო და ჩამოვარდეს; 23. „ბრონირებული“ ზღვის ცხოველი; 25. როგორცარის დღეა ყველასათვის ხელმისა-

წვდომი; 26. „იის“ გულისთვის გატყუებული კომპი; 27. „ნაცემი“ საცალ-ფეხო გზა (რუს. ნან. კავშ.); 31. „ოდედა“ მაგარი ებრაელი საყვარელი ქალაქი უკრაინაში; 35. თვალის ფარ-და; 37. „ორი ქათმის“ დასავენებელი ადგილი; 39. „საამი“ და ნელი“ ქარი; 40. „ვარიის“ გამო გამონეული საავტომობილო მარცხი; 42. სუსტესულიანი მითოლოგიური გმირი საბერძნეთში; 44. „პოზიციებით“ მდიდარი მუსიკოსი; 46. „ბანდებად“ გადმოსატანი საჭინელი; 49. „სრული სელით“ მიმავალი ქართული სიმღერის ანსამბლი; 51. სტადიონი, რომელიც „მდ. დონის“ წყლით ირწყვება ინგლისში; 53. კანისა და სახის „მეტისმეტი“ გაღამაზება; 55. „ქარბუტისაგან შენსუბული“ თეატრალური რეჟისორი (რუს. კავშ.); 56. კომპოსტის მოყვარული ხოჭოებით მდიდარი შტატი ამერიკაში; 62. „გორნი“ ფეხ-ადგილი მაიმუხი; 63. ის რასაც ჯერ უხდიან დამსახურებისათვის და მერე აკვდებიან“ (რუს. კავშ.); 64. „ტელეფონზე დაკავებული“ უჭკუო, ქარაფშუტა; 65. „დასაქტა“ საცხოვრი თიხის თევზი; 67. ცხოველთა ძელის ტანგატკეპი.

პროზა 26 აპრილი - 2 მაისი, 1999 წელი.

მარტი 21.03-20.04. თქვენი თითო-ორიოლი გართულებული სიტუაცია ამ კვირაში გარანტირებული გაქვთ, მაგრამ თქვენი თავის გარდა ვერავინ გიშველით, ამიტომ სხვათა იმედზე ნუ იქნებით. სამწუხაროდ, ამ კვირაში სუ-ვარულის ახალ ფრონტზე წარმატებას ვერ მიაღწევთ, მაგრამ ამ სფეროში წარუმატებლობა კომპენსირდება სამსახურებრივი საქმიანობის სფეროში.

აპრილი 21.04-20.05. ამ კვირაში ისეთი მდგომარეობაში აღმოჩნდებით, რომ იძულებული გახდებით იეშმაკით, მაგრამ ფრთხილად იყავით, მოტყუებული თქვენ არ აღმოჩნდეთ. ძირითადად საშიშროება გელოდებათ საქმიან ადამიანებს, ან იმათ, ვინც გადაწყვიტა თავიანთი დასახვის სხვის ცოლს (ქმარს), საყვარელს. სამშაბათს კონფლიქტს ერიდეთ. ხუთშაბათს გაბედული მოქმედება რაღაც საკითხის ნამდვილად გადაგინყვით.

მაისი 21.05-20.06. ცდა — წარუმატებლობა შეცვალოთ უკეთესობით, ამ კვირაში არ გაგიმართლებთ. მაგრამ უახლოესი დღეები დიდი იმედების მომცემია. ოთხშაბათს დიდი ძალისხმევით მიღწეული პაემანი 3-4 დღით გუნებას გაგიფუჭებთ. შეგარცხებათ ცხელ გულზე ოთხშაბათს გატყუებული გორდის კვანძის გამო. საერთო კო, თქვენი მშვიდობის მოყვარე პოლიტიკა ამ კვირაში ნაყოფს მოგვცემთ.

ივნისი 21.06-20.07. უახლოეს დღეებში ისეთი სვედიანი განწყობილება გეცნებათ, რომ თქვენთან ფლორისა და ხალისიან ურთიერთობას სჯობს მოერიდო. ამის გამო ზოგიერთ ადამიანთან უსიამოვნო ურთიერთობა გეცნებათ. სამშაბათს ნუ გამოამეფებთ თქვენს საიდუმლო ვნებას, ეს სიკეთეს არ მოგიტანთ. ხუთშაბათს საშიშროა საქმიანი კონტრაქტების დადება, მასეში არ გაებათ. თუ მასეში არ გაებნებით, კარგ ნადავლს ჩაიგდებთ ხელში.

ივლისი 21.07-20.08. გაუფრთხილებლობის გამო ცუდად შეიცნობთ ადამიანებს, თორემ ადვილად აღმოაჩენდით იმ მეგობარს, რომელიც გავერზე კედელივით დაგადგებათ. თქვენგან საჭიროა ინიციატივა ან თხოვნა. ქრონიკული ავადმყოფობა თავს შეგახსენებთ, ამიტომ თავს მეტად მოუარეთ. პარასკევს ერიდეთ ყოველგვარ მოულოდნელობებს.

აგვისტო 22.08-20.09. ამ კვირაში თუ რამე ხელს შეგიშლით, ეს იქნება დაუფიქრებელი ურთიერთობა ადამიანებთან, უტაქტობა. მიღწეულის გაყოფის დრო მოგვა, ამიტომ ნუ აწყენებთ პარტნიორს, თუნდაც თქვენი ნილით უკმაყოფილო დარჩეთ. გამოსასვლელი დღეები გეცნებათ კონფლიქტური, ნუ

ეცდებით მათში აუცილებლად გამარჯვებას, რადგან ასეთი გამარჯვება დამარცხების ტოლფასი იქნება.

სექტემბერი 23.09-23.10. ამ კვირაში ნუ გამოგებით ლამაზი სიტყვებისა და ნივთების სატყუარას. მათ უკან შესაძლოა თქვენს მიმართ არამეგობრულად განწყობილი ადამიანები იდგნენ. თუ დაგიგროვებთ საქმეები, რომ არ გაგიართულებთ, ორშაბათს და სამშაბათს მოამთავრეთ. ხუთშაბათს რაიმე მომგებიანი საქმე გამოჩნდება, რომელსაც სჭირდება მთელი თქვენი ნიჭი და ნებისყოფა.

ოქტომბერი 24.10-22.11. არ იქარაოთ თქვენი იდეებისა და ოცნებების ირგვლივ მყოფთათვის გაზარება. ადვილად ვერ გაგიტყვენ და რისკის განცევა არ ღირს. თქვენ ამაჟამად იშვიათი სულისკეთება გაქვთ და ბევრი პარტი საქმის გაკეთება შეგიძლიათ. სამშაბათს და ოთხშაბათს გაგიმართლებთ. ხუთშაბათს ფრთხილად იყავით, შეიძლება ავტომანქანა დაგემტყურო.

ნოემბერი 23.11-22.12. ამ კვირაში ექსპერიმენტებს ერიდეთ და ყველა პრობლემას ადვილად გადაჭრით, თუმცა პრობლემები საკმაოდ ბევრი გაქვთ, მაგრამ ნუ შეგმინებთ, ნელ-ნელა წარმატებას მიაღწევთ. ამისთვის შაბათ-კვირასაც მოგიწევთ მუშაობა, თუმცა დასვენებისთვისაც გამოყავით დრო, თორემ გადაინერვებით.

დეკემბერი 23.12-19.01. კეთილისმსურველები თითქმის არ გაეცლია, მაგრამ დიდ სიკეთეს მათგან ნუ ელი. ყველაზე საშიში ვარიანტი ის არის, რომ შეიძლება შეგიტყუონ ისეთი საუბარში, რომელიც ბევრ თქვენს საიდუმლოს გაამჟღავნებს. სასიამოვნო ცნობას გულზე ადამიანსგან ელოდეთ ხუთშაბათს. მოერიდეთ ძვირფასი ნივთების გამოყენებას. შეიძლება გაგიტყუებთ ან დაგარკოთ.

იანვარი 20.01-18.02. თუ ახლოეს დღეებში ერიდეთ მოგზაურობას და მიგონებაში სიარულს, უსიამოვნო თავგადასავალი, ეცუობა, იქ არ აცდებით, ასევე, წასვლის შემთხვევაში არც შინ დაგვადებთ სასიამოვნო სურათი. ხუთშაბათს, თქვენ აზრით უსიამოვნო საუბარი თქვენთვის სასარგებლოდ დასრულდება.

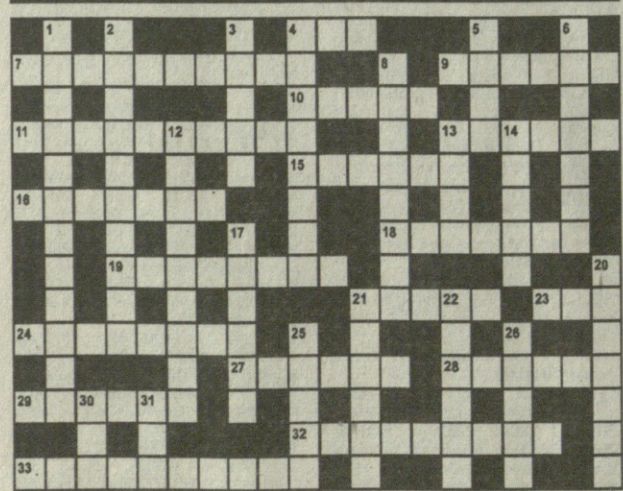
თებერვალი 19.02-20.03. ამ კვირაში საყვარელი ადამიანის გულს ტრადიციული მეთოდებით ვერ მოიგებთ ექვებით რაიმე ორიგინალურ და ფანტასტიკურ. მაგრამ, ამავე დროს, გაუფრთხილდით თქვენს გულს. მოკლედ, სხვის გულის მოგებას თქვენს გულს შესწირავთ, ეს ორივე თითქმის და შეუთავსებელი უნდა შეათავსოთ.

გულოცავთ ბატონ შალვა ჭილიძეს 70 წლისთაგ და ვუსურგებთ ჯანმრთელობას, დიდხანს სიცოცხლეს და ბედნიერებას თავის ოჯახის წევრებთან ერთად.

გელევან და პეტრე გელაბაიანები ოჯახით.

განცხადება
იყიდება ლიმონათის დანადგარი ავტომატიკა. ფასი შეთანხმებით. ტ. 52-39-33. კახა.

კარიკატურები

მადრიდალი: 1. ორმხრივ „გაბარდული“ წვეროს გარკვეულობა; 2. „ორი ტუტის“ შორის პირველობა რისაზე აღმოჩენაში; 3. მდინარე „პონი“ზე აგებული ნავმისადგომი; 4. ილიას „სანამებელი მურონი“ ადგილი მცხეთასთან; 5. ადამიანის პირში „გამოსავლები“ ძროხის ზამთრის საკვები; 6. სარეალიზაციო სანამლები; 8. პრესაში გამოქვეყნებული დავითზე; 12. რედაქციის „დამტორავი“; 13. „დამტორავი“ სესხი; 14. ინდურ „მდინარეში“ გარეცხილი ფულის ერთეული; 17. „ლაშქარის“ ძროხა, რომელიც ზურგიკელას „ფარას“ მოვანაში დაეხმარა; 20. ლექტორთა „საბაზრო“ ადგილი; 21. დაუთქოდავი „მკერავი“ ღორი; 22. მამაკაცი, რომელიც „ანას ხასად“ დაუდგა (სახელი); 25. სამშენებლო მასალა, რომელიც ისევე ძნელი დასათვლილია ზღვაში, როგორც ცაზე ვარსკვლავები; 26. თერმომეტრის სამალავი; 30. „დონაზე“ ბელადთა ჩინელი „ქი“; 31. კლარჯეთთან მოსახსენიებელი მხარე.

მადრიდალი: 4. ის, რასაც ალყაში მომწყვდეულები არღვევენ; 7. „იონიზებული“ მიფური გავარი; 9. ქეიფი „მარა“ გზაზე; 10. ცოდნის „წყარო“; 11. „სელი“ ხალხის „საკუთარი“ სახელმწიფო პოლიტიკური წყობილება (რუს. კავშ.); 13. ქალაქი, რომელიც „ბიძობას ჩემოვს“; 15. ფულის „სპორტული“ ნამატი; 16. ქამრის „მზინავი“ ენიანი ნაწილი; 18. „კრახანას“ „მეომარი“ ავტორი; 19. ამ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს მანამდე „ერეკვა ვანია“; 21. ბავშვთა დასასაფრული ადგილი ოთახში; 23. პროცესი, როცა წყალში დაგხარ და ცეცხლი გიკოდა; 24. „მერის სატარებელი“ მატყლის სახეობა (რუს. კავშ.); 27. გადასალახი მიჯნა; 28. ღორის და მისი ოჯახის საერთო საცხოვრებელი; 29. ზღვრული „გარეცხილი“ ნორმა (რუს. კავშ.); 32. ქვეყანა ბრეტანეთში, სადაც „ლანდას ან-გარიში“ აქვს გახსნილი (რუს. კავშ.); 33. „მართლაც კაცურად“ გამცემლური ხასათის მოქმედება.

მთავარი რედაქტორი სერგო ჯანაშია

გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით. გამოქვეყნებულ მასალებზე პასუხს აგებენ.

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, თავისუფლების მოედანი, კუბიძის ძ. 5
გაზეთის ინდექსი 66447

შ.პ.ს. გაზეთი „საქართველო“
რეგისტრირებულია თბილისის კრწანისის რაიონის სასამართლოს მიერ. №06/4-444

ტელ.: რედაქტორი: 93-20-36, რედაქცია: 93-18-41

რედაქცია: გია თვალაშვილი (რედ.მთავარი), ელგუჯა ჩხაიძე (რედ. მოადგილე — დარგობრივი ეკონომიკა), გიორგი ბეჟუაშვილი — უცხოური ინფორმაცია, ზაზა აღადაშვილი — კომერციული დირექტორი, პოლიტიკა — მანანა ლობჯანიძე, რეგიონალური პოლიტიკა — ნანა ბეგიაშვილი, ინფორმაცია — იზოლდა ცირდავა.

კორექტორები: ქეთი ჩაღუნელი, ნათია ჭანტურია, კორექტორები: აპალია გოგიაშვილი, ამრიტა ჯანაშია

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:
პაპა ლაიშაშვილი, სოსო პენაშვილი, ზურა პაპიძე, ნანა კაიშვილი, მაია ურბაძე, ირაკლია ურბაძე.